

**BARCELONA DE SERVEIS MUNICIPALS, S.A.
I SOCIETATS DEPENDENTS**

Informe d'auditoria a
31 de desembre 2019

Protocol número: A-7.328

An independent member of

B K R
INTERNATIONAL

ÍNDEX

	Pàgina
Informe d'auditoria	2
Comptes anuals, Informe de gestió i Estat d'Informació no Financer.....	7

INFORME D'AUDITORIA DE COMPTES ANUALS CONSOLIDATS EMÈS PER UN AUDITOR INDEPENDENT

A l'Accionista Únic de
Barcelona de Serveis Municipals, S.A.

Opinió

Hem auditat els comptes anuals consolidats de **Barcelona de Serveis Municipals S.A** i les seves societats dependents, (el Grup) que comprenen el balanç a 31 de desembre de 2019, el compte de pèrdues i guanys, l'estat de canvis en el patrimoni net, l'estat de fluxos d'efectiu i la memòria, tots ells consolidats, corresponents a l'exercici finalitzat en aquesta data.

Segons la nostra opinió, els comptes anuals consolidats adjunts expressen, en tots els aspectes significatius, la imatge fidel del patrimoni i de la situació financera del Grup a 31 de desembre de 2019, així com dels seus resultats i fluxos d'efectiu, tots ells consolidats, corresponents a l'exercici finalitzat en aquesta data, de conformitat amb el marc normatiu d'informació financera que resulta d'aplicació (que s'identifica a la nota 2 de la memòria consolidada) i, en particular, amb els principis i criteris comptables que hi estiguin continguts.

Fonament de l'opinió

Hem dut a terme la nostra auditoria de conformitat amb la normativa reguladora de l'activitat d'auditoria de comptes vigent a Espanya. Les nostres responsabilitats d'acord amb aquestes normes es descriuen més endavant en la secció *Responsabilitats de l'auditor en relació amb l'auditoria dels comptes anuals consolidats* del nostre informe.

Som independents del Grup de conformitat amb els requeriments d'ètica, inclosos els d'independència, que són aplicables a la nostra auditoria dels comptes anuals consolidats a Espanya segons allò que exigeix la normativa reguladora de l'activitat d'auditoria de comptes. En aquest sentit, no hem prestat serveis diferents als de l'auditoria de comptes ni hi han concorregut situacions o circumstàncies que, d'acord amb allò que estableix l'esmentada normativa reguladora, hagin afectat la necessària independència de manera que s'hagi vist compromesa.

Considerem que l'evidència d'auditoria que hem obtingut proporciona una base suficient i adequada per a la nostra opinió.

Aspectes més rellevants de l'auditoria

Els aspectes més rellevants de l'auditoria són aquells que, segons el nostre judici professional, han estat considerats com els riscos d'incorrecció material més significatius en la nostra auditoria dels comptes anuals consolidats del període actual. Aquests riscos han estat tractats en el context de la nostra auditoria dels comptes anuals consolidats en el seu conjunt, i en la formació de la nostra opinió sobre aquests, i no expresseu una opinió per separat sobre aquests riscos.

Aspecte rellevant**Procediments aplicats***Xifra de negocis (Nota 19.a)*

La xifra de negocis del Grup inclou les diferents formes de finançament de les activitats municipals que li han estat encomanades a les societats incloses en el perímetre de consolidació. La forma de finançament depèn de la naturalesa de les activitats, de la naturalesa de l'encàrrec realitzat i comporta l'existència d'uns procediments de gestió i control específics, amb uns volums operacions significatius en algunes de les activitats, el que motiva que el conjunt dels ingressos hagin estat considerats com un aspecte rellevant en els procediments d'auditoria.

Els nostres procediments d'auditoria han inclòs, entre d'altres, la comprensió i avaluació del model de gestió i dels sistemes de control intern de les principals activitats desenvolupades per les societats del grup, la realització de verificacions globals dels ingressos de les diferents activitats, així com la realització de proves de detall sobre les operacions més significatives i aquelles destinades a verificar la correcta imputació temporal dels ingressos, que inclouen la revisió dels registres comptables posteriors al tancament de l'exercici auditat.

Així mateix, hem sol·licitat confirmacions externes, realitzant les corresponents conciliacions respecte a l'import de les operacions registrades, incloent les operacions realitzades amb l'Ajuntament de Barcelona.

Participacions societats posades en equivalència i altres participacions no corrents

Al tancament de l'exercici 2019, l'actiu no corrent del balanç consolidat inclou les participacions en societats posades en equivalència per import de 116.003 milers d'euros, (nota 9.b. de la memòria) i inversions minoritàries en altres societats, classificades com mantingudes per a la venda per import de 35.337 milers d'euros. (nota 9.a de la memòria).

Els nostres procediments d'auditoria han inclòs, entre d'altres, la revisió i verificació del procés de consolidació, realitzat d'acord amb les normes per a la formulació de comptes consolidats, i en concret sobre els criteris emprats per la classificació de les inversions com a societats associades i la validació de l'aplicació del mètode de posada en equivalència.

Les participacions de les societats posades en equivalència són valorades en base al valor de la participació en el patrimoni net, i en el cas de les inversions minoritàries, registrades com actius financers disponibles per a la venda, les pèrdues de valor són considerades, com a criteri de prudència, com a resultats de l'exercici en que es produeixi la correcció de valor, mantenint registrat com ajustos de valor en el Patrimoni Net Consolidat, exclusivament els efectes sobre la participació en "Serveis Funeraris de Barcelona S.A." en base a l'opció de venda existent.

Per altra banda, hem obtingut i revistat el contingut dels comptes anuals i els informes d'auditoria de l'exercici 2019 de la societat posada en equivalència "Barcelona d'Aparcaments Municipals S.A.," i de les participacions més significatives registrades com a inversions financeres a l'actiu no corrent, i s'ha avaluat la possible existència de fets que poguessin modificar el valor de les participacions registrat.

Altra informació: Informe de gestió consolidat i estat d'informació no financera consolidat

L'altra informació comprèn exclusivament l'informe de gestió consolidat de l'exercici 2019, la formulació dels quals és responsabilitat dels administradors de la Societat dominant i no forma part integrant dels comptes anuals consolidats.

La nostra opinió d'auditoria sobre els comptes anuals consolidats no cobreix l'informe de gestió consolidat. La nostra responsabilitat sobre la informació continguda en l'informe de gestió consolidat es troba definida en la normativa reguladora de l'activitat d'auditoria de comptes, que estableix dos nivells diferenciats sobre la mateixa:

- a) Un nivell específic que resulta d'aplicació a la informació no financera, que consisteix en comprovar únicament que l'esmentada informació s'ha facilitat en l'informe de gestió consolidat, o, si s'escau, que s'ha incorporat a aquest la referència corresponent a l'informe separat sobre la informació no financera consolidada en la forma prevista en la normativa, i en cas contrari, a informar sobre això.
- b) Un nivell general aplicable a la resta de la informació inclosa a l'informe de gestió consolidat, que consisteix a avaluar i informar sobre la concordança de l'esmentada informació amb els comptes anuals consolidats, a partir del coneixement del Grup obtingut en la realització de l'auditoria dels comptes consolidats esmentats i sense incloure informació diferent de l'obtinguda com a evidència durant la mateixa, així com a avaluar i informar de si el contingut i presentació d'aquesta part de l'informe de gestió consolidat són conformes a la normativa que resulta d'aplicació. Si, basant-nos en el treball que hem realitzat, concloem que existeixen incorreccions materials, estem obligats a informar-ne.

Sobre la base del treball realitzat, segons el descrit anteriorment, hem comprovat que la informació esmentada en l'apartat a) anterior, s'incorpora de forma separat en l'estat d'informació no financera consolidat, fent referència d'aquest en l'informe de gestió consolidat, i respecte de la informació a que es refereix la lletra b) anterior que concorda amb la dels comptes anuals consolidats de l'exercici 2019 i el seu contingut i presentació són conformes a la normativa que resulta d'aplicació.

Responsabilitat dels administradors de la Societat dominant en relació amb els comptes anuals consolidats

Els administradors de la Societat dominant són responsables de formular els comptes anuals consolidats adjunts, de forma que expressin la imatge fidel del patrimoni, de la situació financera i dels resultats del Grup, de conformitat amb el marc normatiu d'informació financera aplicable al Grup a Espanya, i del control intern que considerin necessari per permetre la preparació de comptes anuals consolidats lliures d'incorrecció material, a causa de frau o error.

En la preparació dels comptes anuals consolidats, els administradors de la Societat dominant són responsables de la valoració de la capacitat del Grup per continuar com a empresa en funcionament, revelant, segons correspongui, les qüestions relacionades amb l'empresa en funcionament i utilitzant el principi comptable d'empresa en funcionament excepte si el administradors de la societat dominant tenen la intenció de liquidar el Grup o de cessar les seves operacions, o si no existeix cap altra alternativa realista.

Responsabilitats de l'auditor en relació amb l'auditoria dels comptes anuals consolidats

Els nostres objectius són obtenir una seguretat raonable que els comptes anuals consolidats en el seu conjunt estan lliures d'incorrecció material, a causa de frau o error, i emetre un informe d'auditoria que conté la nostra opinió. Seguretat raonable és un alt grau de seguretat, però no garanteix que una auditoria realitzada de conformitat amb la normativa reguladora de l'activitat d'auditoria vigent a Espanya sempre detecti una incorrecció material quan existeixi. Les incorreccions poden tenir lloc per frau o error i es consideren materials si, individualment o de forma agregada, es pot preveure raonablement que influeixen en les decisions econòmiques que els usuaris prenen basant-se en els comptes anuals consolidats.

Com a part d'una auditoria, de conformitat amb la normativa reguladora de l'activitat d'auditoria de comptes vigent a Espanya, apliquem el nostre judici professional i mantenim una actitud d'escepticisme professional durant tota l'auditoria. També:

- Identifiquem i valorem els riscos d'incorrecció material en els comptes anuals consolidats, a causa de frau o error, dissenyem i apliquem procediments d'auditoria per respondre a aquests riscos i obtenim evidència d'auditoria suficient i adequada per a proporcionar una base per a la nostra opinió. El risc de no detectar una incorrecció material a causa de frau és més elevat que en el cas d'una incorrecció material a causa d'error, ja que el frau pot implicar col·lusió, falsificació, omissions deliberades, manifestacions intencionadament errònies, o l'elusió del control intern.
- Obtenim coneixement del control intern rellevant per a l'auditoria amb la finalitat de dissenyar procediments d'auditoria que siguin adequats en funció de les circumstàncies, i no amb la finalitat d'expressar una opinió sobre l'eficàcia del control intern del Grup.
- Avaluem si les polítiques comptables que s'apliquen són adequades i la raonabilitat de les estimacions comptables i la corresponent informació revelada pels administradors de la societat dominant.
- Concloem sobre si és adequada la utilització, per part dels administradors de la societat dominant, del principi comptable d'empresa en funcionament i, basant-nos en l'evidència d'auditoria obtinguda, concloem sobre si existeix o no una incertesa material relacionada amb fets o amb condicions que poden generar dubtes significatius sobre la capacitat del Grup per continuar com a empresa en funcionament. Si concloem que existeix una incertesa material, es requereix que cridem l'atenció en el nostre informe d'auditoria sobre la corresponent informació revelada en els comptes anuals consolidats o, si aquestes revelacions no són adequades, que expressem una opinió modificada. Les nostres conclusions es basen en l'evidència d'auditoria obtinguda fins a la data del nostre informe d'auditoria. No obstant això, fets o condicions futurs poden ser la causa que el Grup deixi de ser una empresa en funcionament.
- Avaluem la presentació global, l'estructura i el contingut dels comptes anuals consolidats, inclosa la informació revelada, i si els comptes anuals consolidats representen les transaccions i els fets subjacents de manera que aconseguen expressar la imatge fidel.

- Obtenim evidència suficient i adequada en relació a la informació financera de les entitats o activitats empresarials dins del grup per expressar una opinió sobre el comptes anuals consolidats. Som responsables de la direcció, supervisió i realització de l'auditoria del grup. Som els únics responsables de la nostra opinió d'auditoria.

Ens comuniquem amb els administradors de la Societat dominant en relació amb, entre altres qüestions, l'abast i el moment de realització de l'auditoria planificats i les troballes significatives de l'auditoria, així com qualsevol deficiència significativa del control intern que identifiquem en el transcurs de l'auditoria.

Entre les qüestions que han estat objecte de comunicació als administradors de la Societat dominant, determinem les que han estat de la major significativitat en l'auditoria dels comptes anuals consolidats del període actual i que són, en conseqüència, els riscos considerats més significatius.

Descrivim aquests riscos en el nostre informe d'auditoria llevat que les disposicions legals o reglamentàries prohibeixin revelar públicament la qüestió.

Barcelona, 15 d'abril de 2020

Faura-Casas, Auditors Consultors, S.L.

Nº ROAC S0206

"Aquest informe es correspon amb el segell distintiu núm. 20/20/02140 emès pel Col·legi de Censors Jurats de Comptes de Catalunya."

Enric Ripoll Ros

Nº ROAC 17892

**BARCELONA DE SERVEIS MUNICIPALS, SA
i SOCIETATS DEPENDENTS**

Comptes anuals consolidats, Informe de gestió consolidat i
l'Estat d'Informació no financera consolidat
Exercici 2019

**BARCELONA DE SERVEIS MUNICIPALS, SA
I SOCIETATS DEPENDENTS**

Comptes anuals consolidats Informe de Gestió i Estat d'Informació no
Financera de l'exercici anual acabat el 31 de desembre de 2019

BARCELONA DE SERVEIS MUNICIPALS, SA I SOCIETATS DEPENDENTS

Balanç consolidat a 31 de desembre de 2019 i 2018
(Expressat en Euros)

ACTIU	Nota	2019	2018
ACTIU NO CORRENT			
Immobilitzat intangible		8.299.821	7.087.859
Fons de comerç de societats consolidades	7.2	878.794	1.025.260
Altres immobilitzats intangibles	7.1	7.421.027	6.062.599
Immobilitzat material	8	376.984.543	359.632.338
Terrenys i construccions		251.608.375	250.790.611
Instal. Tècniques i altres immobilitzats materials		91.435.523	92.552.206
Immobilitzat en curs i bestretes		33.940.645	16.289.521
Inversions a empreses associades a ll/t	9.b	116.003.202	115.888.000
Participacions posades en equivalència		116.003.202	115.888.000
Inversions financeres a llarg termini	9	107.330.464	94.820.977
Actius per impost diferit	18.d	817.480	2.016.790
TOTAL ACTIU NO CORRENT		609.435.510	579.445.964
ACTIU CORRENT			
Existències	11	3.380.062	3.503.356
Deutors comercials i altres comptes a cobrar		30.022.015	46.808.700
Clients per vendes i prestacions de serveis	9	11.932.608	22.708.303
Clients empreses vinculades i associades	9/20	14.161.390	20.618.242
Actius per impost corrent	18.b	2.334.809	2.153.067
Altres crèdits amb les Administracions Públiques	18.b	859.299	773.378
Altres deutors	9	733.909	555.710
Inversions financeres a curt termini	9	43.185.063	52.119.884
Periodificacions a curt termini	9.a	1.528.004	1.267.169
Efectiu i altres actius líquids equivalents		61.481.713	32.700.865
Tresoreria		61.481.713	32.700.865
TOTAL ACTIU CORRENT		139.596.857	136.399.974
TOTAL ACTIU		749.032.367	715.845.938

Les Notes 1 a 24 descrites en la Memòria adjunta formen part integrant del Balanç consolidat al 31 de desembre de 2019

BARCELONA DE SERVEIS MUNICIPALS, SA I SOCIETATS DEPENDENTS

Balanç consolidat a 31 de desembre de 2019 i 2018
(Expressat en Euros)

PATRIMONI NET I PASSIU	Nota	2019	2018
PATRIMONI NET			
Fons propis		475.539.644	458.702.703
Capital	12.a	36.000.000	36.000.000
Prima d'emissió	12.a	148.151.153	148.151.153
Reserves	12.b	223.118.083	219.830.919
Reserves en societats consolidades i per posta en equivalència	12.f	51.366.081	38.434.330
Resultat de l'exercici atribuïble a la societat dominant	19.e	22.904.327	16.286.301
Dividend a compte		(6.000.000)	-
Ajustos per canvis de valor	12.h	23.004.748	23.296.669
Subvencions, donacions i llegats rebuts	14	22.170.919	22.927.888
Socis Externs	13	87.010.013	81.599.718
TOTAL PATRIMONI NET		607.725.324	586.526.978
PASSIU NO CORRENT			
Provisions a llarg termini		1.770.611	1.670.676
Obligacions per prestacions a llarg termini amb el personal	17	1.770.611	1.670.676
Deutes a llarg termini	15	734.043	1.289.891
Altres passius financers		734.043	1.289.891
Passius per impost diferit	18.d	3.269.906	3.357.575
Periodificacions a llarg termini	15	50.881.183	56.090.345
TOTAL PASSIU NO CORRENT		56.655.743	62.408.487
PASSIU CORRENT			
Provisions a curt termini		642.699	41.000
Deutes a curt termini	15	25.402.475	9.530.622
Altres passius financers		25.402.475	9.530.622
Deutes amb empreses vinculades i associades	15/20	1.792.616	1.839.513
Proveïdors comercials i altres comptes a pagar		40.916.799	42.802.136
Proveïdors	15	10.503.591	12.688.008
Altres deutes amb les Administracions Públiques	18.b	8.400.118	7.876.887
Altres creditors	15	22.013.090	22.237.241
Periodificacions a curt termini	15	15.896.711	12.697.202
TOTAL PASSIU CORRENT		84.651.300	66.910.473
TOTAL PATRIMONI NET I PASSIU		749.032.367	715.845.938

Les Notes 1 a 24 descrites en la Memòria adjunta formen part integrant del Balanç consolidat al 31 de desembre de 2019

BARCELONA DE SERVEIS MUNICIPALS, SA I SOCIETATS DEPENDENTS

Compte de pèrdues i guanys consolidat corresponent
als exercicis anuals acabats el 31 de desembre de 2019 i 2018
(Expressat en Euros)

COMPTE DE PÈRDUES I GUANYS	Nota	2019	2018
OPERACIONS CONTINUADES			
Import net de la xifra de negocis	19.a	269.448.630	253.251.601
Vendes		52.758.831	38.883.204
Prestacions de serveis		160.670.744	144.546.267
Cessions de dret d'ús		-	15.000
Aportacions a la gestió de serveis municipals		56.019.055	69.807.130
Variació d'existències de productes acabats i en curs		42.840	(52.117)
Aprovisionaments		(67.984.776)	(56.205.574)
Consum de mercaderies		(24.303.242)	(12.213.172)
Consum de matèries primes i altres materials consumibles		(5.301.831)	(6.085.944)
Cost Cessions de dret d'ús		-	(4.905)
Treballs realitzats per altres empreses	19.d	(38.379.703)	(37.901.553)
Altres ingressos d'explotació		19.027.058	14.005.705
Ingressos accessoris i altres de gestió corrent	19.b	18.734.477	13.728.609
Subvencions d'explotació incorporades al resultat de l'exercici		292.581	277.096
Despeses de personal	19.c	(99.643.818)	(97.717.418)
Sous, salaris i assimilats		(72.079.140)	(71.025.881)
Càrregues socials		(27.564.678)	(26.691.537)
Altres despeses d'explotació		(72.048.413)	(73.176.416)
Pèrdues, deteriorament i variació de provisions per operacions comercials		(912.510)	(1.156.392)
Altres despeses de gestió corrent		(71.135.903)	(72.020.024)
Amortització de l'immobilitzat	7/8	(26.409.972)	(23.631.877)
Imputació de subvencions de l'immobilitzat no financer i altres	14/15.d	2.587.260	4.314.009
Deteriorament i resultats per alienacions de l'immobilitzat		619.697	2.931.601
Resultats per alienacions i altres	8	619.697	2.931.601
Altres resultats		321.543	(511.451)
RESULTAT D'EXPLOTACIÓ		25.960.049	23.208.063
Ingressos financers		2.158.165	2.396.026
De participacions en instruments de patrimoni		1.119.537	1.201.970
De valors negociables i altres instruments financers		1.038.628	1.194.056
Despeses financeres		(379.633)	(713.043)
Per deutes amb tercers		(379.633)	(713.043)
Diferències de canvi		(2)	(1.220)
Deteriorament i resultat per alienació d'instruments financers		2.814.373	(2.672.952)
Deteriorament i pèrdues		3.304.445	(2.672.952)
Deteriorament i pèrdues de participacions financeres	9.c	(490.072)	479.793
RESULTAT FINANCER		4.592.903	(991.189)
Participació en beneficis (pèrdues) de societats posada en equivalència	9.b	1.356.834	1.270.800
RESULTAT ABANS D'IMPOSTOS		31.909.786	23.487.674
Impost sobre beneficis	18.c	(2.960.680)	(1.888.947)
RESULTAT DE L'EXERCICI PROCEDENT D'OPERACIONS CONTINUADES		28.949.106	21.598.727
RESULTAT DE L'EXERCICI		28.949.106	21.598.727
Resultat atribuït a la societat dominant	19.e	22.904.327	16.286.301
Resultat atribuït a socis externs	19.e	6.044.779	5.312.426

Les Notes 1 a 24 descrites en la Memòria adjunta formen part integrant del Compte de Pèrdues i Guanys consolidat al 31 de desembre de 2019

BARCELONA DE SERVEIS MUNICIPALS, SA I SOCIETATS DEPENDENTS

Estat de canvis en el patrimoni net consolidats corresponent
als exercicis anuals acabats el 31 de desembre de 2019 i 2018
(Expressat en Euros)

A) ESTAT D'INGRESSOS I DESPESES RECONEGUTS CONSOLIDATS

	Nota	2019	2018
Resultat consolidat de l'exercici		28.949.106	21.598.727
Ingressos i despeses imputats directament al patrimoni net			
Per cobertura de fluxos d'efectiu		(292.057)	
Subvencions, donacions i llegats rebuts	15	39.406	-
Per guanys i pèrdues actuàries i altres ajustos	18	(69.679)	(37.222)
Efecte impositiu d'ajustos anteriors		174	93
Total ingressos i despeses imputades directament al patrimoni net consolidat		(322.156)	(37.129)
Transferències al compte de pèrdues i guanys consolidat			
Subvencions, donacions i llegats rebuts	15	(846.613)	(2.573.362)
Efecte impositiu d'ajustos anteriors		14.660	223.706
Total transferències al compte de pèrdues i guanys		(831.953)	(2.349.656)
TOTAL D'INGRESSOS I DESPESES RECONEGUTS		27.794.997	19.211.942
ATRIBUÏT A LA SOCIETAT DOMINANT		21.785.796	14.604.739
ATRIBUÏT ALS SOCIS EXTERNS		6.009.201	4.607.203

Les Notes 1 a 24 descrites en la Memòria adjunta formen part integrant de l'Estat d'ingressos i despeses consolidat al 31 de desembre de 2019

BARCELONA DE SERVEIS MUNICIPALS, SA I SOCIETATS DEPENDENTS

Estat de canvis en el patrimoni net consolidat corresponent als exercicis anuals acabats el 31 de desembre de 2019 i 2018
(Expressat en Euros)

B) ESTAT TOTAL DE CANVIS EN EL PATRIMONI NET CONSOLIDAT

	Capital Escripturat	Prima d'emissió	Reserves i Rtats. d'Exerc. Anteriors	Reserves en societats consolidades i per posta en equivalència	Resultat atribuït a la soc. dominant	Dividend a Compte	Altres ajustos per canvis de valor	Subvencions, donacions i llegats rebuts	Socis Externs	TOTAL
SALDO AJUSTAT, 1 de gener de 2018	36.000.000	148.151.153	208.957.209	29.851.448	19.616.204	-	23.477.469	24.572.319	77.712.785	568.338.587
Total ingressos i despeses reconeguts	-	-	-	(37.129)	16.286.301	-	-	(1.644.433)	4.607.203	19.211.942
Distribució de dividends	-	-	-	-	-	-	-	-	(596.649)	(596.649)
Altres variacions del patrimoni net	-	-	10.873.710	8.620.011	(19.616.204)	-	(180.800)	2	(123.621)	(426.902)
SALDO, 31 de desembre de 2018	36.000.000	148.151.153	219.830.919	38.434.330	16.286.301	-	23.296.669	22.927.888	81.599.718	586.526.978
Total ingressos i despeses reconeguts	-	-	-	(69.505)	22.904.327	-	(292.057)	(756.969)	6.009.201,00	27.794.997
Distribució de dividends	-	-	-	-	-	(6.000.000)	-	-	(596.649)	(6.596.649)
Altres variacions del patrimoni net	-	-	3.287.164	13.001.256	(16.286.301)	-	136	-	(2.257)	(2)
SALDO, 31 de desembre de 2019	36.000.000	148.151.153	223.118.083	51.366.081	22.904.327	(6.000.000)	23.004.748	22.170.919	87.010.013	607.725.324

Les Notes 1 a 24 descriu en la Memòria adjunta formen part integrant de l'Estat total de canvis en el patrimoni net consolidat al 31 de desembre de 2019

BARCELONA DE SERVEIS MUNICIPALS, SA I SOCIETATS DEPENDENTS

Estat de fluxos d'efectiu consolidat corresponent als exercicis anuals
acabats el 31 de desembre de 2019 i 2018
(Expressat en Euros)

	Nota	2019	2018
FLUXOS D'EFECTIU DE LES ACTIVITATS D'EXPLOTACIÓ			
Resultat de l'exercici abans d'impostos		31.909.786	23.487.674
Ajustos del resultat		17.513.846	16.545.360
Amortització de l'immobilitzat (+)	7/8	26.409.972	23.631.877
Correccions valoratives per deteriorament (+/-)		912.510	1.156.392
Variació de provisions (+/-)		987.537	664.385
Imputació de subvencions (-)	15/16.d	(2.587.260)	(4.314.009)
Resultats per baixes i alienacions de l'immobilitzat (+/-)		(619.697)	(2.931.601)
Resultats per baixes i alienacions d'instruments financers (+/-)		(2.814.373)	2.672.952
Ingressos financers (-)		(2.158.165)	(2.396.026)
Despeses financeres (+)		379.633	713.043
Diferències de canvi		2	1.220
Altres ingressos i despeses (+/-)		(1.639.479)	(1.382.073)
Participació en beneficis (pèrdues) de societats posada en equivalència	9.b	(1.356.834)	(1.270.800)
Canvis en el capital corrent		11.952.496	(3.505.568)
Existències (+/-)		123.294	(919.420)
Deutors i altres comptes per cobrar (+/-)		16.055.917	(11.643.998)
Altres actius corrents (+/-)		8.932.062	(2.545.935)
Creditors i altres comptes per a pagar		(1.932.236)	7.280.866
Altres passius corrents (+/-)		(6.774.739)	(5.536.193)
Altres actius i passius no corrents (+/-)		(4.451.802)	9.859.112
Altres fluxos d'efectiu de les activitats d'explotació		344.148	758.488
Pagaments per interessos(-)		(11.452)	(3.083)
Cobraments de dividends (+)		1.119.537	1.201.970
Cobraments d'interessos (+)		1.038.628	1.194.056
Cobraments (pagaments) per impost sobre beneficis (+/-)		(1.802.565)	(1.634.455)
Fluxos d'efectiu de les activitats d'explotació		61.720.276	37.285.954
FLUXOS D'EFECTIU DE LES ACTIVITATS D'INVERSIÓ			
Pagaments per inversions (-)		(35.744.348)	(35.380.809)
Immobilitzat intangible		(3.097.892)	(2.645.561)
Immobilitzat material		(32.646.456)	(32.735.248)
Cobraments per desinversions (+)		2.804.920	6.165.390
Immobilitzat material		1.261.760	4.870.924
Altres actius financers		1.543.160	1.294.466
Fluxos d'efectiu de les activitats d'inversió		(32.939.428)	(29.215.419)
FLUXOS D'EFECTIU DE LES ACTIVITATS DE FINANCIACIÓ			
Cobraments i pagaments per instruments de passiu financer		-	(1.089.327)
Devolució i amortització de:		-	(1.089.327)
Deutes amb entitats de crèdit (-)		-	(1.089.327)
Fluxos d'efectiu de les activitats de finançament		-	(1.089.327)
AUGMENT / DISMINUCIÓ NETA DE L'EFECTIU O EQUIVALENTS		28.780.848	6.981.208
Efectiu o equivalents al començament de l'exercici		32.700.865	25.719.657
Efectiu o equivalents al final de l'exercici		61.481.713	32.700.865

Les Notes 1 a 24 descrites en la Memòria adjunta formen part integrant de l'Estat de fluxos d'efectiu consolidat al 31 de desembre de 2019

BARCELONA DE SERVEIS MUNICIPALS, SA I SOCIETATS DEPENDENTS

Memòria dels comptes anuals consolidats de l'exercici 2019
(Expressada en Euros)

1. ACTIVITAT I ESTRUCTURA DEL GRUP

Barcelona de Serveis Municipals, SA (la Societat Dominant) és una societat que al tancament del 2018 compta amb un grup (d'ara en endavant, el Grup), format per 9 societats: Barcelona de Serveis Municipals, SA, 6 dependents i 2 associades.

Barcelona de Serveis Municipals, SA, Societat Dominant del Grup Barcelona de Serveis Municipals, es va constituir el dia 19 de juliol de 1982 per part de l'excel·lentíssim Ajuntament de Barcelona sota la denominació de Societat Privada Municipal d'Aparcaments, SA i la seva duració és indefinida. Té naturalesa de Societat Mercantil com a òrgan de gestió directe d'activitats i serveis municipals.

El Plenari del Consell Municipal amb data 20 de desembre de 2002 aprovà el canvi de denominació social a Barcelona de Serveis Municipals, SA i la fusió per absorció de Barcelona de Serveis Municipals, SA (societat absorbent), Parc Zoològic de Barcelona, SA Societat Privada Municipal, i Barcelona Promoció Instal·lacions Olímpiques, SA (societats absorbides).

Amb data 11 de març de 2003 l'escriptura de fusió es va presentar en el Registre Mercantil, que va acceptar la seva inscripció sense modificacions. Amb independència de la data d'inscripció i d'acord amb el que estableix el projecte de fusió, a efectes comparables la fusió va tenir efectes a partir de l'1 de gener de 2003.

La seva seu social així com el seu domicili fiscal, està ubicat al carrer Calàbria, 66 de Barcelona.

A efectes de la preparació dels comptes anuals consolidats, s'entén que existeix un grup quan la dominant té una o més entitats dependents, sent aquestes sobre les que la dominant té el control, bé de forma directa o indirecta. Els principis aplicats en l'elaboració dels comptes anuals consolidats del Grup, així com el perímetre de consolidació es detallen a la Nota 3.

Durant l'exercici 2019 i 2018 no hi ha hagut canvis en el perímetre de consolidació.

L'Ajuntament de Barcelona, en el Plenari del Consell Municipal del 29 de març de 2019, va aprovar la modificació de l'objecte social, que queda definit en la realització de les següents activitats:

- a) El desenvolupament, directament o a través de la participació en altres societats o entitats que tinguin per objecte matèries connexes, complementàries o accessòries, de les següents activitats municipals:
 - i. Aquells relacionats amb la mobilitat viària a Barcelona, incloent-hi la promoció, construcció, explotació, condicionament, manteniment integral i administració de locals o edificis destinats a l'estacionament de tot tipus de vehicles, així com la gestió de les unitats de suport a la mobilitat, i la regulació dels aparcaments en superfície en les vies públiques i la gestió, explotació i manteniment integral de la xarxa pública de punts de recàrrega;

BARCELONA DE SERVEIS MUNICIPALS, SA I SOCIETATS DEPENDENTS

Memòria dels comptes anuals consolidats de l'exercici 2019
(Expressada en Euros)

- ii. La gestió, explotació, manteniment, adequació i administració de totes les instal·lacions de l'Anella Olímpica (Palau Sant Jordi, Estadi Olímpic i Esplanada);
- iii. La gestió, explotació, manteniment, adequació i administració del Port Olímpic de Barcelona, realitzant aquelles activitats i funcions que corresponguin a l'Ajuntament de Barcelona i que no tinguin caràcter d'autoritat;
- iv. La gestió, promoció, adequació, i coordinació dels diferents serveis al Parc Güell, per a la preservació com a zona veïnal i d'interès cultural, turístic i patrimonial;
- v. La coordinació de les activitats dels operadors, de mobilitat i del manteniment per als diferents serveis municipals del Parc de Montjuïc, per a la seva promoció com a zona d'esbarjo, d'interès natural, cultural, esportiu i turístic;
- vi. La gestió, adequació i coordinació del manteniment per als diferents serveis municipals de l'Espai Fòrum per a la seva promoció, com a zona d'esbarjo, d'interès cultural i turístic;
- vii. La Societat tindrà com a objecte social la gestió, explotació, promoció, urbanització, edificació, instal·lació, construcció, adequació i manteniment integral del Parc d'Atraccions del Tibidabo i tots els espais i instal·lacions efectes a la seva activitat, per a la seva promoció com a zona d'esbarjo, d'interès cultural i educatiu, així com serveis complementaris i la prestació de serveis inherents a dites activitats;
- viii. La gestió, explotació, promoció, urbanització, edificació, instal·lació, construcció, adequació i manteniment integral del zoològic de la ciutat de Barcelona, la conservació i millora de les espècies en tots els seus aspectes i el foment de la recerca i ensenyament en la matèria;
- ix. Gestió i promoció de productes i serveis basats en l'aplicació de les noves tecnologies per a la millora de tots els serveis definits en la present clàusula i que formen part del seu objecte social;
- x. La gestió i administració dels serveis funeraris, d'incineració i de cementiri municipal incloent-hi, en particular, la gestió dels tanatoris i cementiris municipals i instal·lacions dependents;
- xi. La gestió i administració de/s serveis d'escorxador i mercats centrals, així com les activitats relacionades amb aquests;

BARCELONA DE SERVEIS MUNICIPALS, SA I SOCIETATS DEPENDENTS

Memòria dels comptes anuals consolidats de l'exercici 2019
(Expressada en Euros)

- xii. El tractament i aprofitament de residus sòlids i assimilables, de l'àmbit territorial de la Ciutat de Barcelona i la seva àrea metropolitana; tota classe d'activitats que fan referència a sistemes d'aprofitament de residus; l'estudi, desenvolupament i explotació de les tecnologies urbanes i els seus derivats, l'estudi, desenvolupament i realització de tot tipus d'activitats, obres i serveis relacionats amb l'energia elèctrica, respectant les exigències de separació d'activitats i comptes exigits per la normativa elèctrica que resulti d'aplicació, i la participació en qualsevol altra companyia de semblant objecte social. així com gestió i promoció de productes basats en les noves tecnologies per a la millora del serveis;
 - xiii. La gestió de serveis odontològics de l'àmbit territorial de la Ciutat de Barcelona, incloent activitats preventives, reparadores, d'higiene i ortodòncia.
- b) La participació en el capital d'altres societats o entitats l'objecte de les quals estigui vinculat a la realització directa o indirecte d'activitats municipals de contingut econòmic, amb l'autorització expressa i prèvia l'aprovació dels estatuts d'aquestes per l'Ajuntament de Barcelona, així com l'administració, gestió i explotació d'aquestes participacions i la seva transmissió, venda, permuta o la realització de qualsevol altre acte jurídic que impliqui l'exercici dels drets incorporats a aquestes.

La prestació de tota classe de serveis relacionats amb l'administració, gestió i explotació d'aquestes societats o entitats, tals com l'assessorament estratègic, els controls de gestió i pressupostari, l'assessorament legal o comptable o la gestió de recursos humans.

- c) Barcelona de Serveis Municipals, SA té la consideració de mitjà propi i servei tècnic de l'Ajuntament de Barcelona, i de les entitats controlades directament o indirectament per l'Ajuntament que no tinguin participació directa de capital privat, i resta obligat a executar els encàrrecs que aquestes entitats li confereixin, de conformitat amb el règim dels encàrrecs a mitjans propis establert a la normativa de contractació del sector públic. Barcelona de Serveis Municipals, SA no pot participar en les licitacions públiques convocades per les entitats de qui tingui la consideració de mitjà propi, sense perjudici que quan no concorri cap licitador, se li pugui encarregar l'execució de la prestació objecte de les referides licitacions.

Les esmentades activitats podran ser exercides per la Societat Dominant directa o indirectament, mitjançant la constitució o participació en altres societats o entitats, l'objecte de les quals està vinculat a la realització directa o indirecta d'activitats municipals de contingut econòmic.

El Grup pertany a l'Ajuntament de Barcelona i està controlat per aquest, qui posseeix el 100% de les accions de la Societat Dominant. Els saldos i transaccions amb el Grup Ajuntament de Barcelona, es detallen a la Nota 20.

BARCELONA DE SERVEIS MUNICIPALS, SA I SOCIETATS DEPENDENTS

Memòria dels comptes anuals consolidats de l'exercici 2019
(Expressada en Euros)

2. BASES DE PRESENTACIÓ

2.1. Imatge fidel

Els comptes anuals consolidats s'han preparat a partir dels registres comptables de Barcelona de Serveis Municipals, SA i de les societats consolidades (veure Nota 3) i inclouen els ajustos i reclasseficcacions necessaris per a la homogeneïtzació temporal i valorativa amb els criteris comptables establerts pel Grup.

Les xifres contingudes en tots els estats comptables que formen part dels comptes anuals consolidats (balanç consolidat, compte de pèrdues i guanys consolidat, estat de canvis en el patrimoni net consolidat, estat de fluxos d'efectiu consolidat i la memòria consolidada) estan expressades en euros, que és la moneda de presentació i funcional del Grup.

Aquests comptes anuals consolidats es presenten d'acord amb la legislació mercantil vigent, recollida en el Codi de Comerç reformat conforme a la Llei 16/2007, de 4 de juliol, de reforma i adaptació de la legislació mercantil en matèria comptable per la seva harmonització internacional amb base a la normativa de la Unió Europea, el RD 1514/2007, de 20 de novembre, pel que s'aprova el Pla General de Comptabilitat, i d'acord amb les successives modificacions en el seu cas, i el RD 1159/2010, de 17 de setembre i el RD 602/2016 de 2 de desembre, pel que s'aproven les normes per la formulació de comptes anuals consolidats, en tot el que no s'oposi al que estableix en la mencionada reforma mercantil, amb objecte de mostrar la imatge fidel del patrimoni, de la situació financera i dels resultats del Grup, així com la veracitat dels fluxos d'efectiu incorporats en l'estat de fluxos d'efectiu.

Aquests comptes anuals consolidats, formulats pels Administradors de la Societat Dominant, es sotmetran a l'aprovació del seu Accionista únic. S'estima que seran aprovats sense cap modificació.

No existeix cap principi comptable o criteri de valoració que tenint un efecte significatiu en els comptes anuals consolidats, s'hagi deixat d'aplicar.

2.2. Aspectes crítics de la valoració i estimació de la incertesa

La preparació dels comptes anuals consolidats requereix la realització per part del Grup de determinades estimacions comptables i la consideració de determinats elements de judici. Aquests s'avaluen continuadament i es basen en l'experiència històrica i altres factors, incloses les expectatives de successos futurs, que s'han considerat raonables d'acord amb les circumstàncies.

Si bé les estimacions considerades s'han realitzat sobre la millor informació disponible a la data de formulació dels presents comptes anuals consolidats, qualsevol modificació en el futur d'aquestes estimacions s'aplicaria de forma prospectiva a partir de l'esmentat moment, reconeixent l'efecte de canvi en l'estimació realitzada en el compte de pèrdues i guanys de l'exercici en qüestió.

BARCELONA DE SERVEIS MUNICIPALS, SA I SOCIETATS DEPENDENTS

Memòria dels comptes anuals consolidats de l'exercici 2019
(Expressada en Euros)

Les principals estimacions i judicis considerats en l'elaboració dels comptes anuals consolidats són els següents:

- Vides útils dels elements d'immobilitzat material i actius intangibles (Veure Notes 5.1 i 5.2).
- Valor raonable dels instruments financers (Veure Notes 5.4 i 5.9).
- Impost sobre Beneficis i Impuestos diferits (Veure Nota 5.10).

2.3. Comparació de la informació

Els comptes anuals dels exercicis 2019 i 2018 s'ha formulat d'acord al Pla General de Comptabilitat havent seguit en la seva elaboració l'aplicació de criteris uniformes de valoració, agrupació, classificació i unitats monetàries, de manera que la informació presentada és homogènia i comparable.

D'acord amb la legislació mercantil, els Administradors presenten, a efectes comparatius, amb cada una de les partides de balanç consolidat, compte de pèrdues i guanys consolidat, estat de canvis en el patrimoni net consolidat, estat de fluxos d'efectiu consolidat i la informació quantitativa requerida a la memòria consolidada, a més de les xifres del 2019, les corresponents a l'exercici anterior.

BARCELONA DE SERVEIS MUNICIPALS, SA I SOCIETATS DEPENDENTS

Memòria dels comptes anuals consolidats de l'exercici 2019
(Expressada en Euros)

2.4 Correcció d' errors

Durant l'exercici 2019 els serveis jurídics de la Societat del grup Mercados de Abastecimientos de Barcelona, SA, han realitzat un informe sobre l'amortització aplicada a les oficines situades al Pavelló G del Mercat Majorista de Fruites i Verdures. D'aquest informe s'extreu que des de 2008 la societat Mercabarna ha anat amortitzant de forma errònia les esmentades oficines, considerant que no revertirien, obtenint en global una diferència per excés d'amortització acumulada de 270.835 euros.

Degut això s'ha procedit a corregir l'error i a reexpressar els saldos dels Comptes Anuals Consolidats, quedant:

	2018	Ajust	Saldo ajustat 2018
Terrenys i construccions	251.060.964	(270.353)	250.790.611
Instal·lacions tècniques i altre immobilitzat material	92.552.688	(482)	92.552.206
ACTIU NO CORRENT	579.716.799	(270.835)	579.445.964
TOTAL ACTIU	716.116.773	(270.835)	715.845.938
Reserves en societats consolidades	38.559.070	(124.740)	38.434.330
Resultat de l'exercici atribuïble a la societat dominant	16.298.836	(12.535)	16.286.301
Socis externs	81.733.278	(133.560)	81.599.718
PATRIMONI NET	586.797.813	(270.835)	586.526.978
TOTAL PATRIMONI NET I PASSIU	716.116.773	(270.835)	715.845.938
Despesa Amortització	-23.607.146	(24.731)	-23.631.877
RESULTAT DEL EXERCICI	21.623.458	(24.731)	21.598.727
RESULTAT DE L'EXERCICI ATRIBUÏT A LA STAT. DOMINANT	16.298.836	(12.535)	16.286.301
RESULTAT ATRIBUÏT A SOCIS EXTERNS	5.324.622	(12.196)	5.312.426

3. PRINCIPIS DE CONSOLIDACIÓ

a) Dependents

Dependents són totes les entitats sobre les que el Grup ostenti o pugui ostentar, directa o indirectament, el control, entenent aquest com el poder de dirigir les polítiques financeres i d'explotació d'un negoci amb la finalitat d'obtenir beneficis econòmics de les seves activitats. A l'hora d'avaluar si el Grup controla una altra entitat es considera l'existència i l'efecte dels drets potencials de vot que siguin actualment exercitables o convertibles. Les dependents es consoliden a partir de la data en que es transfereix el control al Grup, i s'exclouen de la consolidació en la data en que cessi el mateix.

L'adquisició per part de la Societat Dominant (o una altra societat del Grup) del control d'una societat dependent constitueix una combinació de negocis que es comptabilitza d'acord amb el mètode d'adquisició. El cost d'adquisició és el valor raonable dels actius lliurats, dels instruments de patrimoni emesos i dels passius incorreguts o assumits a la data d'intercanvi, i el valor raonable de qualsevol contraprestació addicional que depengui d'esdeveniments futurs (sempre que sigui probable i es pugui valorar amb fiabilitat).

BARCELONA DE SERVEIS MUNICIPALS, SA I SOCIETATS DEPENDENTS

Memòria dels comptes anuals consolidats de l'exercici 2019
(Expressada en Euros)

Les despeses relacionades amb l'emissió dels instruments de patrimoni o dels passius financers entregats no formen part del cost de la combinació de negocis, es registren de conformitat amb les normes aplicables als instruments financers (veure Nota 5.9). Els honoraris abonats als assessors legals o altres professionals que intervinguin en la combinació de negocis es comptabilitzen com a despesa en la mesura en que s'incorre en ells. Tampoc s'inclou en el cost de la combinació les despeses generades internament per aquests conceptes, ni els que, en el seu cas, hagués incorregut la societat adquirida.

L'excés, en la data d'adquisició, del cost de la combinació de negocis, sobre la part proporcional del valor dels actius identificables adquirits menys el dels passius identificables assumits representatius de la participació en el capital de la societat adquirida es reconeix com a fons de comerç. En el cas excepcional de que aquest import fos superior al cost de la combinació de negocis, l'excés es comptabilitzaria en el compte de pèrdues i guanys com un ingrés.

Els actius, passius, ingressos, despeses, fluxos d'efectiu i demés partides dels comptes anuals del Grup s'incorporen en els comptes anuals consolidats del Grup pel mètode d'integració global. Aquest mètode requereix el següent:

1. Homogeneïtzació temporal. Els comptes anuals consolidats s'han d'establir en la mateixa data i període que els comptes anuals de la societat obligada a consolidar. Si una societat del Grup tanca el seu exercici en una data diferent de la dels comptes anuals consolidats, la seva inclusió en aquests comptes s'ha de fer mitjançant comptes intermedis referits a la mateixa data i període a què es refereixen els comptes consolidats.
2. Homogeneïtzació valorativa. Els elements de l'actiu i del passiu, els ingressos i despeses, i altres partides dels comptes anuals de les societats del Grup s'han valorat seguint mètodes uniformes. Aquells elements de l'actiu o del passiu, o aquelles partides d'ingressos i despeses que s'hagin valorat segons criteris no uniformes respecte als aplicats en consolidació s'han valorat de nou realitzant-se els ajustos necessaris, a efectes únics de la consolidació.
3. Agregació. Les diferents partides dels comptes anuals individuals prèviament homogeneïtzades s'agreguen segons la seva naturalesa.
4. Eliminació inversió-patrimoni net. Els valors comptables representatius dels instruments de patrimoni de la societat dependent posseïts, directa o indirectament, per la Societat Dominant, es compensen amb la part proporcional de les partides de patrimoni net de l'esmentada societat depenent atribuïble a aquestes participacions, generalment, sobre la base dels valors resultants d'aplicar el mètode d'adquisició descrit anteriorment. En consolidacions posteriors a l'exercici en que es va adquirir el control, l'excés o defecte del patrimoni net generat per la societat dependent des de la data d'adquisició que sigui atribuïble a la Societat Dominant es presenta en el balanç consolidat dintre de les partides de reserves o ajustos per canvis de valor, en funció de la seva naturalesa. La part atribuïble als socis externs s'inclou en la partida de "Socis Externs".
5. Participació de socis externs. La valoració dels socis externs es realitza en funció de la seva participació efectiva en el patrimoni net de la societat dependent una vegada incorporats els ajustos anteriors. El fons de comerç de consolidació no s'atribueix als

BARCELONA DE SERVEIS MUNICIPALS, SA I SOCIETATS DEPENDENTS

Memòria dels comptes anuals consolidats de l'exercici 2019
(Expressada en Euros)

socis externs. L'excés entre les pèrdues atribuïbles als socis externs d'una societat dependent i la part de patrimoni net que proporcionalment li correspongui, s'atribueix a aquells encara que això impliqui un saldo deutor en l'esmentada partida.

6. Eliminacions de partides intragrup. Els crèdits i deutes, ingressos i despeses i fluxos d'efectiu entre societats del Grup s'eliminen en la seva totalitat. Així mateix, la totalitat dels resultats produïts per les operacions internes s'eliminen i difereixen fins que es realitzin davant a tercers aliens al Grup.

Les societats dependents incloses en el perímetre de consolidació pel mètode d'integració global són les següents:

Denominació Social	Domicili	Participació		Titular de la Participació	Activitat	Auditor
		Cost en Euros	% Sobre Nominal			
<u>2019 i 2018 :</u>						
Parc d'Atraccions Tibidabo, SA (PATSA)	Plaza Tibidabo, 3-4 (Barcelona)	19.414.326	100,00%	BSM	Explotació parc d'atraccions	FAURA-CASAS, Auditors-Consultors, SL
Cementiris de Barcelona, SA (CB)	Mare de Déu de Port, 56 (Barcelona)	13.621.211	100,00%	BSM	Gestió, desenvolupament i explotació de serveis de cremació i cementiri	FAURA-CASAS, Auditors-Consultors, SL
Tractament i Selecció de Residus, SA (TERSA)	Eduard Maristany, s/n (St. Adrià del Besòs)	13.348.012	58,64%	BSM	Prestació del servei públic de gestió, tractament i eliminació de residus sòlids assimilables	FAURA-CASAS, Auditors-Consultors, SL
Selectives Metropolitanas, SA (SEMESA)	Ctra. dels Centres Emissors, 1 (Gavà)	84.142	100,00%	TERSA	Prestació de serveis relatius a la gestió de residus urbans	FAURA-CASAS, Auditors-Consultors, SL
Solucions Integrals, SA (SIRESA)	Ctra. dels Centres Emissors, 1 (Gavà)	60.200	100,00%	TERSA	Prestació de serveis relatius a la gestió de residus urbans	FAURA-CASAS, Auditors-Consultors, SL
Mercados de Abastecimientos de Barcelona, SA (MERCABARNA)	Zona Franca, sector C (Barcelona)	26.850.612	50,69%	BSM	Gestió, desenvolupament i explotació de la Unitat Alimentària de Barcelona	FAURA-CASAS, Auditors-Consultors, SL

b) Associades

Les societats associades s'inclouen en els comptes anuals consolidats aplicant el mètode de posada en equivalència.

Quan s'aplica per primera vegada el procediment de posada en equivalència, la participació en la societat es valora per l'import que el percentatge d'inversió de les societats del Grup representi sobre el patrimoni net d'aquella, una vegada ajustats els seus actius nets al seu valor raonable a la data d'adquisició de la influència significativa.

La diferència entre el valor net comptable de la participació en els comptes individuals i l'import esmentat en el paràgraf anterior constitueix un fons de comerç que es recull en la partida "Participacions posada en equivalència". En el cas excepcional de que la diferència entre l'import al que la inversió està comptabilitzada en els comptes anuals individuals i la part proporcional del valor raonable dels actius nets de la societat fos negativa, aquesta diferència es registraria en el compte de pèrdues i guanys, després d'haver avaluat de nou l'assignació dels valors raonables als actius i passius de la societat associada.

BARCELONA DE SERVEIS MUNICIPALS, SA I SOCIETATS DEPENDENTS

Memòria dels comptes anuals consolidats de l'exercici 2019
(Expressada en Euros)

En general, excepte en el cas de que sorgeixi una diferència negativa en l'adquisició d'influència significativa, la inversió es valora inicialment pel seu cost.

Els resultats generats per la societat posada en equivalència es reconeixen des de la data en que s'adquireix la influència significativa.

El valor comptable de la participació es modifica (augmenta o disminueix) en la proporció que correspongui, per les variacions experimentades en el patrimoni net de la societat participada des de la valoració inicial, una vegada eliminada la proporció de resultats no realitzats generats en transaccions entre l'esmentada societat i les societats del Grup.

El major valor atribuït a la participació com a conseqüència de l'aplicació del mètode d'adquisició es redueix en exercicis posteriors, amb càrrec als resultats consolidats o a la partida de patrimoni net que correspongui i a mesura que es deprecien, causin baixa o s'alienin a tercers els corresponents elements patrimonials. De la mateixa manera, procedeix el càrrec a resultats consolidats quan es produeixen pèrdues per deteriorament de valor d'elements patrimonials de la societat participada, amb el límit de la plusvàlua assignada als mateixos en la data de primera posada en equivalència.

Les variacions en el valor de la participació corresponents a resultats de l'exercici de la participada formen part dels resultats consolidats, figurant en la partida "Participació en beneficis (pèrdues) de societats posada en equivalència". No obstant, si la societat associada incorre en pèrdues, la reducció de la inversió tindrà com a límit el propi valor comptable de la participació. Si la participació hagués quedat reduïda a zero, les pèrdues addicionals i el corresponent passiu es reconeixeran en la mesura en que s'hagi incorregut en obligacions legals, contractuals, implícites o tàcites, o bé si el Grup hagués efectuat pagaments en nom de la societat participada.

Les variacions en el valor de la participació corresponents a altres variacions en el patrimoni net es mostren en els corresponents epígrafs del patrimoni net atenent a la seva naturalesa.

Lo homogeneïtzació valorativa i temporal s'aplica a les inversions associades de la mateixa manera que per a les societats dependents.

Les societats associades incloses en el perímetre de consolidació són les següents:

Denominació Social	Domicili	Participació		Titular de la participació	Activitat	Auditor
		Cost en Euros	% Sobre Nominal			
2019 i 2018 :						
Barcelona d'Aparcaments Municipals, SA	Avda. Parc Logistic, 22-26 (Barcelona)	115.554.000	40,00%	BSM	Gestió d'aparcaments	Deloitte, SL
Catalana d'Iniciatives, SA en liquidació (*)	Passeig de Gràcia, 2 (Barcelona)	-	24.25%	BSM	Promoció, suport i participació en activitats econòmiques	-

(*) A 31 de desembre de 2019 i 2018 el valor de la participació està totalment provisionat.

BARCELONA DE SERVEIS MUNICIPALS, SA I SOCIETATS DEPENDENTS

Memòria dels comptes anuals consolidats de l'exercici 2019
(Expressada en Euros)

Les societats associades que han quedat fora del perímetre de consolidació perquè no tenen un interès significatiu per a la imatge fidel dels comptes consolidats, són les següents:

Denominació Social	Domicili	Participació		Titular de la participació	Activitat	Auditor
		Cost en euros	% sobre Nominal			
2019 i 2018 :						
Ecoparc del Mediterrani, SA	Carrer de la Pau, 3 Sant Adrià de Besòs	960.000	20,00%	TERSA	Construcció i posterior explotació d´una planta de transferència i metanització de residus urbans (Ecoparc 3)	Deloitte, SL
Districlima, SA	París, 43 bis Barcelona	4.019.576	20,00%	TERSA	Gestió i distribució de calefacció, aigua calenta sanitària i refrigeració en l'àmbit d'actuació del Consorci del Besòs (Fòrum 2004)	Ernst & Young

4. PROPOSTA DE DISTRIBUCIÓ DE RESULTATS

La proposta de distribució de resultats de l'exercici 2019 de la Societat Dominant formulada pels Administradors de la Societat Dominant i que presentaran a l'Accionista Únic per a la seva aprovació, és la següent:

	Import 2019
Base de repartiment :	
Pèrdues i guanys	9.579.041,89
Aplicació :	
Reserves voluntàries	3.379.041,89
Dividends	6.000.000,00

Durant l'exercici 2019 la Societat Dominant ha aprovat la distribució de dividends per un import de 6.000.000 euros, no s'havien distribuït dividends durant els 5 últims exercicis, i no existeixen limitacions a la distribució de dividends

BARCELONA DE SERVEIS MUNICIPALS, SA I SOCIETATS DEPENDENTS

Memòria dels comptes anuals consolidats de l'exercici 2019
(Expressada en Euros)

4.1. Dividend a compte

El 10 d'octubre de 2019, el Consell d'Administració, tenint en compte la previsió de resultats per l'exercici de la Societat Dominant, va acordar un dividend a compte del resultat del exercici 2019 de 6.000.000 d'euros, aquest acord va ser aprovat pel Plenari del Consell Municipal el 20 de desembre del 2019. Aquest dividend està pendent de pagament a 31 de desembre de 2019. L'import del dividend es inferior al límit màxim establert per la legislació vigent, referent als resultats distribuïbles des del tancament de l'últim exercici:

Estat provisional formulat el 30 de setembre de 2019 per a distribució del dividend a compte	Euros
Benefici net del període 1 de gener a 30 de setembre 2019:	12.874.874
A deduir:	
Reserva legal (ja dotada de 100%)	-
Quantitat màxima de possible distribució	12.873.283
Quantitat proposada i distribuïda	6.000.000
Liquiditat disponible abans del pagament	20.574.878
Import del dividend a compte	6.000.000
Liquiditat disponible després del pagament	14.574.878
Previsió saldo Tresoreria a 30 de Setembre de 2020	8.301.041

5. NORMES DE REGISTRE I VALORACIÓ

Les principals normes de registre i valoració utilitzades pel Grup en l'elaboració dels presents comptes anuals consolidats, han estat els següents:

5.1 Immobilitzat intangible

a) Concessions

La concessió que figura en l'actiu pel seu cost menys l'amortització acumulada i l'import acumulat de les correccions valoratives per deteriorament reconegut i correspon bàsicament a la concessió d'explotació que Tractament i Selecció de Residus, SA va rebre de l'Àrea Metropolitana de Barcelona (AMB), vinculada a la Planta de Valorització Energètica de Sant Adrià i a la Planta de Selecció de Gavà.

Les concessions s'amortitzen linealment durant el període de l'encàrrec de la gestió directa per part de l'Ajuntament de Barcelona i de l'AMB.

BARCELONA DE SERVEIS MUNICIPALS, SA I SOCIETATS DEPENDENTS

Memòria dels comptes anuals consolidats de l'exercici 2019
(Expressada en Euros)

b) Aplicacions informàtiques

Es refereix principalment als imports satisfets per l'accés a la propietat o pel dret d'ús de programes informàtics, únicament en els casos en que preveuen que la seva utilització abastarà diversos exercicis.

Les aplicacions informàtiques figuren valorades al seu cost d'adquisició i s'amortitzen en funció de la seva vida útil que oscil·la entre 3 i 5 anys. Les despeses de manteniment d'aquestes aplicacions informàtiques es carreguen al compte de pèrdues i guanys de l'exercici en el que es produeixen.

c) Patents i marques

Les patents i marques tenen una vida útil definida i es registren pel seu cost menys l'amortització acumulada i correccions per deteriorament del valor reconegudes.

L'amortització es calcula pel mètode lineal durant la seva vida útil estimada en 10 anys.

d) Despeses d'investigació i desenvolupament

Les despeses d'investigació són imputades a despesa en el moment que s'incorre, mentre que les despeses de desenvolupament incorregudes en un projecte són capitalitzades si aquest és viable des de una perspectiva tècnica i comercial, es disposa de recursos tècnics i financers suficients per completar-ho, els costos incorreguts poden ser determinats de forma fiable i la generació de beneficis futurs és probable. Aquests es registren pel seu cost d'adquisició.

L'amortització es realitza en base a la vida útil estimada per a cada projecte, sent la mitja de 5 anys.

e) Altres immobilitzat intangible

Inclou bàsicament els drets satisfets per Mercats d'Aprovisionaments de Barcelona, SA a la Societat General d'Aigües de Barcelona, per l'adequació de la xarxa i escomesa de subministrament, minorats per la seva amortització acumulada. Són objecte d'amortització en 50 anys.

5.2 Immobilitzat material

L'immobilitzat material es comptabilitza pel seu cost d'adquisició menys l'amortització i l'import acumulat de qualsevol eventual pèrdua de valor.

Les adquisicions realitzades per Mercados de Abastecimientos de Barcelona, SA fins l'exercici 1996 figuren parcialment ajustades per les actualitzacions de valor practicades en exercicis anteriors a l'empres de les disposicions legals sobre l'actualització de balanços. L'esmentada societat dependent es va acollir l'any 1996 a l'actualització de balanços

BARCELONA DE SERVEIS MUNICIPALS, SA I SOCIETATS DEPENDENTS

Memòria dels comptes anuals consolidats de l'exercici 2019
(Expressada en Euros)

regulada per l'article 5 del Reial Decret-Llei 7/1996, de 7 de Juny, i altres normes posteriors que ho van desenvolupar.

Els costos d'ampliació, modernització o millora dels béns de l'immobilitzat material s'incorporen a l'actiu com a major valor del bé exclusivament quan suposen un augment de la seva capacitat, productivitat o allargament de la seva vida útil. En el cas que l'actuació afecti a elements que s'hagin de substituir, els costos d'ampliació s'incorporaran a l'actiu, únicament quan sigui possible conèixer o estimar el valor comptable dels elements que resulten donats de baixa de l'inventari per haver estat substituïts.

Les despeses financeres directament atribuïbles a l'adquisició o construcció d'elements de l'immobilitzat que necessiten un període de temps superior a un any per estar en condicions d'ús s'incorporaran al seu cost fins que es trobin en condicions de funcionament.

Les despeses de grans reparacions que compleixin amb el que estableix la norma comptable, s'activen i s'amortitzen durant la vida útil estimada dels mateixos, mentre que les despeses de manteniment recurrents es carreguen en el compte de pèrdues i guanys durant l'exercici en el que s'incorre en elles. El Grup disposa d'uns programes de manteniment periòdics i recurrents que garanteixen el ple estat d'ús de les instal·lacions durant el període de l'encàrrec de la gestió directa per part de l'Ajuntament de Barcelona.

Dintre d'aquest epígraf s'inclouen :

- els elements que representen els drets inherents a la gestió directa encomanada per l'Ajuntament de Barcelona a la Societat Dominant (veure explicació en Nota 5.12);
- les concessions administratives a tercers materialitzades en les construccions dintre dels recintes de cementiris que la societat dependent Cementiris de Barcelona, SA explota mitjançant la gestió indirecta d'acord amb les condicions establertes en el Conveni Regulador dels terminis i condicions del servei de cremació i cementiris.
- els béns de Mercados de Abastecimientos de Barcelona, SA afectes al Servei Públic i que hauran de revertir a l'Ajuntament de Barcelona el 30 de Març de 2021. En aquest cas, la societat dependent amortitza els béns, incloent la part atribuïble als terrenys, amb l'objectiu que a la data de reversió i baixa dels esmentats actius del balanç el seu valor net comptable sigui zero.

L'amortització de l'immobilitzat material es calcula sistemàticament pel mètode lineal en funció de la seva vida útil estimada, atenent a la depreciació efectivament produïda pel seu funcionament i ús. Les vides útils estimades són:

Anys de vida útil estimada

Edificis i construccions	12,5 – 100 anys
Instal·lacions tècniques i maquinària	5 – 40 anys
Altres instal·lacions, utillatge i mobiliari	3 – 30 anys
Elements de transport	5 – 8 anys
Equips informàtics	4 – 8 anys

BARCELONA DE SERVEIS MUNICIPALS, SA I SOCIETATS DEPENDENTS

Memòria dels comptes anuals consolidats de l'exercici 2019
(Expressada en Euros)

En el cas dels béns en règim de gestió directa en els que la vida útil es superior a la vida de la gestió directa, l'amortització es calcula sistemàticament pel mètode lineal en funció de la vida de la gestió directa.

Les pèrdues i guanys per la venda d'immobilitzat material es calculen comparant els ingressos obtinguts per la venda amb el valor net comptable i es registren en el compte de pèrdues i guanys.

Actius no generadors de fluxos d'efectiu

Per a la realització de la seva activitat el Grup utilitza actius no generadors de fluxos d'efectiu. Tal i com es descriu a l'Ordre EHA/733/2010 de 25 de març, per la qual s'aproven aspectes comptables d'empreses públiques que operen en determinades circumstàncies, els actius no generadors de fluxos d'efectiu són aquells que s'utilitzen no amb l'objecte d'obtenir un benefici o rendiment econòmic, sinó per l'obtenció de fluxos econòmics socials que beneficiïn a la col·lectivitat per mitjà del potencial servei o utilitat pública, a canvi d'un preu fixat directa o indirectament per l'Administració Pública com a conseqüència del caràcter estratègic o d'utilitat pública de l'activitat que desenvolupa.

Al tancament de l'exercici, el Grup avalua el deteriorament de valor dels diferents actius no generadors de fluxos d'efectiu, estimant el valor recuperable d'aquests actius, que es el major entre el seu valor raonable i el seu valor en ús, entenent com a valor en ús el cost de reposició depreciat. Si el valor recuperable es inferior al valor net comptable es dotarà la corresponent provisió per deteriorament de valor amb càrrec al compte de pèrdues i guanys.

5.3 Arrendaments

a) Quan el Grup és l'arrendatari – Arrendament financer

El Grup arrenda determinat immobilitzat material. Els arrendaments d'immobilitzat material en els que el Grup té substancialment tots els riscos i beneficis derivats de la propietat es classifiquen com arrendaments financers. Els arrendaments financers es registren al inici de l'arrendament al valor raonable de la propietat arrendada o al valor actual dels pagaments mínims acordats per l'arrendament, el menor dels dos. Pel càlcul del valor actual s'utilitza el tipus d'interès implícit del contracte i si aquest no es pot determinar, el tipus d'interès del Grup per operacions similars.

Cada pagament per arrendament es distribueix entre el passiu i les càrregues financeres. La càrrega financera total es distribueix al llarg del termini d'arrendament i s'imputa al compte de pèrdues i guanys de l'exercici en que es meriten, aplicant el mètode del tipus d'interès efectiu. Les quotes contingents són despesa de l'exercici en que s'incorre en elles. Les corresponents obligacions per arrendament, netes de càrregues financeres, s'inclouen en "Creditors per arrendament financer". L'immobilitzat adquirit en règim d'arrendament financer es deprecia durant la seva vida útil.

BARCELONA DE SERVEIS MUNICIPALS, SA I SOCIETATS DEPENDENTS

Memòria dels comptes anuals consolidats de l'exercici 2019
(Expressada en Euros)

b) Quan el Grup es l'arrendatari – Arrendament operatiu

Els arrendaments en els que l'arrendador conserva una part important dels riscos i beneficis derivats de la titularitat es classifiquen com arrendaments operatius. Els pagaments en concepte d'arrendament operatiu (nets de qualsevol incentiu rebut de l'arrendador) es carreguen al compte de pèrdues i guanys de l'exercici en que es meriten sobre una base lineal durant el període d'arrendament.

c) Quan el Grup es l'arrendador – Arrendament operatiu

Quan els actius són arrendats sota arrendament operatiu, l'actiu s'inclou en el balanç d'acord amb la seva naturalesa. Els ingressos derivats de l'arrendament es reconeixen de forma lineal durant el termini de l'arrendament.

5.4 Actius financers

El Grup fixa la categoria dels seus actius financers en el moment del seu reconeixement inicial i revisa la mateixa a cada data de tancament, en base a les decisions adoptades per la Direcció. Aquesta classificació depèn de la finalitat amb la qual aquestes inversions han estat adquirides.

De forma general, en el balanç adjunt es classifiquen com a corrents els actius financers amb venciment igual o inferior a l'any, i com a no corrents si el seu venciment supera aquest període.

El Grup registra la baixa d'un actiu financer quan s'han extingit o s'han cedit els drets contractuals sobre els fluxos d'efectiu de l'actiu financer, essent necessari que s'hagin transferit de forma substancial els riscos i beneficis inherents a la seva propietat, que en el cas concret de comptes a cobrar s'entén que aquest fet es produeix en general si s'han transmès els riscos d'insolvència i demora.

Els actius financers del Grup es classifiquen en les següents categories:

a) Préstecs i partides a cobrar

Els préstecs i partides a cobrar són actius financers no derivats amb cobraments fixes o determinables que no cotitzen en un mercat actiu.

Aquest epígraf correspon principalment a:

- Comptes a cobrar per operacions comercials les quals es valoren pel valor nominal del deute, que és similar al seu valor raonable en el moment inicial. L'esmentat valor és minorat, en el seu cas, per la corresponent provisió d'insolvències (pèrdues per deteriorament de l'actiu), quan existeixi evidència objectiva que no es cobrarà la totalitat de l'import que es deu, amb efecte en el compte de pèrdues i guanys de l'exercici.

BARCELONA DE SERVEIS MUNICIPALS, SA I SOCIETATS DEPENDENTS

Memòria dels comptes anuals consolidats de l'exercici 2019
(Expressada en Euros)

- Crèdits concedits a empreses els quals es valoren per el seu valor nominal (el qual no difereix significativament de la seva valoració al cost amortitzat utilitzant el mètode del tipus d'interès efectiu).
- Comptes a cobrar per operacions no comercials, corresponents bàsicament a saldos amb personal, etc.
- Dipòsits i fiances lliurades tant a curt com a llarg termini. Aquests figuren registrats en l'epígraf d' "Altres actius financers".

Com a mínim al tancament de l'exercici, s'efectuen les correccions valoratives necessàries per deteriorament de valor si existeix evidència objectiva de que no es cobraran tots els imports que es deuen.

b) Inversions mantingudes fins el venciment

Els actius financers mantinguts fins el venciment són valors representatius de deute amb cobraments fixes o determinables i venciment fix, que es negocien en un mercat actiu i que la direcció del Grup té la intenció efectiva i la capacitat de mantenir fins al venciment.

Es valoren inicialment pel seu valor raonable, que, excepte evidència del contrari, correspon al preu de la transacció. Posteriorment es valoren pel seu cost amortitzat, comptabilitzant els interessos meritats i no vençuts a la data de tancament de l'exercici amb abonament al compte de pèrdues i guanys, aplicant el mètode del tipus d'interès efectiu.

c) Actius financers disponibles per a la venda

En aquesta categoria s'inclouen aquelles inversions en les que el Grup no té una influència significativa o control (veure Nota 9.c). Aquestes es classifiquen com actius no corrents a excepció que es pretengui alienar la inversió en els dotze mesos següents a la data del balanç de situació, la inversió del qual es classificarà com un actiu corrent.

Aquestes inversions es valoren pel seu valor raonable, registrant les pèrdues i guanys que sorgeixin per canvis en el mateix, dintre del patrimoni net fins que l'actiu es doni de baixa o es deteriori, moment en que el compte de pèrdues i guanys acumulats en el patrimoni net s'imputin a pèrdues i guanys, sempre que siguin possible determinar l'esmentat valor raonable. En cas contrari, es registren pel seu cost menys les pèrdues per deteriorament del valor.

En el cas dels actius financers disponibles per a la venda, s'efectuen correccions valoratives si existeix evidència objectiva de que el seu valor s'ha deteriorat com a resultat d'una reducció o endarreriment en els fluxos d'efectiu estimats futurs en el cas d'instruments de deute adquirits o per la falta de recuperabilitat del valor en llibres de l'actiu en el cas d'inversions en instruments de patrimoni. La correcció valorativa és la diferència entre el seu cost o cost amortitzat menys, en el seu cas, qualsevol correcció valorativa prèviament reconeguda en el compte de pèrdues i guanys i el valor raonable en el moment en que s'efectuï la valoració.

BARCELONA DE SERVEIS MUNICIPALS, SA I SOCIETATS DEPENDENTS

Memòria dels comptes anuals consolidats de l'exercici 2019
(Expressada en Euros)

En el cas dels instruments de patrimoni que es valorin pel seu cost donat que no es pot determinar el seu valor raonable, la correcció de valor es determina com la diferència entre el seu valor en llibres i l'import recuperable, entenent aquest com el major import entre el valor raonable menys els costos de venda i el valor actual dels fluxos d'efectiu derivats de la inversió. Excepte millor evidència de l'import recuperable, en l'estimació del deteriorament d'aquestes inversions es pren en consideració el patrimoni net de la societat participada corregint per les plusvàlues tàcites existents en la data de la valoració. La correcció de valor i, en el seu cas, la seva reversió, es registra en el compte de pèrdues i guanys de l'exercici en que es produeixi.

5.5 Actius no corrents mantinguts per a la venda

Els actius no corrents es classifiquen com a mantinguts per a la venda quan es considera que el seu valor comptable es recuperarà a través d'una operació de venda en lloc de a través del seu ús continuat.

Aquesta condició es considera complida únicament quan la venda és altament probable, i està disponible per a la seva venda immediata en la seva condició actual i previsiblement es completarà en el termini d'un any des de la data de classificació. Aquests actius es presenten valorats al menor import entre el seu valor comptable i el valor raonable minorat per les despeses necessàries per a la seva alienació i no estan subjectes a amortització.

En aquest sentit, cal indicar que s'entén com altament probable quan es compleixen les següents condicions:

- La Societat es troba compromesa per un pla per a vendre l'actiu i ha iniciat un programa per a trobar comprador i completar l'esmentat pla.
- La venda de l'actiu es negocia activament a un preu adequat en relació amb el seu valor raonable actual.
- S'espera completar la venda dins de l'any següent a la data de classificació de l'actiu com a mantingut per a la venda.
- Les accions per a completar el pla indiquen que és improbable que hi hagin canvis significatius en el mateix o que sigui retirat.

5.6 Fons de comerç consolidat

El fons de comerç representa l'excés, en la data d'adquisició, del cost d'adquisició de la participació de les societats del grup i multigrup, sobre el valor raonable dels actius nets identificables adquirits en l'operació.

En el moment del seu reconeixement inicial, el fons de comerç es valora conforme a l'indicat en la Nota 3.a.

BARCELONA DE SERVEIS MUNICIPALS, SA I SOCIETATS DEPENDENTS

Memòria dels comptes anuals consolidats de l'exercici 2019
(Expressada en Euros)

Arrel de l'entrada en vigor del Reial Decret 602/2016, de 2 de desembre, el fons de comerç deixa de tenir consideració de vida útil indefinida, passant a amortitzar-se de forma lineal en un període de 10 anys, excepte en el cas que la seva vida útil pugui ser estimada de manera fiable. Addicionalment es sotmet a proves de deteriorament de valor anual.

Amb posterioritat al seu reconeixement inicial, es valoren al seu valor de cost menys la corresponent amortització acumulada i les pèrdues per deteriorament reconegudes.

El fons de comerç s'assigna a les unitats generadores d'efectiu (UGE) amb el propòsit de provar les pèrdues per deteriorament. L'assignació es realitza en aquelles UGE's que s'espera vagin a beneficiar-se de la combinació de negocis en la que sorgeix l'esmentat fons de comerç.

5.7 Existències

Les existències es valoren al seu cost o al seu valor net realitzable, el menor dels dos. Quan el valor net realitzable de les existències sigui inferior al cost, s'efectuaran les oportunes correccions valoratives, reconeixent una despesa en el compte de pèrdues i guanys. Si les circumstàncies que causen la correcció de valor deixen d'existir, l'import de la correcció és objecte de reversió i és reconeix com a ingrés en el compte de pèrdues i guanys.

El cost es determina pel seu valor mig ponderat.

El cost dels productes acabats i d'altres productes en curs inclouen les matèries primes, la mà d'obra directa i altres despeses de fabricació.

El valor net realitzable és el preu de venda estimat en el curs normal del negoci, menys els costos estimats necessaris per a dur-la a terme.

5.8 Fons Propis

El capital social està representat per accions ordinàries.

Els costos d'emissió de noves accions u opcions és presenten directament contra el patrimoni net, com menys reserves.

5.9 Passius financers

El Grup fixa la categoria dels seus passius financers en el moment del seu reconeixement inicial i revisa la mateixa en cada tancament, en base a les decisions adoptades per la Direcció. Aquesta classificació depèn de la finalitat pels quals aquests passius han estat formalitzats.

De forma general, en el balanç adjunt es classifiquen com a corrents els passius financers amb venciment igual o inferior a l'any i com a no corrents si el venciment supera l'esmentat període.

BARCELONA DE SERVEIS MUNICIPALS, SA I SOCIETATS DEPENDENTS

Memòria dels comptes anuals consolidats de l'exercici 2019
(Expressada en Euros)

La baixa d'un passiu financer es reconeixerà quan l'obligació que generi s'hagi extingit.

Els passius financers del Grup es classifiquen íntegrament a la categoria de dèbits i partides a pagar.

Aquestes deutes es reconeixen inicialment pel seu valor raonable ajustat pels costos de transacció directament imputables, es registren posteriorment pel seu cost amortitzat segons el mètode del tipus d'interès efectiu. Aquest interès efectiu és el tipus d'actualització que iguala el valor en llibres del instrument amb la corrent esperada de pagaments futurs previstos fins al venciment del passiu.

Els dèbits per operacions comercials amb venciment no superior a un any i que no tenen un tipus d'interès contractual es valoren, tant en el moment inicial com posteriorment, pel seu valor nominal quan l'efecte de no actualitzar els fluxos d'efectiu no és significatiu.

En el cas de produir-se renegociació de deutes existents, es considera que no existeixen modificacions substancials del passiu financer quan el prestamista del nou préstec és el mateix que va atorgar el préstec inicial i el valor actual dels fluxos d'efectiu, incloent les comissions netes, no difereix en més d'un 10% del valor actual dels fluxos d'efectiu pendents de pagar del passiu original calculat sota aquest mateix mètode.

S'inclouen sota aquesta categoria les següents tipologies de passius per naturalesa:

- Bestretes rebudes per la societat dependent Mercados de Abastecimientos de Barcelona, SA per drets per adjudicacions. Els drets d'entrada satisfets pels titular en primera adjudicació així com posteriors ampliacions o novacions dels mateixos, es registren pel seu valor raonable, calculat mitjançant actualització de l'efecte financer basat en el millor estimat, i que s'incorporen en el compte de pèrdues i guanys a partir de l'exercici següent al de l'adjudicació o ampliació i durant el període de vigència del contracte o de les posteriors ampliacions del mateix, registrant per separat l'ingrés econòmic meritat amb abonament a l'epígraf de "Altres Ingressos", i la despesa financera meritada amb càrrec de "Despeses Financeres".

Els drets rebuts en segones i successives adjudicacions, així com la participació de la societat en drets de traspàs, es registraran com a ingrés de l'exercici en que es produeixin, mantenint-se la periodificació dels drets d'entrada de la primera adjudicació. En els casos en que aquests últims no fossin percebuts, es periodificaran les primeres adjudicacions que es produeixin.

- Ingressos de la societat dependent Mercados de Abastecimientos de Barcelona, SA per repercussions d'obres. Corresponen a treballs de condicionament realitzats en instal·lacions de propietat de la societat, d'ús exclusiu de uns usuaris concrets, a qui es repercuteix total o parcialment el cost de la millora. S'incorporen a el compte de pèrdues i guanys en proporció a la dotació a l'amortització dels elements d'immobilitzat corresponents, registrant per separat l'ingrés econòmic meritat amb abonament a l'epígraf de Altres Ingressos d'explotació, i la despesa financera meritada amb càrrec a l'epígraf de Despeses Financeres.

BARCELONA DE SERVEIS MUNICIPALS, SA I SOCIETATS DEPENDENTS

Memòria dels comptes anuals consolidats de l'exercici 2019
(Expressada en Euros)

- Bestretes rebudes per la societat dependent Cementiris de Barcelona S.A tant pel lloguer de sepultures a 1 i 2 anys, així com també bestretes rebudes per les adjudicacions de sepultures, les quals poden ser a 15, 30, 50 i 99 anys, encara que principalment són a 50 anys. Aquestes bestretes es registren pel seu valor raonable, calculat mitjançant actualització de l'efecte financer basat en el millor estimat, i s'incorporen al compte de pèrdues i guanys durant el període de vigència del lloguer o adjudicació, registrant per separat l'ingrés meritat amb abonament a l'epígraf "Altres ingressos d'explotació", i la despesa financera meritada amb càrrec a l'epígraf de "Despeses Financeres".
- Deutes amb entitat de crèdits mantingudes fins a venciment.
- Dèbits per operacions comercials corresponents als saldos de creditors per prestació de serveis.
- Partides a pagar per operacions no comercials. S'inclouen, entre altres, proveïdors d'immobilitzat, personal, etc.
- Fiances rebudes tan a curt com a llarg termini. Aquests figuren registrats en l'epígraf de "Altres passius financers".

5.10 Impost sobre beneficis

Les societats que formen el Grup tributen individualment per l'impost sobre beneficis.

La despesa (ingrés) per impost sobre beneficis és l'import que, per aquest concepte es merita en l'exercici i que compren tant la despesa (ingrés) per impost corrent com per impost diferit.

Tant la despesa (ingrés) per impost corrent com per diferit es registra en el compte de pèrdues i guanys. Malgrat això, es reconeix en el patrimoni net l'efecte impositiu relacionat amb partides que es registren directament en el patrimoni net.

Els actius i passius per impost corrent es valoren per les quantitats que s'espera pagar o recuperar de les autoritats fiscals, d'acord amb la normativa vigent o aprovada i pendent de publicació en la data de tancament de l'exercici.

Els impostos diferits es calculen, d'acord amb el mètode del passiu, sobre les diferències temporànies que sorgeixen entre les bases fiscals dels actius i passius i el seu valor en llibres. No obstant això, si els impostos diferits sorgeixen del reconeixement inicial d'un actiu o un passiu en una transacció diferent d'una combinació de negocis que en el moment de la transacció no afecta ni al resultat comptable ni a la base imposable del l'impost, no es reconeixen. L'impost diferit es determina aplicant la normativa i els tipus impositius aprovats o a punt d'aprovar-se en la data de balanç i que s'espera aplicar quan el corresponent actiu per impost diferit que es realitzi o el passiu per impost diferit es liquidi.

Els actius per impostos diferits es reconeixen en la mesura en que resulti probable que s'hagi de disposar de guanys fiscals futurs per tal de poder compensar les diferències temporànies.

BARCELONA DE SERVEIS MUNICIPALS, SA I SOCIETATS DEPENDENTS

Memòria dels comptes anuals consolidats de l'exercici 2019
(Expressada en Euros)

Es reconeixen impostos diferits sobre les diferències temporàries que sorgeixen en inversions en dependents, associades i negocis conjunts, excepte en aquells casos en els que el Grup pot controlar el moment de la reversió de les diferències temporàries i addicionalment és probable que aquestes no reverteixin en un futur previsible.

5.11 Subvenciones, donacions i llegats

Les subvencions, donacions i llegats que tenen caràcter de reintegrables es registren com passius fins a complir les condicions per a considerar-se no reintegrables, mentre que les subvencions, donacions i llegats no reintegrables es registren com ingressos directament imputats al patrimoni net i es reconeixen com ingressos sobre una base sistemàtica i racional de forma correlacionada amb les despeses derivades de la subvenció, donació i llegat.

A aquests efectes, una subvenció, donació o llegat es considera no reintegrable quan existeix un acord individualitzat de concessió de la subvenció, de la donació o del llegat, s'han complert totes les condicions establertes per a la seva concessió i no existeixen dubtes raonables de que es cobrarà.

Les subvencions, donacions i llegats de caràcter monetari es valoren pel valor raonable de l'import concedit i les subvencions, donacions i llegats no monetaris pel valor raonable del bé rebut, referit ambdós valors al moment del seu reconeixement.

Les subvencions no reintegrables relacionades amb l'adquisició d'immobilitzat material s'imputen com ingressos de l'exercici en proporció a l'amortització dels corresponents actius o, en el seu cas, quan es produeixi l'alienació, correcció valorativa per deteriorament o baixa al balanç. Per la seva part, les subvencions no reintegrables relacionades amb despeses específiques es reconeixen en el compte de pèrdues i guanys al mateix exercici en que es meriten les corresponents despeses, i les concedides per a compensar dèficit d'exploació a l'exercici en que es concedeixen, llevat quan es destinen a compensar dèficit d'exploació d'exercicis futurs, en aquest cas s'imputen en aquests exercicis.

Principalment, el Grup disposa de les següents subvencions i donacions:

- Subvencions no reintegrables rebudes per la Societat Dominant per a finançar actius fixos prèviament determinats. La imputació en el compte de pèrdues i guanys s'efectua en aquests casos linealment en funció de la vida útil del actiu finançat, o en funció del termini restant fins la finalització del encàrrec de gestió directa, si fos menor.
- A la societat dependent Parc d'Atraccions Tibidabo, SA pel valor total dels béns rebuts en adscripció de l'Ajuntament de Barcelona segons l'acord del Plenari del Consell Municipals en data 1 de febrer de 2013.
- Les instal·lacions rebudes per Tractament i Selecció de Residus, SA a títol gratuït per part de l'Ajuntament de Barcelona l'any 2001. En aquest epígraf de patrimoni net es recull el valor de l'aportació de les esmentades instal·lacions netes de l'efecte impositiu, la qual es va registrar amb contrapartida a l'epígraf d'immobilitzat material. S'imputen com ingressos de l'exercici en proporció a l'amortització de les instal·lacions.

BARCELONA DE SERVEIS MUNICIPALS, SA I SOCIETATS DEPENDENTS

Memòria dels comptes anuals consolidats de l'exercici 2019
(Expressada en Euros)

- Les subvencions no reintegrables rebudes per la societat dependent Mercados de Abastecimientos de Barcelona, SA relacionades amb l'adquisició d'immobilitzat material, les quals s'imputen com ingressos de l'exercici en proporció a l'amortització dels corresponents actius o, en el seu cas, quan es produeixi l'alienació, correcció valorativa per deterioració o baixa al balanç. En el cas de les subvencions de béns afectes al Servei Públic, la incorporació en el compte de pèrdues i guanys, es porta a terme segons la data prevista de reversió dels bens a l'Ajuntament de Barcelona.

Addicionalment, indicar que la societat dependent Cementiris de Barcelona, SA, porta a terme un procés de desnonament de les sepultures que, en el període dels últims 20 anys, no han satisfet la taxa de conservació corresponent al establerta a les Ordenances fiscals aprovades pel Consell Plenari de l'Ajuntament de Barcelona.

La contrapartida del cost activat amb recuperació de sepultures es registra a la partida de "Subvencions, donacions i llegats" i s'imputa en el compte de pèrdues i guanys de l'exercici en la mateixa mesura que s'imputa la seva corresponent amortització del cost.

5.12 Ingressos i despeses

Amb caràcter general, els ingressos i les despeses es registren atenent al principi de meritació i al de correlació de ingressos i despeses, independentment del moment en que són cobrats i pagats.

Els ingressos es registren pel valor raonable de la contraprestació a rebre i representen els imports a cobrar pels béns lliurats i els serveis prestats en el curs ordinari de les activitats del Grup, menys devolucions, rebaixes, descomptes i l'impost sobre el valor afegit.

El Grup reconeix els ingressos quan l'import dels mateixos es pot valorar amb fiabilitat, és probable que els beneficis econòmics futurs vagin a fluir al Grup i es compleixen les condicions específiques per a cada una de les activitats.

La tipologia dels ingressos del Grup així com els criteris per al seu reconeixement, són els següents:

- Ingressos per aparcaments: l'Ajuntament de Barcelona, per acords successius del seu Consell Plenari o comissions delegades, ha encarregat a la Societat la gestió directa per a la construcció i explotació del servei durant cinquanta anys de cada un dels aparcaments que aquesta construeixi. A mesura que aquest termini vagi vencent, revertiran a l'Ajuntament de Barcelona la totalitat de les obres i de les instal·lacions de cada aparcament necessàries per a la prestació d'aquest servei, lliure de qualsevol càrrega o gravamen i sense cap compensació. Aquest encàrrec inclou la possibilitat de poder atorgar a tercers el dret d'utilització temporal i individualitzat de les places d'aparcament construïdes. Addicionalment la Societat gestiona aparcaments en règim de concessió, lloguer o mitjançant contractes d'explotació. El criteri seguit per la Societat per al reconeixement d'ingressos és, en el cas de rotació reconèixer l'ingrés quan el vehicle surt de l'aparcament una vegada finalitzada la seva estada, mentre que, en el cas dels abonats reconèixer l'ingrés durant el període pel qual l'abonat ha satisfet la quota corresponent. En el cas de l'atorgament del dret d'utilització individualitzada de les places, l'ingrés es reconeix en el moment de formalitzar el dret i també es dona de baixa el cost corresponent

BARCELONA DE SERVEIS MUNICIPALS, SA I SOCIETATS DEPENDENTS

Memòria dels comptes anuals consolidats de l'exercici 2019
(Expressada en Euros)

a la construcció d'aquestes places, donada la plena transferència de dret i obligacions als concessionaris.

- Ingressos per la gestió i direcció del servei Bicing: des de març de 2007 la Societat té encomanat per l'Ajuntament de Barcelona la gestió del servei de transport públic individualitzat mitjançant bicicletes, denominat Bicing. Fins a 31 de desembre de 2017 la Societat, com a prestació de serveis, comptabilitzava els ingressos que rebia de tercers, usuaris de serveis. El criteri seguit per la Societat fins a la data era reconèixer aquest ingrés durant el període per al qual l'abonat havia satisfet la quota corresponent. En contrapartida, la Societat suportava un cànon de l'Ajuntament estimat en base a aquest ingressos.

A partir de l'1 de gener de 2018 l'Ajuntament ha passat a registrar directament aquest ingrés de tercers, usuaris de serveis, i per tant la Societat no ha registrat cap ingrés per aquest concepte ni tampoc la contrapartida del cànon esmentada.

- Ingressos per a l'explotació del parc zoològic: el criteri seguit per la Societat per al reconeixement d'aquests ingressos és el de reconèixer els ingressos per les entrades dels visitants en el moment en que aquestes es produeixen, mentre que en el cas dels abonats, reconèixer l'ingrés durant el període per al qual l'abonat ha satisfet la quota corresponent.
- Ingressos procedents del Palau Sant Jordi, Estadi Olímpic, Anella Olímpica de Montjuïc, Parc de Montjuïc i recintes del Fòrum: la Societat reconeix aquests ingressos en base a les dates en les que tenen lloc les actuacions i esdeveniments per als quals ha cedit o arrendat aquests espais.
- Ingressos procedents del Park Güell: el criteri seguit per la Societat per al reconeixement d'aquests ingressos és el de reconèixer els ingressos per les entrades dels visitants en el moment en que es produeix la visita al recinte.
- Ingressos per la gestió del servei municipal del programa de regulació d'aparcament (programa AREA) i Grua: En aplicació de les fórmules de gestió directa, previstes en la Llei Reguladora de Bases de Règim Local, per a la prestació de serveis de competència municipal, la Societat gestiona en nom i per compte de l'Ajuntament de Barcelona els serveis municipals del programa AREA i Grua des de 1983 i 1984, respectivament. Fins al 1992, la totalitat dels cobraments i les liquidacions procedents d'aquests serveis coincidia amb els ingressos de la Societat per aquesta gestió. Des de 1993, atenent al caràcter de taxes, els ingressos originats pels serveis esmentats i seguint els preceptes de la normativa reguladora de les Hisendes Locals vigents en cada moment, i de les successives Instruccions de Comptabilitat per a l'Administració Local, l'Ajuntament integra les liquidacions de les taxes corresponents als serveis indicats a la seva comptabilitat pressupostaria. Per a la gestió dels serveis municipals del programa AREA i Grua, que també comporta el control i detall de les liquidacions i cobraments de les taxes que procedeixen d'aquests al llarg de l'any, la Societat rep de l'Ajuntament el finançament pressupostari que aquest determina en finalitzar l'exercici, en funció dels cobraments i les liquidacions procedents d'aquests serveis. El criteri seguit per la Societat en relació a aquests serveis és el de registrar l'import rebut de l'Ajuntament per a la prestació dels esmentats serveis com ingrés per al període al que fa referència.

BARCELONA DE SERVEIS MUNICIPALS, SA I SOCIETATS DEPENDENTS

Memòria dels comptes anuals consolidats de l'exercici 2019
(Expressada en Euros)

- Ingressos del registre de Vehicles de Mobilitat Personal, la Societat recapta en nom i per compte de l'Ajuntament la Taxa de Vehicles de Mobilitat Personal i per aquest servei registra l'import rebut de l'Ajuntament per a la prestació dels esmentats serveis com ingrés per al període al que fa referència.
- Ingressos per aportacions municipals derivats dels encàrrecs de serveis que l'Ajuntament de Barcelona fa a la Societat Dominant.
- Ingressos procedents de la societat dependent Parc d'Atraccions Tibidabo, SA per venda d'entrades, venda de gastronomia, venda de transport, venda de records i del servei d'aparcament del parc d'atraccions. L'esmentada societat registra els ingressos en el moment en que es produeix la venda, mentre que en el cas de la venda de passes Tibiclub, els quals permeten l'entrada al parc durant un període d'un any, l'esmentada societat dependent reconeix l'ingrés durant el període pel qual l'abonat ha satisfet la quota corresponent.
- Ingressos procedents de la societat dependent Cementiris de Barcelona, SA, són els següents:
 - Lloguer de sepultures: es paga un import per l'ús temporal d'una sepultura per un període d'1 any i que pot ser renovat en terminis igual de curts. El seu ingrés es reconeix en funció dels anys de lloguer i es periodifica la part no meritada.(*)
 - Concessions de sepultures: és el dret d'ús privatiu d'una sepultura que té com a finalitat un enterrament. Per a aquesta concessió s'ha de pagar una taxa de concessió que varia segons el tipus de sepultura i el període. Dins d'aquestes concessions de sepultures cal distingir els períodes següents: 5, 15, 30, 50 i 75 anys i també les concessions a terminis. L'ingrés es reconeix en funció dels anys de concessió i es periodifica la part no meritada.(*)
 - Ingressos de conservació: és un tribut amb naturalesa de taxa, que grava tots els titulars d'un dret funerari i que té com a finalitat cobrir les despeses que suposa la conservació dels cementiris. La taxa de conservació es factura al principi de l'exercici i tant el període de meritació com el de pagament coincideixen amb l'any natural. (*)
 - Ingressos per altres prestacions patrimonials de caràcter públic no tributari (PPNT): inclouen conceptes com les d'exhumació i inhumació, que tenen com a finalitat cobrir les despeses que generen els actes d'exhumació i inhumació de cadàvers, entre altres operacions de cementiris. Els ingressos per altres PPNT es meriten en el moment de la prestació del servei. (*)
 - Ingressos per incineracions: és un tribut, amb naturalesa de taxa, que neix arran d'una sol·licitud de cremació d'un difunt i que té com a finalitat cobrir les despeses que implica la cremació d'un difunt. Els ingressos per incineracions es meriten en el moment de la prestació del servei.
 - Ingressos per vendes d'urnes, reliquiaries i altres complements: són tots els ingressos que no corresponen a taxes, com ara urnes, reliquiaries, làpides i altres productes. Els ingressos per vendes d'urnes, reliquiaries i altres complements es meriten en el moment de fer-ne efectiva la venda.

BARCELONA DE SERVEIS MUNICIPALS, SA I SOCIETATS DEPENDENTS

Memòria dels comptes anuals consolidats de l'exercici 2019
(Expressada en Euros)

(*) Tots aquest ingressos corresponen a ingressos per la gestió del servei municipal en relació als serveis de cremació i cementiris titularitat de l'Ajuntament de Barcelona. En aplicació de les fórmules de gestió directa, previstes en la Llei Reguladora de Bases de Règim Local, per a la prestació de serveis de competència municipal, la Societat gestiona en nom i per compte de l'Ajuntament de Barcelona els esmentats serveis. Des de 1993, atenent al caràcter de taxes, els ingressos originats pels serveis esmentats i seguint els preceptes de la normativa reguladora de les Hisendes Locals vigents en cada moment, i de les successives Instruccions de Comptabilitat per a l'Administració Local, l'Ajuntament integra les liquidacions de les taxes corresponents als serveis indicats a la seva comptabilitat pressupostària. A partir de l'exercici 2019 les taxes han passat a ser prestacions patrimonials de caràcter públic no tributari i preus de cremació i l'Ajuntament de Barcelona ja no integra cap liquidació a aquests serveis a la seva comptabilitat pressupostària. Les prestacions patrimonials de caràcter públic no tributari es registren com a ingressos de prestació de serveis dins la xifra de negocis.

El criteri seguit per la Societat en relació a aquests serveis és el de registrar l'import meritat rebut per a la prestació dels esmentats serveis com ingrés per al període al que fa referència.

- Ingressos procedents del subgrup consolidat Tractament i Selecció de Residus els quals s'originen a partir dels acords o convenis formalitzats amb l'AMB, l'Ajuntament de Barcelona i altres entitats, registrant-se en els períodes de prestacions dels serveis.

Respecte a la venda d'electricitat, aquesta es registra com ingrés en el moment del lliurament als clients, en funció de les quantitats subministrades durant el període, tot i no haver estat facturades. Al tancament de l'exercici la xifra de vendes inclou l'estimació d'energia subministrada encara no llegida en els comptadors del client, al no sempre coincidir el període de lectura de comptadors amb la data de tancament.

- Ingressos procedents de la societat dependent Mercados de Abastecimientos de Barcelona, SA, són els següents:
 - Ingressos procedents dels operadors dels Mercats: Mercabarna, en la seva condició de mitjà propi de l'Ajuntament de Barcelona, gestiona de forma directa els Mercats Centrals de Fruites i Verdures i Peix. Com a contraprestació als serveis que Mercabarna presta a aquest col·lectiu (manteniment de les instal·lacions, neteja d'espais comuns, vigilància i seguretat, enllumenat de les zones no privatives, etc.) així com per la ocupació de l'espai assignat a cada empresa majorista, Mercabarna ingressa un cànon mensual que reconeix en el moment de la facturació, el qual coincideix amb el període de prestació del servei.
 - Ingressos per lloguer d'espai: En la Unitat Alimentària i voltants dels Mercats Centrals, Mercabarna disposa de parcel·les i edificis de la seva propietat, que arrenda a empreses del sector, prestant a la vegada els serveis relacionats amb l'apartat anterior, per al conjunt de les zones comuns. Com a contraprestació, la Societat rep un lloguer que registra en el moment de la seva facturació (el qual coincideix amb el període de prestació del servei) i que en general es de periodicitat mensual. En aquest apartat s'inclou el Centre Comercial Mercabarna-Flor (antic Mercat Central de la Flor), situat en el municipi de Sant

BARCELONA DE SERVEIS MUNICIPALS, SA I SOCIETATS DEPENDENTS

Memòria dels comptes anuals consolidats de l'exercici 2019
(Expressada en Euros)

Boi de Llobregat i que a pesar de la seva característica de mercat majorista, Mercabarna el gestiona en règim de concurrència.

- Ingressos per serveis d'escorxador: Mercabarna disposa d'un escorxador amb dos línies de sacrifici, amb les instal·lacions frigorífiques, d'estabulació, expedició i sanitàries corresponents. Els ingressos corresponen majoritàriament al servei de sacrifici mitjançant un preu per quilo sacrificat. Els preus són diferents segons el tipus d'animal i poden variar entre si segons els serveis afegits. El registre de l'ingrés es reconeix en el moment en que es factura el servei prestat, el qual coincideix amb el període de prestació del servei.
- Ingressos per accés a la Unitat Alimentària: la Unitat Alimentària de Mercabarna està tancada en tot el seu perímetre. L'entrada a l'interior del recinte es realitza per tres accessos de control de tipologia i matrícula del vehicle que hi accedeix. L'accés al recinte està subjecte a una política de preus en funció dels diferents col·lectius. En cas de pagament, coexisteixen tres modalitats, amb preus unitaris diferents: pagament en el moment de la entrada, en efectiu o mitjançant targeta de crèdit/dèbit. En aquest cas es reconeix l'ingrés amb el recompte diari dels accessos registrats. Venda de targetes per a un número determinat d'entrades, reconeixent l'ingrés en el moment de la venda de la targeta. Abonaments per, màxim, un any, amb meritament de l'ingrés durant el període per al qual l'abonat ha satisfet l'import.
- Ingressos per Adjudicació i Participació en Traspassos: Les empreses que s'instal·len a la Unitat Alimentària Mercabarna, tant en els Mercats Centrals, com en la resta del recinte, paguen un Dret d'Adjudicació o Establiment, lligat al període que contempla el contracte d'arrendament o el període per al que ostenten autoritzacions administratives de l'Ajuntament, en el cas dels Mercats. Aquests ingressos es reconeixen durant tot el període en qüestió, registrant-se l'ingrés en el compte de pèrdues i guanys per la part corresponent a l'any. En el cas de les segones adjudicacions, es manté la periodificació de la primera i es registra al resultat de l'exercici l'import de la segona. Passa el mateix amb els ingressos per la participació que rep Mercabarna, en el cas de canvis accionaris per operacions societàries de compra/venda, cessions o traspassos. Aquests ingressos es reconeixen en l'any en que es realitza la operació (veure nota 5.9).
- Ingressos per prestació de serveis diversos: són els ingressos derivats de altres serveis que Mercabarna pot oferir a agents del sector agroalimentari, tant a empreses instal·lades en el recinte, com a empreses sense ubicació a la Unitat Alimentària. Els ingressos es registren en el moment de la seva facturació, el qual coincideix amb el període de prestació del servei.
- Els ingressos per interessos es reconeixen utilitzant el mètode del tipus d'interès efectiu.
- Els ingressos per dividends es reconeixen com ingressos financers en el compte de pèrdues i guanys quan s'estableix el dret del Grup a rebre el cobrament. No obstant això, si els dividends distribuïts procedeixen de resultats generats amb anterioritat a la data d'adquisició no es reconeixen com ingressos, minorant el valor comptable de la inversió.

BARCELONA DE SERVEIS MUNICIPALS, SA I SOCIETATS DEPENDENTS

Memòria dels comptes anuals consolidats de l'exercici 2019
(Expressada en Euros)

5.13 Provisions i contingències

Les provisions es reconeixen quan el Grup té una obligació present, ja sigui legal o implícita, com a resultat de fets passats i que és probable que sigui necessària una sortida de recursos per liquidar l'obligació i l'import es pugui estimar de forma fiable.

Les provisions es valoren pel valor actual dels desemborsaments que s'espera que seran necessaris per liquidar l'obligació usant un tipus abans d'impostos que reflecteixi les avaluacions del mercat actual del valor temporal del diner i els riscos específics de l'obligació. Els ajustos en la provisió amb motiu de la seva actualització es reconeixen com una despesa financera conforme es van meritant.

Les provisions amb venciment inferior o igual a un any, amb un efecte financer no significatiu no es descompten.

Quan s'espera que part del desemborsament necessari per a liquidar la provisió sigui reemborsada per un tercer, el reemborsament es reconeix com un actiu independent, sempre que sigui pràcticament segura la seva recepció.

Per la seva part, es consideren passius contingents aquelles possibles obligacions sorgides com a conseqüència de successos passats, la materialització de la qual està condicionada a que ocorri o no un o més esdeveniments futurs independents de la voluntat del Grup. Aquests passius contingents no són objecte de registre comptable, presentant-se detall dels mateixos en la memòria (Nota 16).

5.14 Medi Ambient

Anualment es registren com a despesa o com a inversió, en funció de la seva naturalesa, els desemborsaments efectuats per a complir amb les exigències legals en matèria de medi ambient. Els imports registrats com a inversió s'amortitzen en funció de la seva vida útil.

No s'ha considerat cap dotació per a riscos i despeses de caràcter mediambiental tenint en compte que no existeixen contingències relacionades amb la protecció del medi ambient.

5.15 Prestacions als empleats

Atenent als acords laborals corresponents, el Grup té els següents compromisos amb els empleats:

Barcelona de Serveis Municipals, SA i Tractament i Selecció de Residus, SA:

La Societat Dominant i la dependent Tractament i Selecció de Residus, SA, tenen compromisos per pensions. Aquests plans de pensions, es financen mitjançant pagaments a entitats financeres i són plans d'aportacions definides.

BARCELONA DE SERVEIS MUNICIPALS, SA I SOCIETATS DEPENDENTS

Memòria dels comptes anuals consolidats de l'exercici 2019
(Expressada en Euros)

Cementiris de Barcelona, SA:

- D'acord amb el que estableixen en els articles 119, 120 i 121 del Conveni Col·lectiu de Cementiris de Barcelona, SA aquesta té el compromís de facilitar en cas de mort un sepeli gratuït a tots els empleats tant actius com en situació de pensionistes. Es tracta d'un pla de prestació definida.
- Pla de pensions, que està externalitzat amb una entitat financera des de l'any 2002, de la modalitat d'ocupació de promoció conjunta pels empleats de Cementiris de Barcelona, SA. És un sistema d'aportació definida per la prestació de jubilació i incapacitat permanent total per la professió habitual i de prestació definida per les prestacions de mort i incapacitat absoluta per tot treball o gran invalidesa.
- En base a l'aplicació de l'article 92.c i a una demanda presentada pel comitè d'empresa amb data 22 de març de 2019 i que ha estat estimada pel Jutjat de lo Social, s'ha fet una estimació del cost d'aplicar amb efecte retroactiu al dia 01/03/2018 per tot aquella persona que actualment no cobra el plus conveni 2001.

Mercados de Abastecimientos de Barcelona, SA:

- Premi de jubilació aplicable als empleats de Mercados de Abastecimientos de Barcelona, SA. D'acord amb l'article 35 del Conveni Col·lectiu d'aquesta societat dependent, i amb l'objectiu d'incentivar les jubilacions anticipades, aquesta societat té el compromís d'abonar al personal un premi de jubilació que consisteix en un percentatge sobre la retribució anual segons taules salarials, en funció de l'edat del treballador. Tenen la consideració de retribucions a llarg termini de prestació definida.
- Pla de jubilació aplicable als empleats de Mercados de Abastecimientos de Barcelona, SA. L'article 40 del Conveni Col·lectiu d'aquesta societat dependent preveu el pagament futur d'un complement de jubilació vitalici, calculat en funció del valor de la provisió matemàtica en el moment de la jubilació. El col·lectiu compren als treballadors que causen alta en la societat dependent amb anterioritat a la edat de 60 anys i amb contracte indefinit. Tenen la consideració de plans d'aportació definida.

La definició i criteri de comptabilització dels plans d'aportació i prestació definida són els següents:

Plans d'aportacions definides

Un pla d'aportacions definides és aquell sota el qual el Grup realitza contribucions fixes a una entitat separada i no té cap obligació legal, contractual o implícita de realitzar contribucions addicionals si l'entitat separada no disposés d'actius suficients per atendre els compromisos assumits.

Pels plans d'aportacions definides, el Grup paga aportacions a plans d'assegurances de pensions gestionades de forma pública o privada sobre una base obligatòria, contractual o voluntària. Un cop que s'han pagat les aportacions, el Grup no té obligació de pagaments addicionals. Les contribucions es reconeixen com a prestacions als empleats quant es meriten. Les contribucions pagades per anticipat es reconeixen com un actiu en la mesura en que una devolució d'efectiu o una reducció dels pagaments futurs es troben disponibles.

BARCELONA DE SERVEIS MUNICIPALS, SA I SOCIETATS DEPENDENTS

Memòria dels comptes anuals consolidats de l'exercici 2019
(Expressada en Euros)

El Grup reconeix un passiu per les contribucions a realitzar quan, al tancament de l'exercici, figuren contribucions meritades no satisfetes.

Plans de prestacions definides

Els plans de pensions que no tenen caràcter d'aportació definida, es consideren de prestació definida. Generalment, els plans de prestacions definides estableixen l'import de la prestació que rebrà l'empleat en el moment de la seva jubilació, normalment en funció d'un o més factors com l'edat, anys de servei i remuneració.

El Grup reconeix al balanç una provisió respecte dels plans de pensions de prestació definida per la diferència entre el valor actual de les retribucions compromeses i el valor raonable dels eventuais actius afectes als compromisos amb que es liquidaran les obligacions, minorat, en el seu cas, per l'import dels costos per serveis passats no reconeguts encara.

Si de la diferència anterior sorgeix un actiu, la seva valoració no pot superar el valor actual de les prestacions que puguin retornar al Grup en forma de reemborsaments directes o de menors contribucions futures, més, en el seu cas, la part pendent d'imputar a resultats de costos per serveis passats. Qualsevol ajust que el Grup tingui que realitzar per aquest límit en la valoració de l'actiu s'imputa directament a patrimoni net i es reconeix com a reserves.

El valor actual de l'obligació es determina mitjançant mètodes actuarials de càlcul i hipòtesi financeres i actuarials sense biaix i compatibles entre sí.

La variació en el càlcul del valor actual de les retribucions compromeses o, en el seu cas, dels actius afectes, en la data de tancament, degudes a pèrdues i guanys actuarials es reconeixen en l'exercici que sorgeix, directament en el patrimoni net com reserves. A aquest efecte, les pèrdues i els guanys són exclusivament les variacions que sorgeixen de canvis en les hipòtesis actuarials o d'ajustos per l'experiència.

Els costos per serveis passats es reconeixen immediatament en el compte de pèrdues i guanys, excepte quan es tracti de drets revocables, en que s'imputen al compte de pèrdues i guanys de forma lineal en el període que resta fins que els drets per serveis passats són irrevocables. No obstant això, si sorgeix un actiu, els drets revocables s'imputen al compte de pèrdues i guanys de forma immediata, tret que sorgeixi una reducció en el valor actual de les prestacions que puguin retornar al Grup en forma de reemborsaments directes o de menors contribucions futures, en que s'imputa de forma immediata en el compte de pèrdues i guanys l'excés sobre tal reducció.

5.16 Transaccions entre parts vinculades

Amb caràcter general, les operacions entre empreses del grup es comptabilitzen en el moment inicial pel seu valor raonable. En el seu cas, si el preu acordat difereix del seu valor raonable, la diferència es registra atenent a la realitat econòmica de l'operació. La valoració posterior es realitza conforme amb el previst en les corresponents normes.

BARCELONA DE SERVEIS MUNICIPALS, SA I SOCIETATS DEPENDENTS

Memòria dels comptes anuals consolidats de l'exercici 2019
(Expressada en Euros)

5.17 Transaccions en moneda estrangera

Les transaccions en moneda estrangera es converteixen a la moneda funcional del Grup (euro) utilitzant els tipus de canvi vigents a la data de la transacció. Les pèrdues i guanys en moneda estrangera que resulten de la liquidació d'aquestes transaccions i de la conversió a tipus de canvi de tancament dels actius i passius monetaris denominats en moneda estrangera es reconeixen en el compte de pèrdues i guanys.

5.18 Informació segmentada

El Grup opera en diferents segments de negoci, entenent els Administradors de la Societat Dominant que aquests segments són els desenvolupats per a cada una de les societats dependents, excepte en el cas de la Societat Dominant en la que es desenvolupen diverses activitats, i per tant, qualificades com a segments.

En el cas de que es produeixin transaccions entre segments de negoci, aquests es valorarien a valor raonable.

6. GESTIÓ DEL RISC FINANCER

6.1 Factors de risc financer

Les activitats del Grup estan exposades a diversos riscos financers: risc de crèdit, risc del tipus d'interès i risc de liquiditat.

La gestió del risc financer està controlada per la Direcció Financera del Grup.

a) Risc de crèdit

El risc de crèdit sorgeix d'efectiu i equivalents a l'efectiu, així com de deutors comercials i altres deutes, incloent comptes a cobrar pendents i transaccions compromeses.

En relació als deutes comercials, el Grup avalua la qualitat creditícia del client, tenint en compte la seva posició financera, l'experiència passada i altres factors. Els límits individuals de crèdit s'estableixen en funció de criteris interns.

b) Risc de tipus d'interès

El risc de tipus d'interès sorgeix dels recursos aliens no corrents.

La obtenció de recursos aliens, es contracta a tipus d'interès variable (indexat al Euribor).

c) Risc de liquiditat

El Grup realitza una gestió prudent del risc de liquiditat que implica la disponibilitat de finançament per un import suficient a través de facilitats de crèdit, bàsicament d'entitats financeres externes.

BARCELONA DE SERVEIS MUNICIPALS, SA I SOCIETATS DEPENDENTS

Memòria dels comptes anuals consolidats de l'exercici 2019
(Expressada en Euros)

La Direcció realitza un seguiment de les previsions de reserva de liquiditat del Grup en funció dels fluxos d'efectiu esperats.

6.2 Estimació del valor raonable

El valor raonable dels instruments financers que no cotitzen en un mercat actiu es determina utilitzant tècniques de valoració. El Grup utilitza una varietat de mètodes i realitza hipòtesis que es basen en les condicions del mercat existents en cada una de les dates del balanç.

BARCELONA DE SERVEIS MUNICIPALS, SA I SOCIETATS DEPENDENTS

Memòria dels comptes anuals consolidats de l'exercici 2019
(Expressada en Euros)

7. IMMOBILITZAT INTANGIBLE

El detall i moviment de les partides incloses a "Immobilitzat intangible" és el següent:

	2019	2018
Fons de comerç de societats consolidades (Nota 7.2)	878.794	1.025.260
Altres immobilitzats intangibles (Nota 7.1)	7.421.027	6.062.599
Immobilitzat Intangible	8.299.821	7.087.859

7.1. Altres immobilitzats intangibles

El detall i moviment de les partides incloses a "Immobilitzat intangible" és el següent:

	Desenvolup	Concessions	Patents, licències i marques	Aplicacions informàtiques	Altres immobilitzats	Total
1 de gener de 2018						
Cost	586.911	1.033.689	269.251	12.357.736	691.891	14.939.478
Amort. acum. i pèrdua de valor (det)	(586.911)	(589.040)	(218.244)	(7.935.032)	(677.398)	(10.006.625)
Valor net comptable	-	444.649	51.007	4.422.704	14.493	4.932.853
2018						
Valor net comptable d'obertura	-	444.649	51.007	4.422.704	14.493	4.932.853
Altes	-	-	-	2.645.561	-	2.645.561
Baixes	-	-	-	(159.716)	-	(159.716)
Traspassos	-	-	-	12.854	(12.854)	-
Dotació a l'amortització	-	(28.737)	(10.742)	(1.382.567)	(1.581)	(1.423.627)
Baixes d'amortització	-	-	-	67.528	-	67.528
Valor net comptable al tancament	-	415.912	40.265	5.606.364	58	6.062.599
31 de desembre de 2018						
Cost	586.911	1.033.689	269.251	14.856.435	679.037	17.425.323
Amort. acum. i pèrdua de valor (det)	(586.911)	(617.777)	(228.986)	(9.250.071)	(678.979)	(11.362.724)
Valor net comptable	-	415.912	40.265	5.606.364	58	6.062.599
2019						
Valor net comptable d'obertura	-	415.912	40.265	5.606.364	58	6.062.599
Altes	-	-	-	3.097.892	-	3.097.892
Baixes	-	-	-	(417.107)	-	(417.107)
Traspassos	-	-	-	17.695	(3.683)	14.012
Dotació a l'amortització	-	(28.736)	(10.315)	(1.706.959)	(1.581)	(1.747.591)
Baixes d'amortització	-	-	-	411.222	-	411.222
Valor net comptable al tancament	-	387.176	29.950	7.009.107	(5.206)	7.421.027
31 de desembre de 2019						
Cost	586.911	1.033.689	269.251	17.554.915	675.354	20.120.120
Amort. acum. i pèrdua de valor (det)	(586.911)	(646.513)	(239.301)	(10.545.808)	(680.560)	(12.699.093)
Valor net comptable	-	387.176	29.950	7.009.107	(5.206)	7.421.027

BARCELONA DE SERVEIS MUNICIPALS, SA I SOCIETATS DEPENDENTS

Memòria dels comptes anuals consolidats de l'exercici 2019
(Expressada en Euros)

a) Moviments significatius de l'exercici

Les altes de l'exercici 2018 i 2017 corresponen principalment a l'entrada en funcionament de nous programes per a la gestió en vàries de les societats d'acord amb el procés de digitalització en el que està immers el Grup, destacant la inversió de la Societat Dominant en desenvolupaments de serveis pel client a través de l'app SMOU.

Les baixes del 2019, corresponen a aplicacions informàtiques que han estat substituïdes per noves i la Societat Dominant ha donat de baixa. Els elements donats de baixa estaven totalment amortitzats, i per tan no han generat cap pèrdua.

A l'exercici 2018 les baixes corresponien a aplicacions informàtiques que estaven en desús i la Societat Dominant va donar de baixa. Les baixes van ocasionar una pèrdua per import de 92.188 euros, que es van registrar a l' epígraf de "Resultats per alienacions i altres".

b) Immobilitzat intangible totalment amortitzat

Al 31 de desembre de 2019 existeix immobilitzat intangible, encara en ús, i totalment amortitzat amb un cost comptable de 8.145.120 euros (8.268.512 euros al 2018).

7.2.Fons de Comerç de Consolidació

El moviment del fons de comerç és el següent:

1 de gener de 2018	
Cost	1.464.658
Amort. acum. i pèrdua de valor (det)	(292.932)
Valor net comptable	1.171.726
2018	
Amortització de l'exercici	(146.466)
31 de desembre de 2018	
Cost	1.464.658
Amort. acum. i pèrdua de valor (det)	(439.398)
Valor net comptable	1.025.260
2019	
Amortització de l'exercici	(146.466)
31 de desembre de 2019	
Cost	1.464.658
Amort. acum. i pèrdua de valor (det)	(585.864)
Valor net comptable	878.794

El fons de comerç s'assigna a les unitats generadores d'efectiu (UGE's) del Grup d'acord amb el segment del negoci.

BARCELONA DE SERVEIS MUNICIPALS, SA I SOCIETATS DEPENDENTS

Memòria dels comptes anuals consolidats de l'exercici 2019
(Expressada en Euros)

A continuació es presenta un resum a nivell de UGE's de l'assignació del fons de comerç:

	2019	2018
Parc d'Atraccions Tibidabo, SA	878.794	1.025.260
	878.794	1.025.260

D'acord amb l'indicat a la nota 5.6 de les normes de valoració i en base a l'anàlisi dels Administradors i els plans futurs de negoci no s'ha considerat necessari depreciar els fons de comerç explícit de la societat dependent Parc d'Atraccions Tibidabo, SA.

BARCELONA DE SERVEIS MUNICIPALS, SA I SOCIETATS DEPENDENTS

Memòria dels comptes anuals consolidats de l'exercici 2019
(Expressada en Euros)

8. IMMOBILITZAT MATERIAL

El detall i moviment de les partides incloses a l' "Immobilitzat material" és el següent:

	Terrenys i construccions	Instal·lacions tècniques i altre immob. material	Immobilitzat en curs i bestretes	Total
1 de gener de 2018				
Cost	359.086.115	325.643.340	11.024.620	695.754.075
Amort. acum. i pèrdua de valor (deteriorament)	(108.343.107)	(235.628.331)	-	(343.971.438)
Valor net comptable	250.743.008	90.015.009	11.024.620	351.782.637
2018				
Valor net comptable d'obertura	250.743.008	90.015.009	11.024.620	351.782.637
Altes	1.957.214	745.690	29.302.220	32.005.124
Altes béns en adscripció	-	-	-	-
Baixes	(2.134.586)	(2.282.520)	(164.559)	(4.581.665)
Traspassos	9.002.220	14.870.141	(23.872.760)	(399)
Dotació a l'amortització	(9.546.368)	(12.761.521)	-	(22.307.889)
Baixes d'amortització	769.123	1.965.407	-	2.734.530
Valor net comptable al tancament	250.790.611	92.552.206	16.289.521	359.632.338
31 de desembre de 2018				
Cost	367.910.963	338.976.651	16.289.521	723.177.135
Amort. acum. i pèrdua de valor (deteriorament)	(117.120.352)	(246.424.445)	-	(363.544.797)
Valor net comptable	250.790.611	92.552.206	16.289.521	359.632.338
2019				
Valor net comptable d'obertura	250.790.611	92.552.206	16.289.521	359.632.338
Altes	1.056.100	1.090.031	40.372.178	42.518.309
Baixes	(1.818.840)	(7.150.316)	(1.697)	(8.970.853)
Traspassos	11.251.543	11.453.803	(22.719.357)	(14.011)
Dotació a l'amortització	(10.889.741)	(13.626.174)	-	(24.515.915)
Baixes d'amortització	1.218.702	7.115.973	-	8.334.675
Valor net comptable al tancament	251.608.375	91.435.523	33.940.645	376.984.543
31 de desembre de 2019				
Cost	378.399.766	344.370.169	33.940.645	756.710.580
Amort. acum. i pèrdua de valor (deteriorament)	(126.791.391)	(252.934.646)	-	(379.726.037)
Valor net comptable	251.608.375	91.435.523	33.940.645	376.984.543

BARCELONA DE SERVEIS MUNICIPALS, SA I SOCIETATS DEPENDENTS

Memòria dels comptes anuals consolidats de l'exercici 2019
(Expressada en Euros)

a) Moviments significatius de l'exercici

Les altes de l'exercici 2019 corresponen a:

- A Barcelona de Serveis Municipals, SA, a la inversió per la substitució dels nous parquímetres de la ciutat de Barcelona que està prevista finalitzar el primer trimestre del 2020.
- Altres altes significatives de la Societat Dominant corresponen a inversions per a la instal·lació del Sahel al zoo, a la adequació de la botiga Wellington al zoo, a la substitució de màquines per a la climatització del Palau Sant Jordi, a la compra de nou equips informàtics per l'AREA Scancar , a l'adequació de nous punts de càrrega elèctrica i a la millora dels ja existents, i altres millores en instal·lacions ja existents.
- A Parc d'Atraccions Tibidabo, destaca la inversió per a la renovació del Funicular del Tibidabo, que inclou la substitució de vehicles i l'obra de renovació de la plataforma.
- A Cementiris de Barcelona, SA, principalment per la rehabilitació i millora de nínxols, tombes, panteons i columbaris i del recintes de diferents cementiris i per la recuperació de nínxols per caducitat del dret funerari.
- A Tractament i Selecció de Residus, SA a la reforma de les cobertes de les naus de la planta d'envasos i del taller mecànic i la rehabilitació de la Planta Valorització Energètica de Sant Adrià del Besós.
- A Mercados de Abastecimientos de Barcelona, SA, principalment per les inversions en el Mercat Central de Fruites i Verdures, en els Pavellons, i en el Mercat Central del Peix, entre d'altres.

Les altes de l'exercici 2018 corresponien a:

- A Barcelona de Serveis Municipals, SA, a la inversió en l'Aparcament Mercat de Sant Antoni, al pagament a compte per a la fabricació dels parquímetres, a l'adequació del centre-base del carrer Provença i a la inversió en la instal·lació del Sahel al zoo.
- Altres altes significatives de la Societat Dominant corresponen a l'enllumenat led a les instal·lacions de l'Anella Olímpica, a l'adquisició dels actius d'Open Camp, a la renovació de les cortines i adequacions dels camerinos en el Palau Sant Jordi, als quadres elèctrics d'escenografia en l'Estadi Olímpic i, addicionalment, a altres millores en instal·lacions ja existents.
- A Parc d'Atraccions Tibidabo, destaca la transformació de l'antic Castell Misteriós en l'actual atracció "El Castell de Contes" i la creació del Centre de Suport Operacional. Addicionalment s'està treballant en la renovació del Funicular del Tibidabo.

BARCELONA DE SERVEIS MUNICIPALS, SA I SOCIETATS DEPENDENTS

Memòria dels comptes anuals consolidats de l'exercici 2019
(Expressada en Euros)

- A Cementiris de Barcelona, SA, principalment per la rehabilitació i millora de nínxols, tombes, panteons i columbaris i del recintes de diferents cementiris i per la recuperació de nínxols per caducitat del dret funerari.
- A Tractament i Selecció de Residus, SA a la planta desalinitzadora d'aigües, entre d'altres.
- A Mercados de Abastecimientos de Barcelona, SA, principalment per les inversions en el Mercat Central de Fruïtes i Verdures, en l'Escorxador, en els Pavellons, i en el Mercat Central del Peix, entre d'altres.

Les baixes de l'exercici 2019 corresponen, principalment, a la baixa de instal·lacions tècniques del zoo totalment amortitzades i que provenien d'abans de l'exercici 2003 i a la baixa d'instal·lacions dels locals d'AREA que ja no estaven ocupats a la Societat Dominant i la baixa d'elements associats als Mercats Centrals del Peix i de Fruïtes i Verdures de la societat dependent Mercados de Abastecimientos de Barcelona, SA. El total de les baixes han ocasionat un resultat positiu per import de 619.670 euros que s'ha registrat a l'epígraf de "Resultats per alienacions i altres".

Les baixes de l'exercici 2018 corresponien, principalment, a l'alienació d'una nau industrial en el bloc 36 de la zona ZAC de la societat dependent Mercados de Abastecimientos de Barcelona, SA, a la baixa de les cortines del Sant Jordi i a les instal·lacions de reconeixement de matricules de varis aparcaments que s'han renovat en aquest exercici i estaven totalment amortitzats i en desús de la Societat Dominant i a elements associats als Mercats Centrals del Peix i de Fruïtes i Verdures de la societat dependent Mercados de Abastecimientos de Barcelona, SA. El total de les baixes van ocasionar un resultat positiu per import de 3.023.789 euros que es va registrar a l'epígraf de "Resultats per alienacions i altres".

Els traspassos dels exercicis 2019 i 2018 corresponen a les obres en curs que han finalitzat durant els esmentats exercicis.

b) Terrenys i construccions

El cost activat en concepte de "Terrenys i construccions" té el següent detall:

	2019	2018
Terrenys i béns naturals	32.383.851	29.241.805
Terrenys i béns naturals en adscripció	6.714.084	6.714.084
Construccions	339.301.831	331.955.074
Total	378.399.766	367.910.963

BARCELONA DE SERVEIS MUNICIPALS, SA I SOCIETATS DEPENDENTS

Memòria dels comptes anuals consolidats de l'exercici 2019
(Expressada en Euros)

c) Actius o unitats d'explotació o serveis no generadors de fluxos d'efectiu

La totalitat de l'immobilitzat material de totes les Societats que componen el Grup Barcelona de Serveis Municipals, estan vinculats a diferents unitats de negoci i es consideren, en qualsevol cas, actius no generadors d'efectiu atès les explicacions indicades a la Nota 5.2.

Durant l'exercici 2019 i 2018 no s'ha reconegut ni revertit correccions valoratives per deteriorament significatives per a cap immobilitzat material individual.

d) Béns adquirits a empreses del Grup Ajuntament de Barcelona

El cost de les inversions en immobilitzat material adquirides a empreses del Grup es resumeixen a continuació:

Cost	2019	2018
Terrenys i construccions	-	475.356
Immobilitzat en curs	-	49.587
Total	-	524.943

e) Actualitzacions realitzades a l'empar del RD-Llei 7/1996, de 7 de juny

L'any 1996, la Societat dependent Mercados de Abastecimientos de Barcelona, SA es va acollir a l'actualització de balanços, regulada a l'article 5 del Reial Decret-Llei 7/1996, desenvolupat posteriorment pel Reial Decret 2607/1996, de 20 de desembre.

Van ser actualitzats la totalitat dels elements d'immobilitzat material que figuraven al balanç de la societat dependent a 31 de desembre de 1996, excepte part de les incorporacions de l'exercici 1995, aplicant els coeficients màxims previstos.

Fruit d'aquesta actualització es va registrar una reserva de revalorització per import de 23.280.175 euros. El saldo d'aquest compte de la Societat dependent no ha registrat cap moviment durant l'exercici.

L'import de les revaloritzacions netes acumulades pendents d'amortització a la data de tancament de l'exercici i el seu desglossament per a cada partida és el següent:

	2019	2018
Terrenys i construccions	7.786.491	8.351.258
Total	7.786.491	8.351.258

L'efecte d'aquestes revaloritzacions sobre la dotació a l'amortització a l'exercici 2019 ha suposat un increment de les mateixes de 564.767 euros (el mateix import al 2018).

BARCELONA DE SERVEIS MUNICIPALS, SA I SOCIETATS DEPENDENTS

Memòria dels comptes anuals consolidats de l'exercici 2019
(Expressada en Euros)

f) Despeses Financeres capitalitzades

Durant l'exercici 2019 i 2018 no s'han capitalitzat despeses financeres.

g) Béns totalment amortitzats

A 31 de desembre de 2019 existeixen construccions amb un cost original de 10.838.948 euros (6.818.180 euros al 2018) que estan totalment amortitzades i que encara estan en ús. El cost de la resta d'elements de l'immobilitzat material totalment amortitzats en ús ascendeix a un import de 173.146.857 euros (169.822.844 euros al 2018).

h) Immobilitzat material afecte a reversió

Els elements de l'immobilitzat material per als quals el Grup ha adquirit el dret d'explotació, i que revertiran en el futur, són els següents, per tipologia d'actiu:

	31 de desembre de 2019			31 de desembre de 2018		
	Cost	Amortització acumulada	Valor comptable	Cost	Amortització acumulada	Valor comptable
Terrenys	3.349.982	(3.234.459)	115.523	3.349.982	(3.142.046)	207.936
Construccions	204.740.501	(80.218.349)	124.522.152	240.230.964	(81.410.578)	158.820.386
Instal·lacions	40.032.547	(30.538.133)	9.494.414	39.573.057	(28.088.520)	11.484.537
Altres immobilitzats	13.443.135	(10.123.738)	3.319.397	12.890.265	(9.319.857)	3.570.408
Total	261.566.165	(124.114.679)	137.451.486	296.044.268	(121.961.001)	174.083.267

En relació als organismes als que revertiran els esmenats actius, la distribució és la següent:

	31 de desembre de 2019			31 de desembre de 2018		
	Cost	Amortització acumulada	Valor comptable	Cost	Amortització acumulada	Valor comptable
Ajuntament de Barcelona	251.520.727	(117.364.581)	134.156.146	286.021.010	(115.487.909)	170.533.101
Port de Barcelona	1.508.156	(1.179.949)	328.207	1.488.561	(1.138.953)	349.608
Inst. Mpal. Assistència Sanitària	8.537.282	(5.570.149)	2.967.133	8.534.697	(5.334.139)	3.200.558
Total	261.566.165	(124.114.679)	137.451.486	296.044.268	(121.961.001)	174.083.267

BARCELONA DE SERVEIS MUNICIPALS, SA I SOCIETATS DEPENDENTS

Memòria dels comptes anuals consolidats de l'exercici 2019
(Expressada en Euros)

i) Subvencions

La construcció de diferents elements de l'immobilitzat material, han estat finançats per subvencions rebudes, principalment de l'Ajuntament de Barcelona, per import de 39.813.810 euros (44.014.041 euros al 2018) (veure Nota 14).

j) Assegurances

El Grup té contractades varies pòlisses d'assegurança per a cobrir els riscos a que estan subjectes els béns d'immobilitzat material. La cobertura d'aquestes pòlisses es considera suficient.

k) Béns rebuts en adscripció

La societat dependent Parc d'Atraccions Tibidabo, SA va rebre béns en adscripció de l'Ajuntament de Barcelona, segons l'acord del Plenari del Consell Municipals de data 1 de febrer de 2013 per un valor de net comptable de 23.848 milers d'euros (24.825 milers d'euros de cost i 977 milers d'euros d'amortització acumulada segons dades de l'Ajuntament de Barcelona). La contrapartida d'aquesta operació es va registrar com a subvenció de capital dins del Patrimoni Net (veure Nota 14). La imputació a resultat es du a terme de forma sistemàtica a la vida útil dels actius.

El detall dels béns en adscripció és el següent :

	Terrenys	Construccions	Instal·lacions tècniques i altre immob. material	Total
1 de gener de 2018	6.714.084	9.217.280	3.506.893	19.438.257
Amortització 2018	-	(355.718)	(355.723)	(711.441)
31 de desembre de 2018	6.714.084	8.861.562	3.151.170	18.726.816
Amortització 2019	-	(351.424)	(273.060)	(624.484)
31 de desembre de 2019	6.714.084	8.510.138	2.878.110	18.102.332

D'aquests actius cedits en adscripció hi ha béns totalment amortitzats per import de 2.325.290 euros (1.649.528 euros en el 2018).

BARCELONA DE SERVEIS MUNICIPALS, SA I SOCIETATS DEPENDENTS

Memòria dels comptes anuals consolidats de l'exercici 2019
(Expressada en Euros)

9. ACTIUS FINANCERS

a) Categories d'actius financers

El valor en els llibres de cadascuna de les categories d'actius financers, excepte les inversions en empreses associades a llarg termini, es detallen a continuació:

	Préstecs i partides a cobrar	Inversions mantingudes fins al venciment	Actius financers disponibles per a la venda	TOTAL
31 de desembre de 2019				
<u>Actius financers a llarg termini:</u>				
Instruments de patrimoni	-	-	35.337.887	35.337.887
Crèdits concedits	3.230.788	-	-	3.230.788
Altres actius financers	114.988	0	68.646.801	68.761.789
<u>Actius financers a curt termini</u>				
Crèdits concedits	176.942	-	-	176.942
Clients vendes i prest. serveis	11.932.608	-	-	11.932.608
Clients empreses vinculades	14.161.390	-	-	14.161.390
Deutors varis	625.468	-	-	625.468
Personal	108.441	-	-	108.441
Valors representatius de deute	-	-	-	-
Altres actius financers	1.008.121	42.000.000	-	43.008.121
Periodificacions	1.528.004	-	-	1.528.004
Total	32.886.750	42.000.000	103.984.688	178.871.438
31 de desembre de 2018				
<u>Actius financers a llarg termini:</u>				
Instruments de patrimoni	-	-	35.827.959	35.827.959
Crèdits concedits	4.730.946	-	-	4.730.946
Altres actius financers	118.638	6.500.000	47.643.434	54.262.072
<u>Actius financers a curt termini</u>				
Crèdits concedits	219.944	-	-	219.944
Clients vendes i prest. serveis	22.708.303	-	-	22.708.303
Clients empreses vinculades	20.618.242	-	-	20.618.242
Deutors varis	451.450	-	-	451.450
Personal	104.260	-	-	104.260
Altres actius financers	801.018	45.400.000	5.698.922	51.899.940
Periodificacions	1.267.169	-	-	1.267.169
Total	51.019.970	51.900.000	89.170.315	192.090.285

BARCELONA DE SERVEIS MUNICIPALS, SA I SOCIETATS DEPENDENTS

Memòria dels comptes anuals consolidats de l'exercici 2019
(Expressada en Euros)

Essent els venciments dels crèdits concedits i dels altres actius financers els següents:

31 de desembre de 2019							
	2020	2021	2022	2023	2024	Anys posteriors	TOTAL
Crèdits concedits	176.942	1.302.179	279.185	117.340	71.601	1.460.483	3.407.730
Altres actius financers	43.008.121	21.098	68.646.801	-	-	93.890	111.769.910
	43.185.063	1.323.277	68.925.986	117.340	71.601	1.554.373	115.177.640

31 de desembre de 2018							
	2019	2020	2021	2022	2023	Anys posteriors	TOTAL
Crèdits concedits	219.944	1.463.247	1.310.002	276.279	107.944	1.573.474	4.950.890
Altres actius financers	51.899.940	6.524.749	-	47.643.434	-	93.889	106.162.012
	52.119.884	7.987.996	1.310.002	47.919.713	107.944	1.667.363	111.112.902

Els saldos dels actius financers es reflecteixen pel valor nominal, no existint diferències significatives respecte al valor raonable dels mateixos.

Els tipus d'interès efectiu sobre els comptes a cobrar no corrents han estat del 0,70% en el 2019 (1,46% en el 2018).

b) Participacions posades en equivalència

El moviment de l'exercici es resumeix a continuació:

1 de gener de 2018	114.798.000
Guanys/(Pèrdues) en el patrimoni net	(180.800)
Guanys/(Pèrdues) en el compte de resultats	1.270.800
31 de desembre de 2018	115.888.000
Guanys/(Pèrdues) en el patrimoni net	(1.241.632)
Guanys/(Pèrdues) en el compte de resultats	1.356.834
31 de desembre de 2019	116.003.202
Menys: Part no corrent	116.003.202
Part corrent	-

BARCELONA DE SERVEIS MUNICIPALS, SA I SOCIETATS DEPENDENTS

Memòria dels comptes anuals consolidats de l'exercici 2019
(Expressada en Euros)

A 31 de desembre de 2019, s'ha registrat les variacions en el valor de la participació de Barcelona d'Aparcaments Municipals, SA per import de:

- Guany de 1.356.835 euros (1.270.800 euros a l'exercici 2018), corresponents a la part proporcional del resultat de l'exercici de la societat associada als resultats consolidats en la partida "Participació en beneficis (pèrdues) de societats posades en equivalència;
- Pèrdua de 1.241.632 euros (guany de 180.800 euros a l'exercici 2018), corresponents a la part proporcional dels ajustos per canvis de valor de la societat associada al patrimoni net consolidat atenent a la seva naturalesa (veure Nota 12.h).

L'import dels actius, passius, ingressos ordinaris i resultat de l'exercici, així com altra informació d'interès, a 31 de desembre, segons apareix en els comptes anuals individuals de les societats que consoliden per posada en equivalència, és el següent (en milers d'euros):

Societat	Actius	Passius	Ingressos Ordinaris	Resultat d' explotació	Resultat de l'exercici
2019					
Catalana de Iniciatives, SA en liquidació (1)	4.863	18.213	-	(6)	-
Barcelona d'Aparcaments Municipals, SA (2)	422.519	132.511	32.786	6.701	3.392
2018					
Catalana de Iniciatives, SA en liquidació	4.863	18.213	-	(6)	-
Barcelona d'Aparcaments Municipals, SA (2)	425.418	135.698	24.039	5.733	3.177

(1) Dades del 31 de desembre del 2018

(2) Comptes anuals individual auditats al 31 de desembre de 2019 i 2018 per Deloitte, SL

Les esmentades societats associades no cotitzen en Borsa.

No existeixen societats que tenint menys d'un 20% es conclougui que existeix influència significativa i que tenint més d'un 20% es pugui concloure que no existeix influència significativa.

BARCELONA DE SERVEIS MUNICIPALS, SA I SOCIETATS DEPENDENTS

Memòria dels comptes anuals consolidats de l'exercici 2019
(Expressada en Euros)

c) Actius financers disponibles per a la venda

Els actius financers disponibles per la venda inclouen títols sense cotització oficial corresponents a les següents empreses, les quals no estan relacionades directament amb l'activitat del Grup i aquest no hi té influència:

	31 de desembre de 2019		31 de desembre de 2018	
	% Participació	Valor comptable	% Participació	Valor comptable
Ecoenergies Barcelona Sud, Zona Franca i Gran Via de l'Hospitalet, SA	17,55%	2.182.868	17,55%	2.672.940
Serveis Funeraris de Barcelona, SA	15,00%	26.941.286	15,00%	26.941.286
GL Events CCIB, SL	12,00%	240.600	12,00%	240.600
Grand Tibidabo, SA	-	-	0,03%	-
Total		29.364.754		29.854.826

El moviment dels actius financers disponibles per a la venda es resumeix a continuació:

1 de gener de 2018	29.870.134
Pèrdues en el compte de resultats	(15.308)
31 de desembre de 2018	29.854.826
Pèrdues en el compte de resultats	(490.072)
31 de desembre de 2019	29.364.754
Menys: Part no corrent	29.364.754
Part corrent	-

Amb data 31 de desembre de 2019, el valor de la participació d' Ecoenergies Barcelona Sud, Zona Franca i Gran Via de l'Hospitalet, SAU s'ha deteriorat en 490.072 euros (15.308 euros al 2018) en base als resultats negatius generats per aquesta societat en els darrers exercici, conseqüentment a la baixa dels actius diferits, tenint en compte el percentatge de participació que BSM ostenta. El deteriorament s'ha registrat contra el compte de pèrdues i guanys.

BARCELONA DE SERVEIS MUNICIPALS, SA I SOCIETATS DEPENDENTS

Memòria dels comptes anuals consolidats de l'exercici 2019
(Expressada en Euros)

A 31 de desembre de 2019 i 2018 el valor de la participació en:

- Serveis Funeraris de Barcelona, SA inclou 1.649.234 euros que corresponen al valor de la participació i 25.292.052 euros que corresponen a la revalorització de la participació que manté la Societat Dominant donada l'opció de venda existent en el contracte de compra-venda signat entre Barcelona de Serveis Municipals, SA i Pompas Fúnebres Mediterràneas, SL el 13 d'abril de 2011. La contrapartida es troba registrada a l'epígraf d'ajustos per canvi de valor net del corresponent efecte fiscal, veure Nota 12.h.
- Grand Tibidabo, SA es va declarar dissolta el 27 de maig de 2019. Per aquest motiu, a 31 de desembre de 2019, el valor de la participació es cancel·la contra el deteriorament ja registrat en exercicis anteriors.

d) Altres actius financers disponibles per a la venda

Els altres actius financers disponibles per a la venda inclouen títols sense cotització oficial corresponents a les següents empreses, les quals estan relacionades directament amb l'activitat del Grup:

31 de desembre de 2019 i 2018 :	% Participació (*)	Titular de la participació	Valor comptable
Gestora de runes de la construcció, SA	8,21%	TERSA	135.185
Ecoparc de Barcelona, SA	3,05%	TERSA	382.720
Ecoparc del Besòs, SA	2,93%	TERSA	385.500
Ecoparc del Mediterrani, SA	11,73%	TERSA	960.000
Districlima, SA	11,73%	TERSA	4.019.576
Barcelona Regional, SA	2,98%	Mercabarna	90.152
Total			5.973.133

(*) El percentatge de participació surt de calcular el percentatge de participació que té la societat dependent pel percentatge de participació de la Societat Dominant sobre el percentatge de la societat dependent.

No hi ha hagut moviments durant l'exercici 2019 i 2018.

BARCELONA DE SERVEIS MUNICIPALS, SA I SOCIETATS DEPENDENTS

Memòria dels comptes anuals consolidats de l'exercici 2019
(Expressada en Euros)

e) Préstecs concedits

El moviment dels préstecs concedits es resumeix a continuació:

1 de gener de 2018	6.245.356
Altes	903.387
Baixes	(2.197.853)
31 de desembre de 2018	4.950.890
Altes	17.858
Baixes	(1.561.018)
31 de desembre de 2019	3.407.730
Menys: Part no corrent	3.230.788
Part corrent	176.942

A 31 de desembre de 2019 i 2018 el Grup tenia concedits, principalment, els següents préstecs o saldos a cobrar:

- Amb data 3 març de 2008 es va formalitzar un contracte de préstec participatiu concedit a Ecoparc de Barcelona, SA per 419.231 euros. Aquest préstec té venciment indeterminat i el cobrament d'interessos va vinculat als beneficis anuals que presenti la societat.
- Amb data 1 de maig de 2009 es va formalitzar un contracte de préstec subordinat amb Ecoparc de Barcelona, SA per import de 975.305 euros amb venciment a l'exercici 2024 i amb un tipus d'interès d'Euríbor+1,5%.
- Els saldos amb tercers que estan ubicat a la Unitat Alimentària en concepte de finançament atorgat per la societat dependent Mercados de Abastecimientos de Barcelona, SA els quals pugen, a 31 de desembre de 2019 a 1.345.744 euros (2.261.879 euros en el 2018). Meriten interessos a tipus d'interès segons contracte.
- L'import de 630.092 euros (1.252.028 euros en el 2018) pendent de cobrament de l'AMB en concepte d'aportació per compensar les pèrdues de l'exercici 2009 de l'Ecoparc del Mediterrani, SA. Un cop es rebi aquests fons, la societat dependent Tractament i Selecció de Residus, SA els transferirà a la societat Ecoparc del Mediterrani, SA. Addicionalment, la societat dependent Tractament i Selecció de Residus, SA ha registrat comptablement un deute envers a aquesta societat amb abonament als epígrafs "Altres passius financers a llarg termini (veure Nota 15.e). Aquesta operació s'ha formalitzat amb un tipus d'interès de l'Euríbor a 31 de desembre + 1,5% anual.

BARCELONA DE SERVEIS MUNICIPALS, SA I SOCIETATS DEPENDENTS

Memòria dels comptes anuals consolidats de l'exercici 2019
(Expressada en Euros)

El moviment de l'exercici 2019 i 2018 correspon als crèdits amb tercers ubicats en la Unitat Alimentària en concepte de finançament atorgat per la societat dependent Mercados de Abastecimientos de Barcelona, SA i a l'import que es cobrarà al 2020 (621.936 euros) de l'AMB en concepte d'aportació per compensar les pèrdues de l'exercici 2009 de l'Ecoparc del Mediterrani, SA.

A 31 de desembre de 2019 i 2018, no n'hi ha garanties associades a aquests préstecs.

Durant el 2019 s'han registrat ingressos financers pels esmentats préstecs per import de 73.647 euros (100.213 euros al 2018).

f) Altres actius financers a curt i llarg termini

En aquest epígraf s'ha registrat bàsicament, a llarg termini:

- 68.646.801 euros (47.643.434 euros al 2018) de la Societat Dominant, que correspon a un dipòsit en gestió de cartera amb Caixabank, durant aquest exercici s'ha ampliat aquest dipòsit en cartera en 18.000.000 euros, atès l'endarreriment en algunes de les inversions inicialment previstes. La característica principal és que com a mínim un 80% està invertit en valors de renda fixa en euros. Es tracta d'una cartera molt conservadora per fer front a les grans inversions del Pla Estratègic de la Societat Dominant.

I, a curt termini:

- per import de 42.000.000 euros (45.400.000 euros al 2018) impositcions a curt termini que les diferents societats del Grup han formalitzat amb entitats de crèdit, mitjançant dipòsits d'estalvi. Els interessos meritats i no cobrats al tancament de l'exercici 2019 ascendeixen a 2.588 euros (10.292 euros al 2018).

Adicionalment, la resta del valor d'actius financers correspon a dipòsits i fiances.

BARCELONA DE SERVEIS MUNICIPALS, SA I SOCIETATS DEPENDENTS

Memòria dels comptes anuals consolidats de l'exercici 2019
(Expressada en Euros)

Deutors comercials i altres comptes a cobrar

Els valors comptables dels saldos de deutors i altres comptes a cobrar estan denominats en euros.

El moviment de la provisió per pèrdues per deteriorament dels comptes a cobrar de clients, la qual es troba minorant el saldo corresponent a "Clients per vendes i prestacions de serveis", és el següent:

1 de gener de 2018	(5.573.000)
Provisió per deteriorament de valor de comptes a cobrar	(1.332.847)
Comptes a cobrar donades de baixa per incobrables	1.514.240
Reversió d'imports no utilitzats	207.876
31 de desembre de 2018	(5.183.731)
Provisió per deteriorament de valor de comptes a cobrar	(1.397.333)
Comptes a cobrar donades de baixa per incobrables	2.749.290
Reversió d'imports no utilitzats	484.068
31 de desembre de 2019	(3.347.706)

El reconeixement i la reversió de les correccions valoratives per deteriorament dels comptes a cobrar a clients s'han inclòs dins l'epígraf de "Pèrdues, deteriorament i variació de provisions per operacions comercials" en el compte de pèrdues i guanys. Normalment es donen de baixa els imports carregats al compte de deteriorament de valor quan no existeixen expectatives de recuperar més efectiu.

L'exposició màxima al risc de crèdit a la data de presentació de la informació és el valor raonable de cadascuna de les categories de comptes a cobrar indicades anteriorment. El Grup no manté actius garantits amb assegurances.

BARCELONA DE SERVEIS MUNICIPALS, SA I SOCIETATS DEPENDENTS

Memòria dels comptes anuals consolidats de l'exercici 2019
(Expressada en Euros)

10. ARRENDAMENTS I ALTRES OPERACIONS DE NATURALES SIMILAR

10.1. Arrendaments financers

El Grup no disposa d'arrendaments financers ni com arrendador ni com arrendatari durant l'exercici 2019 ni en el 2018.

10.2. Arrendaments operatius

Com arrendador

El Grup no té arrendaments d'aquest tipus, a excepció dels propis dels de la seva activitat.

Com arrendatari

El Grup té llogades oficines, locals i aparcaments sota contracte d'arrendament operatiu. Aquests contractes tenen una duració inicial compresa entre el 1997 i 2048, sent la majoria renovables al seu venciment en condicions de mercat.

Els pagaments mínims totals futurs pels arrendaments operatius no cancel·lables són els següents:

	2019	2018
Menys d'1 any	1.024.581	1.132.580
entre 1 i 5 anys	3.569.297	3.601.471
+ 5 anys	5.518.636	6.434.902
Total	10.112.514	11.168.953

Els pagaments mínims totals futurs no cancel·lables corresponen principalment al contracte de lloguer de les oficines de la Societat Dominant amb l'Ajuntament de Barcelona.

La despesa reconeguda al compte de pèrdues i guanys consolidat durant l'exercici 2019 corresponent a arrendaments operatius ascendeix a 1.156.532 euros (1.291.400 euros al 2018).

BARCELONA DE SERVEIS MUNICIPALS, SA I SOCIETATS DEPENDENTS

Memòria dels comptes anuals consolidats de l'exercici 2019
(Expressada en Euros)

11. EXISTÈNCIES

Les existències del Grup estan constituïdes per:

	2019	2018
Comercials	124.132	137.441
Matèries primes i altres aprovisionaments	3.100.162	3.253.993
Productes acabats	84.515	38.880
Bestretes a proveïdors	71.253	73.042
Total	3.380.062	3.503.356

El Grup té contractades diverses pòlisses d'assegurances per a cobrir els riscos a que estan subjectes les existències. La cobertura d'aquestes pòlisses es considera suficient.

12. FONS PROPIS I AJUST PER CANVIS DE VALOR

a) Capital i prima d'emissió

Durant l'exercici 2019 i 2018 no s'ha produït cap moviment en el capital social.

A 31 de desembre de 2019 i 2018, el capital escripturat es compon de 60.000 accions nominatives de 600 euros de valor nominal cadascuna, totalment subscrites i desemborsades.

No existeixen restriccions per a la lliure transmissibilitat de les mateixes.

La prima d'emissió d'accions és de lliure disposició.

El 31 de desembre de 2019 i 2018 les entitats que participen en el capital social en un percentatge igual o superior al 10% són les següents:

	Número d'accions	Percentatge de participació
Ajuntament de Barcelona	60.000	100%

D'acord amb el Títol I, capítol III de la Llei de Societats de Capital, la Societat s'ha inscrit al Registre Mercantil com a societat unipersonal.

Els principals contractes i transaccions mantinguts amb el Accionista Únic són els indicats a la Nota 19.

BARCELONA DE SERVEIS MUNICIPALS, SA I SOCIETATS DEPENDENTS

Memòria dels comptes anuals consolidats de l'exercici 2019
(Expressada en Euros)

b) Reserves

El desglossament per conceptes és el següent:

	2019	2018
Legal i estatutàries:		
Reserva legal (12.c)	7.200.000	7.200.000
Altres reserves:		
Reserves voluntàries	212.583.506	209.296.342
Reserva de capitalització, art.25 Llei 27/2014 (12.d)	3.334.504	3.334.504
Diferències per ajust del capital a euros (12.e)	73	73
Total	223.118.083	219.830.919

c) Reserva legal

L'article 274 del Text Refós de la Llei de Societats de Capital estableix que les societats destinaran el 10% del benefici a la reserva legal fins que arribi, al menys, al 20% del capital social. Aquesta reserva, mentre no superi el límit indicat, només es podrà destinar a la compensació de pèrdues en cas que no existeixin altres reserves disponibles suficients per aquest fi i només serà disponible per als accionistes en cas de liquidació de la Societat Dominant.

d) Reserva de capitalització

Aquesta reserva és de caràcter indisponible per un període de cinc anys com a conseqüència de l'incentiu fiscal aplicat a l'exercici 2015 i 2016 d'acord amb l'establert en l'article 25 de Llei 27/2014, de 27 de novembre, de l'impost sobre societats.

e) Diferències per ajust del capital a euros

Aquesta reserva és indisponible.

BARCELONA DE SERVEIS MUNICIPALS, SA I SOCIETATS DEPENDENTS

Memòria dels comptes anuals consolidats de l'exercici 2019
(Expressada en Euros)

f) Reserves a societats consolidades

El desglossament d'aquesta reserva per societats és el següent:

Societat	2019	2018
Parc d'Atraccions Tibidabo, SA	3.672.812	3.095.590
Cementiris de Barcelona, SA	(5.194.569)	(11.056.667)
Grup Tractament i Selecció de Residus	27.255.403	25.884.083
Mercados de Abastecimientos de Barcelona, SA	24.638.435	20.787.988
Barcelona d'Aparcaments Municipals, SA	994.000	(276.664)
Total	51.366.081	38.434.330

Les reserves negatives corresponents a Cementiris de Barcelona, SA es van generar al 2011 per l'efecte en l'eliminació de la inversió fons propis de Cementiris en el moment de la compra del 49% de les accions de Cementiris tal i com s'indica a la Nota 3.a.

La variació durant aquest exercici correspon al deteriorament que ha realitzat la Societat Dominant a la participació de Cementiris de Barcelona, SA degut als resultats obtinguts durant els últims exercicis.

g) Canvis en el percentatge de participacions en les societats del Grup

En el 2019 i 2018 no s'han produït canvis en els percentatges de participacions en les societats del Grup.

h) Ajust per canvis de valor

El detall del saldo per societats és el següent:

	2019	2018
Serveis Funeraris de Barcelona, SA (Nota 9.c)	23.956.805	23.956.805
Barcelona d'Aparcaments Municipals, SA (9.b)	(952.057)	(660.136)
Total	23.004.748	23.296.669

i) Dividend a compte

Durant l'exercici 2019 la Societat Dominant ha aprovat la distribució d'un dividend a compte per import de 6 milions d'euros (veure nota 4.1)

BARCELONA DE SERVEIS MUNICIPALS, SA I SOCIETATS DEPENDENTS

Memòria dels comptes anuals consolidats de l'exercici 2019
(Expressada en Euros)

13. SOCIS EXTERNS

El desglossament d'aquesta partida es detalla a continuació:

Societat	Capital Social	Prima d'Emissió i Reserves	Resultat de l'exercici (nota 19.e)	Subvencions, donac. i legats	TOTAL
2019					
Grup Tractament i Selecció de Residus	5.973.014	24.177.335	2.351.495	-	32.501.844
Mercados de Abastecimientos de Barcelona, SA	6.995.989	43.595.613	3.693.284	223.283	54.508.169
Total	12.969.003	67.772.948	6.044.779	223.283	87.010.013
2018					
Grup Tractament i Selecció de Residus	5.973.014	23.210.089	967.247	-	30.150.350
Mercados de Abastecimientos de Barcelona, SA	6.995.989	39.849.339	4.345.179	258.861	51.449.368
Total	12.969.003	63.059.428	5.312.426	258.861	81.599.718

14. SUBVENCIONS, DONACIONS I LLEGATS

	TOTAL		
	Total	Atribuïble a Socis Externs	Societat Dominant
31 de desembre de 2018			
Subvenció Neta	19.388.792	221.749	19.167.043
Altres Donacions Netes	3.797.957	37.112	3.760.845
Total Net Efecte Fiscal	23.186.749	258.861	22.927.888
31 de desembre de 2019			
Subvenció Neta	18.711.117	191.654	18.519.464
Altres Donacions Netes	3.683.084	31.629	3.651.455
Total Net Efecte Fiscal	22.354.797	223.287	22.170.919

BARCELONA DE SERVEIS MUNICIPALS, SA I SOCIETATS DEPENDENTS

Memòria dels comptes anuals consolidats de l'exercici 2019
(Expressada en Euros)

a) Subvencions

El moviment de les subvencions no reintegrables, abans del corresponent efecte fiscal, ha estat el següent:

	Atribuïble a		
	Total	Socis Externs	Societat Dominant
1 de gener de 2018			
Subvenció neta	21.609.100	925.182	20.683.918
Efecte Fiscal	355.443	146.121	209.322
Total	21.964.543	1.071.303	20.893.240
2018			
Imputació al resultat	(2.443.136)	(812.442)	(1.630.694)
31 de desembre de 2018			
Subvenció neta	19.388.792	221.749	19.167.043
Efecte Fiscal	132.615	37.112	95.503
Total	19.521.407	258.861	19.262.546
2019			
Augments	39.406	-	39.406
Imputació al resultat	(729.750)	(35.574)	(694.177)
31 de desembre de 2019			
Subvenció neta	18.711.117	191.654	18.519.464
Efecte Fiscal	119.944	31.633	88.311
Total	18.831.061	223.287	18.607.775

BARCELONA DE SERVEIS MUNICIPALS, SA I SOCIETATS DEPENDENTS

Memòria dels comptes anuals consolidats de l'exercici 2019
(Expressada en Euros)

Essent el detall de les subvencions de capital no reintegrables, abans del corresponent efecte fiscal, que apareixen en el balanç sota l'epígraf "Subvencions, donacions i llegats" el següent:

Entitat concessionària	Finalitat	Data de concessió	Euros	Import pendent de traspasar a resultat 2019	Import pendent de traspasar a resultat 2018
Barcelona de Serveis Municipals, SA					
Ajuntament de Barcelona	Aparcament Marina Port	2001	901.518	-	16.560
Catalunya Caixa	Instal·lacions Zoo Ciutadella	2007	9.698	-	-
Casino de Barcelona	Aparcament Marina Port	2001	511.030	-	9.357
"la Caixa"	Aparcament Ciutat del Teatre	2002	360.607	236.539	243.753
Catalunya Caixa	Instal·lacions Zoo Ciutadella	2008	3.233	-	-
Parc d'Atraccions Tibidabo, SA					
Ajuntament de Barcelona	Béns en adscripció	2013	23.847.809	18.102.332	18.726.816
Tractament i Selecció de Residus, SA					
Ajuntament de Barcelona	Inst. tractament Gasos Planta de Valorització Energètica del Besós	2001	10.633.027	-	-
Mercados de Abastecimientos de Barcelona, SA					
Generalitat de Catalunya	Modernització instal·lacions escorxador	1996/98/99	1.211.557	171.117	177.545
Generalitat de Catalunya	Remodelació Mercat Central del Peix	1998	1.504.033	62.107	111.793
Generalitat de Catalunya	Centre d'educació infantil	2004	513.211	202.863	208.659
Generalitat de Catalunya	Altres	2001/02/11	277.396	16.698	26.924
Barcelona d' Aparcaments Municipals, SA					
Instituto para la Diversificación y Ahorro de la Energía (IDAE)	Instal·lació d'infraestructures de recarrega per vehicles elèctrics	2019	30.458	29.301	-
Institut Català d' Energia (ICAEN)	Instal·lació d'infraestructures de recarrega per vehicles elèctrics	2019	10.233	10.105	-
			39.813.810	18.831.062	19.521.407

Aquestes subvencions corresponen, principalment, a:

- la construcció de diferents aparcaments els quals varen entrar en vigor a la data de concessió d'aquestes subvencions.
- als béns rebuts en adscripció per la societat dependent Parc d'Atraccions Tibidabo, SA, segons l'acord del Plenari del Consell Municipal en data 1 de febrer de 2013 (veure Nota 8.I).
- la construcció d'algunes de las instal·lacions del parc zoològic.
- la construcció i modernització d'algunes de les instal·lacions de Mercados de Abastecimientos de Barcelona, SA, les quals entraren en vigor a la data de concessió de les esmentades subvencions.

BARCELONA DE SERVEIS MUNICIPALS, SA I SOCIETATS DEPENDENTS

Memòria dels comptes anuals consolidats de l'exercici 2019
(Expressada en Euros)

- les instal·lacions de tractament de gasos de la Planta de Valorització Energètica del Besòs. Segons l'acta de lliurament signada el 28 de desembre de 2001, la societat dependent Tractament i Selecció de Residus, SA va rebre a títol gratuït de l'Ajuntament de Barcelona les esmentades instal·lacions, amb un valor d'aportació de 10.633.027 euros.
- la instal·lació d'infraestructures de recàrrega per vehicles elèctrics per part de la societat Barcelona Aparcaments Municipals, SA

b) Donacions

Principalment, es troben registrades en aquest epígraf les donacions procedents del procés de desnonament de les sepultures, dutes a terme per la societat dependent Cementiris de Barcelona, SA, en el cas en que els usuaris en el període dels últims 20 anys no hagin satisfet la taxa de conservació corresponent establerta a les Ordenances fiscals aprovades pel Consell Plenari de l'Ajuntament de Barcelona.

El moviment d'aquestes donacions, abans del corresponent efecte fiscal, ha estat el següent:

	Atribuïble a		
	Total	Socis Externs	Societat Dominant
1 de gener de 2018			
Subvenció neta	3.927.303	38.902	3.888.401
Efecte Fiscal	28.363	9.231	19.132
Total	3.955.666	48.133	3.907.533
2018			
Imputació al resultat	(130.224)	(2.068)	(128.156)
31 de desembre de 2018			
Subvenció neta	3.797.957	37.112	3.760.845
Efecte Fiscal	27.485	8.953	18.532
Total	3.825.442	46.065	3.779.377
2019			
Imputació al resultat	(116.861)	(6.335)	(110.526)
31 de desembre de 2019			
Subvenció neta	3.683.084	31.629	3.651.455
Efecte Fiscal	25.496	8.101	17.395
Total	3.708.581	39.730	3.668.851

BARCELONA DE SERVEIS MUNICIPALS, SA I SOCIETATS DEPENDENTS

Memòria dels comptes anuals consolidats de l'exercici 2019
(Expressada en Euros)

15. PASSIUS FINANCERS

15.1. Categories de passius financers

L'anàlisi per categories dels passius financers és el següent:

	2019	2018
	Deutes i partides a pagar	Deutes i partides a pagar
<u>Passius financers a llarg termini</u>		
Altres passius financers	734.043	1.289.891
Periodificacions	50.881.183	56.090.345
<u>Passius financers a curt termini</u>		
Creditors comercials	10.503.591	12.688.008
Deutes amb empreses vinculades	1.792.616	1.839.513
Altres creditors	22.013.090	22.237.241
Altres passius financers	25.402.475	9.530.622
Periodificacions	15.896.711	12.697.202
Total	127.223.709	116.372.822

Els venciments dels préstecs amb entitats de crèdit i altres passius financers, són els següents:

31 de desembre de 2019							
	2020	2021	2022	2023	2024	Anys posteriors	TOTAL
Altres passius financers	25.402.475	630.092	-	-	-	103.951	26.136.518
	25.402.475	630.092	-	-	-	103.951	26.136.518

31 de desembre de 2018							
	2019	2020	2021	2022	2023	Anys posteriors	TOTAL
Altres passius financers	9.530.622	619.136	632.892	-	-	37.863	10.820.513
	9.530.622	619.136	632.892	-	-	37.863	10.820.513

A 31 de desembre de 2019 i 2018, no existeixen interessos meritats i pendents de pagament.

BARCELONA DE SERVEIS MUNICIPALS, SA I SOCIETATS DEPENDENTS

Memòria dels comptes anuals consolidats de l'exercici 2019
(Expressada en Euros)

15.2. Periodificacions a curt i a llarg termini

S inclou en aquest epígraf bàsicament el següent:

- les bestretes rebudes per la societat dependent Cementiris de Barcelona, SA tant pel lloguer de sepultures a 1 i 2 anys, així com també per adjudicacions de sepultures a 15, 30, 50 i 99 anys.
- els Drets d'Entrada satisfets a Mercados de Abastecimientos de Barcelona, SA pels titulars en primera adjudicació, així com posteriors ampliacions dels mateixos i els treballs de condicionament realitzats en instal·lacions propietat de l'esmentada societat, d'ús exclusiu d'uns usuaris concrets, a qui se'ls repercuteix total o parcialment el cost de millora.
- els imports rebuts per la Societat Dominant i Parc d'Atraccions Tibidabo, SA per la venda d'abonaments anuals per l'accés al recinte zoològic i al parc d'atraccions, els quals permeten la utilització del servei durant un període d'un any. El Grup reconeix l'ingrés al compte de pèrdues i guanys durant el període pel qual l'abonat ha satisfet la quota corresponent.
- imports rebuts per la Societat Dominant, com a contraprestació al compromís que adquireix la societat a posar a disposició places d'aparcaments, segons els convenis signats.
- els fons atorgats per l'AMB a la societat dependent Tractament i Selecció de Residus, SA pel finançament de les obres d'adequació de la planta de valorització energètica al nou model de gestió de residus municipals de Catalunya. S'imputen al compte de pèrdues i guanys de manera correlacionada a l'amortització dels actius finançats, a l'exercici 2019 la imputació ha estat de 1.740.647 euros (mateix import al 2018).
- altres ingressos rebuts pel Grup Tractament i Selecció de Residus en concepte de finançament específic de determinats projectes, per als quals no s'han incorregut els costos al tancament de l'exercici.

Els imports cobrats i no meritats, per aquests conceptes, al tancament de l'exercici, es troben registrats en aquest epígraf.

15.3. Altres passius financers

El saldo registrat a llarg termini correspon fonamentalment a l'import que, la societat dependent Tractament i Selecció de Residus, SA, té pendent de satisfer a l'Ecoparc del Mediterrani, SA en concepte d'aportació per compensar les pèrdues de l'exercici 2009 (veure Nota 9.e).

El saldo registrat a l'epígraf d'altres passius financers a curt termini correspon bàsicament als deutes amb proveïdors d'immobilitzat per a l'adquisició de part dels béns indicats a la Nota 8, i per el dividend a compte aprovat a la Societat Dominant durant l'exercici (veure Nota 4.1).

BARCELONA DE SERVEIS MUNICIPALS, SA I SOCIETATS DEPENDENTS

Memòria dels comptes anuals consolidats de l'exercici 2019
(Expressada en Euros)

15.4. Informació sobre els ajornaments de pagament a proveïdors

Segons la disposició addicional tercera del "Deure d'informació" de la Llei 15/2010, de 5 de juliol, els informem dels pagaments realitzats a proveïdors.

	2019	2018
	Dies	Dies
Període mig de pagament a proveïdors	19,37	22,94
Rati de les operacions pagades	19,70	23,21
Rati de les operacions pendents de pagament	13,04	16,61
	Import	Import
Total pagaments realitzats	156.951.862	142.172.529
Total pagaments pendents	8.028.432	5.967.909

16. CONTINGÈNCIES I COMPROMISOS

a) Passius contingents

A 31 de desembre de 2019, els avals atorgats per les societats dependents per a la cobertura d'operacions de crèdit d'empreses participades, ascendeixen a 1.047.755 euros (1.209.174 euros al 2018). No s'espera que es meriti cap passiu addicional com a conseqüència d'aquests avals. El detall d'aquests avals, per societats a les que han estat atorgats, és el següent:

	2019	2018
Ecoparc del Besos, SA	1.047.755	1.209.174
Total	1.047.755	1.209.174

El Grup té varis litigis oberts dels quals no s'espera cap passiu important que afectin a les comptes anuals per considerar-se remots.

b) Actius contingents

No hi ha actius contingents.

BARCELONA DE SERVEIS MUNICIPALS, SA I SOCIETATS DEPENDENTS

Memòria dels comptes anuals consolidats de l'exercici 2019
(Expressada en Euros)

c) Compromisos de compravenda

A la data del balanç, el Grup té contractes de compra firmats pels següents conceptes i imports:

	2019	2018
Immobilitzat Material	12.813.846	20.799.042
Total	12.813.846	20.799.042

Fonamentalment, correspon al contracte d'adquisició dels nous parquímetres a instal·lar durant el 2020 i al nou projecte per al Port Olímpic de la Societat Dominant, a la compra dels nous vehicles del funicular i a les obres a les plataformes de les vies per la circulació dels nous vehicles del funicular de la societat dependent Parc d'Atraccions Tibidabo, SA.

El Grup té previst finançar els seus compromisos de compra amb finançament propi i endeutament financer.

17. OBLIGACIONS PER PRESTACIONS A LLARG TERMINI AL PERSONAL

Els compromisos per prestacions a llarg termini al personal que té el Grup, són els descrits a la Nota 5.15.

	2019	2018
Compromisos d'aportació definida	642.464	316.024
Compromisos de prestació definida	1.128.147	1.354.652
	1.770.611	1.670.676

a) Compromisos d'aportació definida

L'import registrat a l'exercici 2019 com despesa de personal al compte de pèrdues i guanys de l'exercici derivat dels compromisos d'aportació definida ascendeixen a 681.607 euros (827.664 euros al 2018).

La societat dependent Mercados de Abastecimientos de Barcelona, SA ha dotat 326.440 euros durant aquest exercici (316.024 euros al 2018) segons un acord col·lectiu per una paga única compensatòria que serà d'aplicació a tots els treballadors que estiguin en plantilla des de l'1 de gener de 2017 fins al desembre de 2023.

BARCELONA DE SERVEIS MUNICIPALS, SA I SOCIETATS DEPENDENTS

Memòria dels comptes anuals consolidats de l'exercici 2019
(Expressada en Euros)

La Societat Dominant ha ofert als empleats que reunissin unes característiques un pla de desvinculació voluntària de l'empresa. Fruït d'aquesta iniciativa s'ha registrat una despesa per import de 1.506.702 euros (1.235.591 euros al 2018) (veure Nota 19.c).

b) Compromisos de prestació definida

b1) Prestacions per sepeli gratuït

Els imports reconeguts al balanç es determinen com segueix:

	2019	2018
Valor actual de les obligacions compromeses	602.244	527.986
Valor raonable dels actius afectats	-	-
Cost per serveis passats no reconeguts	-	-
Passiu al balanç	602.244	527.986

El moviment de l'obligació d'aquestes prestacions ha estat el següent:

	2019	2018
1 de gener	527.986	493.642
Cost per serveis de l'exercici	15.077	11.722
Cost per interessos	7.708	7.800
Aportacions dels partícips del pla	(3.870)	(9.554)
Pèrdues/(Guany) actuària	55.343	24.376
Altres	-	-
31 de desembre	602.244	527.986

Atès que no hi ha actius afectes a aquesta prestació, no es reflecteix la conciliació entre els saldos inicials i finals del valor raonable actuarial.

Les principals hipòtesis actuària utilitzades a la data del balanç són les següents:

	2019	2018
Taxa de descompte anual	0,70%	1,46%
Taxa d'increment salarial	0,00%	0,00%
Taules de mortalitat	PASEM2010	PASEM2010

BARCELONA DE SERVEIS MUNICIPALS, SA I SOCIETATS DEPENDENTS

Memòria dels comptes anuals consolidats de l'exercici 2019
(Expressada en Euros)

b2) Prestacions per mort i incapacitat absoluta

Els imports reconeguts al balanç es determinen de la manera següent:

	2019	2018
Valor actual de les obligacions compromeses	(881.940)	(900.233)
Valor raonable dels actius afectes	881.940	900.233
Cost per serveis passats no reconeguts	-	-
Passiu al balanç	-	-

El moviment de l'obligació d'aquestes prestacions ha estat el següent:

	2019	2018
1 de gener	900.233	844.780
Cost per interessos	13.793	13.793
Pèrdues/(Guany) actuària	(32.086)	41.660
31 de desembre	881.940	900.233

La conciliació entre els saldos inicials i finals del valor raonable actuarial dels actius afectes a aquestes obligacions és de la manera següent:

	2019	2018
1 de gener	900.233	844.780
Rendiment esperat dels actius afectes	13.793	13.793
(Pèrdues)/Guany actuària	(46.421)	28.975
Altres	14.335	12.685
31 de desembre	881.940	900.233

Les principals hipòtesis actuària utilitzades a la data del balanç són les següents:

	2019	2018
Taxa de descompte anual	0,70%	1,46%
Rendibilitat esperada dels actius afectes al pla	1,58%	1,58%
Taxa d'increment salarial	1,50%	2%
Taules de mortalitat	PASEM2010	PASEM2010
Taules d'invalidesa	Taula PEAIM/F-2007-G	Taula PEAIM/F-2007-G

BARCELONA DE SERVEIS MUNICIPALS, SA I SOCIETATS DEPENDENTS

Memòria dels comptes anuals consolidats de l'exercici 2019
(Expressada en Euros)

b3) Premi de jubilació

A l'exercici 2019 s'ha carregat, al compte de pèrdues i guanys, 148.970 euros (263.462 euros a l'exercici 2018) (veure Nota 19.c) per l'import meritat de la prima d'externalització prevista en el Conveni Col·lectiu de la societat dependent Mercados de Abastecimientos de Barcelona, SA pels treballadors que reuneixen una sèrie de requisits.

18. IMPOST SOBRE BENEFICIS I SITUACIÓ FISCAL

a) Informació de caràcter fiscal

La Societat Dominant, excepte en l'activitat holding, les dependents del Grup Tersa, Parc d'Atraccions Tibidabo, SA, Cementeris de Barcelona, SA i Mercados de Abastecimientos de Barcelona, SA tenen una bonificació del 99% sobre els rendiments obtinguts per la realització de determinades activitats compreses a l'apartat 2 de l'article 25 de la Llei 7/1985 de Bases de règim local, d'acord amb l'article 34 del Reial Decret Llei 4/2005 del text de la Llei de l'Impost de Societats.

Les Societats del Grup tenen oberts a inspecció per les autoritats fiscals els quatre últims exercicis dels principals impostos que els són aplicables, cinc en els cas de l'Impost de Societats.

Com a conseqüència, entre altres, de las diferents possibles interpretacions de la legislació fiscal vigent, podrien sorgir passius addicionals com a conseqüència d'una inspecció. En tot cas, els Administradors consideren que aquests passius, en cas de produir-se, no afectaran significativament als presents comptes anuals consolidats.

- La Societat Dominant, fins a l'exercici 2012, distingia el benefici derivat de les activitats compreses en l'apartat 2 de l'article 25 de la Llei 7/1985 de Bases de règim local, doncs d'acord amb el disposat en l'article 34 del Reial Decret Llei 4/2005 del text de la Llei d'Impost de Societats, li era d'aplicació la bonificació del 99% en la majoria de les seves activitats. Amb l'entrada en vigor de la Llei 27/2013 de 27 de desembre de 2013, de Racionalització i Sostenibilitat de l'Administració Local, es modifiquen les competències pròpies compreses, en l'apartat 2 de l'article 25 de la Llei 7/1985 de Bases de Règim Local. Com a conseqüència d'aquesta modificació, a partir de l'exercici 2013, la Societat Dominant, aplica la bonificació del 99%, també a l'activitat d'aparcaments. Amb la nova Llei de l'Impost de Societats la Societat Dominant manté la bonificació del 99%.

Pel càlcul de l'impost, la Societat determina la base sobre la qual s'aplica la bonificació de l'article 34.2 del TRLIS considerant únicament les bases bonificades. En aquest sentit la Societat va interposar amb data 29 de novembre 2018 davant L'Audiència Nacional rectificació de l'autoliquidació de l'Impost de Societat de l'any 2010, calculant la base sobre la qual s'aplica la bonificació en el supòsit de que concorrien simultàniament renda positiva, bonificada i no bonificada, i renda negativa no bonificada, aquesta última haurà de compensar a les dues anteriors d'acord amb un criteri de proporcionalitat. En el cas que prosperés la reclamació

BARCELONA DE SERVEIS MUNICIPALS, SA I SOCIETATS DEPENDENTS

Memòria dels comptes anuals consolidats de l'exercici 2019
(Expressada en Euros)

econòmic administrativa suposaria una devolució d'ingressos indeguts per a la Societat Dominant de 555.138 euros més els interessos de demora.

- La Societat dependent Mercados de Abastecimientos de Barcelona, SA és una societat anònima de capital íntegrament públic, des de que a desembre de 2008 va adquirir les últimes accions d'accionistes privats, complint amb els requisits necessaris per a ser considerada, d'acord amb el que estableix l'article 24.6 de la Llei 3/2007, mitjà propi de l'Ajuntament de Barcelona i de la resta de les Administracions i Entitats públiques titulars del seu capital social.

Igualment la societat dependent compliria amb les condicions subjectives que exigeix l'article 34.2 del Text refós de la Llei de l'Impost de Societats (TRLIS) i les condicions objectives, que marca l'apartat 2 de l'article 25 de la Llei 7/1985, de 2 d'abril, de Bases del Règim Local (LBRL), per a que li sigui d'aplicació la bonificació del 99% en la quota de l'Impost de Societats.

La no aplicació de la bonificació a la liquidació de l'Impost de l'exercici 2008, es va fer tenint en compte la formulació de la consulta prèvia al Servei Jurídic de l'Estat, instat a través de Mercasa, amb l'objecte de confirmar la delimitació de les activitats que es consideren dintre dels serveis d'abastiments, escorxador, fires, mercats i defensa d'usuaris consumidors que contempla l'apartat 2, lletra g), de l'article 25 de la Llei 7/1985, de 2 d'abril, de la LBRL, al que remetia l'article 34.2 del TRLIS.

Igualment, els comptes anuals consolidats de l'exercici tancat a 31 de desembre de 2009 no van recollir l'efecte de la bonificació donat que a la data de formulació estava pendent de conclusió la consulta davant del Servei Jurídic de l'Estat.

Una vegada finalitzat el procés de consulta al Servei Jurídic de l'Estat en l'exercici 2010, que va considerar, a la vegada, els antecedents previs que suposaven les consultes vinculades a la Direcció General de Tributs formulades per altres Mercats de la Red Estatal, es va confirmar que la totalitat de les activitats realitzades per la societat dependent s'integren en l'àmbit de prestació integral dels Serveis de Mercats en interès dels usuaris, motiu que determina l'aplicació de la bonificació del 99% sobre la totalitat de la quota íntegra de l'Impost de Societats.

Els efectes comptables de la bonificació de l'exercici 2009, varen ser recollits en les comptes anuals de l'exercici 2010. Amb data 23 de juliol de 2010 va ser presentada la liquidació de l'Impost sobre Beneficis de l'exercici 2009 considerant d'aplicació l'esmentada bonificació.

Una vegada obtingut el criteri del Servei Jurídic de l'Estat, la societat dependent, amb data 28 d'abril de 2010, va presentar la rectificació i sol·licitud de devolució dels ingressos indeguts corresponents a la liquidació de l'Impost de Societats del 2008 per import de 1.299.993 euros, més els corresponents interessos de demora.

Amb data 1 de novembre de 2011, l'Administració Tributaria va notificar a la societat dependent una Proposta de Resolució no definitiva, en la que reconeixia la concurrència dels requisits de caràcter subjectiu i els de caràcter objectiu per a l'aplicació de la bonificació sobre les rendes derivades de la prestació de l'activitat o activitats de gestió dels mercats Majoristes de Fruïtes i Verdures i de Peix i de

BARCELONA DE SERVEIS MUNICIPALS, SA I SOCIETATS DEPENDENTS

Memòria dels comptes anuals consolidats de l'exercici 2019
(Expressada en Euros)

les activitats de l'Escorxador, posant en qüestió les rendes de les activitats complementàries.

En referència a les rendes de les activitats complementàries, la societat dependent, en data 18 de novembre de 2011, va presentar al·legacions argumentant el dret d'aquestes rendes a beneficiar-se de la bonificació sol·licitada, en base a :

- El criteri de la Direcció de Serveis Jurídics de l'Estat, conforme el que les activitats accessòries que es realitzen estan interconnectades i són complementàries al servei públic de mercats, orientades a la millor prestació d'aquest en benefici dels usuaris del servei i per tant incloses en l'àmbit d'aplicació de l'art. 34.2 del TRLIS (actualment 34 de la Llei de l'Impost).
- L'actuació de la societat dependent en la seva condició de mitjà propi de l'Ajuntament de Barcelona, tal i com s'estableixen els Reglaments de funcionament dels mercats majoristes consisteix en garantir l'organització i el funcionament dels Mercats i les seves instal·lacions complementàries en la Unitat Alimentària de Barcelona.

L'aplicació de la bonificació a les activitats accessòries es sustentava, en la sentència del Tribunal Suprem dictada en data 27 d'octubre de 2011, favorable a l'empresa del Metro de Madrid, en la que l'alt Tribunal, desestimant el recurs presentat per l'Administració General de l'Estat, va ratificar que la bonificació del 99% en la quota de l'Impost de Societats, pels rendiments del servei públic del transport (art. 32.2 de l'avui derogada de la Llei 43/1995), és aplicable als rendiments dels serveis accessoris i complementaris.

Amb data 4 de març de 2013, l'Administració Tributària va notificar a la societat dependent, Acord de Resolució Rectificació d'Autoliquidació relativa a l'Impost de Societats de l'exercici 2008, que conclou en línia amb la Proposta de Resolució no definitiva de data 1 de novembre de 2011 i contra la que la Societat Dependent va interposar, en data 5 d'abril del 2013, Recurs de Reposició.

Amb data 24 de novembre de 2013, l'Administració tributària (URGE) va notificar a la societat dependent la resolució parcialment estimatòria del Recurs de Reposició, acordant la devolució de 266.770 euros més els interessos de demora. La resolució parcialment estimatòria va acceptar la bonificació de les rendes de les activitats complementàries limitant-la no obstant a les directament vinculades amb l'activitat dels titulars de parada. La societat dependent va interposar reclamació econòmic-administrativa al tribunal econòmic-administratiu central (TEAC) en data 19 de desembre de 2013 per considerar, atenent al criteri del Servei Jurídic de l'Estat, que la bonificació era aplicable a la totalitat de les activitats realitzades per ser consubstancials i integrar-se en l'àmbit de la prestació integral de Serveis de Mercat en interès dels usuaris.

Amb data 22 d'octubre de 2014, li va ser notificada a la Societat Dependent, per part del TEAC, tràmit de posta de manifest de l'expedient administratiu, en virtut del qual Mercabarna va formalitzar l'escrit d'al·legacions en data 21 de novembre de 2014, en base a les argumentacions anteriorment descrites.

BARCELONA DE SERVEIS MUNICIPALS, SA I SOCIETATS DEPENDENTS

Memòria dels comptes anuals consolidats de l'exercici 2019
(Expressada en Euros)

Fins a l'exercici 2012, la societat dependent havia formulat les seves comptes anuals i presentat les liquidacions de l'Impost de Societats considerant l'aplicació de la bonificació del 99% en la quota per a la totalitat de les seves activitats. Donat això, durant els exercicis 2009, 2010, 2011 i 2012 es van presentar les declaracions de l'Impost de Societats amb la bonificació del 99% sobre el total de les rendes, a l'igual que a l'exercici 2008. Una vegada transcorreguts 4 anys des del termini voluntari d'autoliquidació sense que la societat dependent hagi rebut requeriment, ni proposta de liquidació per part de l'Agència Tributaria, es considera per tant prescrit el dret de l'Administració Tributaria a liquidar l'Impost de Societats sobre aquests exercicis, pel que durant el 2017 es va procedir a la retrocessió de la provisió a llarg termini corresponent a l'exercici 2012 (en els anys anteriors, ja s'havia procedit a la retrocessió corresponent de l'exercici prescrit).

Tot i així, a partir de l'exercici 2013 i arrel de tot el que s'ha exposat els Administradors de la societat depenent, en base a opinions tècniques, van considerar oportú registrar una provisió al tancament de l'exercici 2013 (veure Nota 16.a), donat que no és possible descartar que, al final del procés, una interpretació judicial validi la delimitació de la rendes bonificades per l'Administració Tributaria i, per tant, que no s'estimi en la seva totalitat la pretensió de la societat dependent, resultant probable un escenari que contempli aquesta delimitació, considerant determinades qüestions no contemplades en la resolució de la URGE.

Entre les qüestions a considerar, la resolució de la URGE contempla de forma incorrecta la imputació d'ingressos accessoris no corrents a efectes de determinació de les rendes no bonificades, resulta també argumentable que les rendes negatives procedents de l'activitat d'escorxador no corresponen a la prestació d'un servei públic, donat que no té cap encàrrec de gestió i, per últim, atenent a la doctrina administrativa, es pot raonablement concloure la compensació de rendes negatives, tant bonificades com no bonificades, amb les rendes positives d'acord amb un criteri de proporcionalitat. Aquests arguments no queden invalidats per les accions que s'està exercitant.

En data 26 de setembre de 2017 es va notificar a la societat dependent la resolució del Tribunal Econòmic-Administratiu Central de data 21 de setembre de 2017, que desestimava parcialment la reclamació interposada contra la resolució de la Unitat de Gestió de Grans Empreses de Catalunya amb data 22 de novembre de 2013, ordenant a aquesta Administració a que el càlcul de la quota íntegra bonificada es portés d'acord a l'indicat i que l'import de la quota tributaria havia de ser tornat per l'Administració Tributaria en execució de la Resolució. L'import tornat, a data 12 de juny de 2018, va ascendir a 468.779 euros (348.752 de quota més 120.027 euros d'interessos).

Addicionalment, en data 23 de novembre de 2017 s'interposà recurs contenciós administratiu davant l'Audiència Nacional; circumstància que no obstava a l'execució de la Resolució anterior; contra la resolució del Tribunal Econòmic Administratiu Central de 26 de setembre de 2017, per la part de la reclamació que desestimà parcialment interposada contra la resolució de la Unitat de Gestió de Grans Empreses de Catalunya de data 22 de novembre de 2013 per la qual es desestimava parcialment el recurs de reposició interposat contra l'acord de liquidació amb número de referència 2000072327276, dictat el 4 de març de 2013 (la "Resolució impugnada") relatiu a la declaració de l'Impost sobre Societats de

BARCELONA DE SERVEIS MUNICIPALS, SA I SOCIETATS DEPENDENTS

Memòria dels comptes anuals consolidats de l'exercici 2019
(Expressada en Euros)

l'exercici 2008. En data 19 de febrer de 2018 li va ser notificada a MERCABARNA, la diligència d'ordenació dictada en el recurs contenciós administratiu, per la qual s'ordenava el lliurament a aquesta part de l'expedient administratiu per tal que formulés demanda en el termini legal de vint dies hàbils, pel que, en virtut del trasllat conferit, es formalitzà la DEMANDA de l'esmentat recurs en data 19 de març de 2018, que tingué lloc mitjançant exhort davant el jutjat contenciós administratiu núm. 11 de Barcelona en data 17 de setembre de 2018, en aquesta mateixa data l'Audiència Nacional ha notificat a la societat dependent la conclusió de les actuacions quedant el procediment pendent per la votació i decisió.

La societat dependent manté el criteri de càlcul de l'Impost de Societat del 2008 parcialment bonificat, pel càlcul de la liquidació de l'Impost de Societats de l'exercici 2013 i següents. El 13 d'abril del 2018, es va presentar davant la URGE la rectificació d'autoliquidacions i sol·licitud de devolució d'ingressos indeguts dels exercicis 2013, 2014, 2015 i 2016 per la part de la quota de l'Impost de Societats pagat a l'AEAT. L'import d'aquesta sol·licitud ascendeix a 3.156.398 euros més interessos de demora. El 16 de maig va ser notificat a la societat dependent l'acord de resolució de la rectificació d'autoliquidació per el qual la URGE va desestimar íntegrament les sol·licituds de devolució d'ingressos indeguts corresponents al IS dels períodes impositius 2013, 2014, 2015 i 2016. El 5 de juny del 2019 la societat va interposar una reclamació econòmica-administrativa davant el TEAC contra l'acord de resolució notificat el 16 de maig del 2019. A data d'avui, la societat dependent està pendent de ser emplaçada per formular les al·legacions relatives a aquesta reclamació.

b) Saldos amb Administracions Públiques

Els saldos que componen els epígrafs deutors i creditors d'Administracions Públiques, són els següents:

	31 de desembre de 2019		31 de desembre de 2018	
	Deutors	Creditors	Deutors	Creditors
Hisenda Pública per IVA	847.676	1.268.843	773.378	2.062.694
Hisenda Pública per IRPF	-	1.602.366	-	1.547.700
Organismes de la Seguretat Social	11.623	2.309.756	-	2.110.820
Altres conceptes	-	3.219.153	-	2.155.673
Impost de Societats	2.334.809	-	2.153.067	-
	3.194.108	8.400.118	2.926.445	7.876.887

BARCELONA DE SERVEIS MUNICIPALS, SA I SOCIETATS DEPENDENTS

Memòria dels comptes anuals consolidats de l'exercici 2019
(Expressada en Euros)

c) Despesa per Impost de Societats

La conciliació entre l'import net d'ingressos i despeses de l'exercici i la base imposable de l'Impost sobre Beneficis és la següent:

Compte de pèrdues i guanys			
	Augments	Disminucions	Total
Saldo ingressos i despeses de l'exercici			28.949.106
Impost de Societats	2.961.446	(766)	2.960.680
Diferències permanents	221.745	(2.723.108)	(2.501.363)
Diferències temporànies:			
amb origen a l'exercici	8.239.518	(689.097)	7.553.421
amb origen a exercicis anteriors	2.122.981	(2.646.179)	(523.198)
Compensació bases imposables negatives	-	(906.132)	(906.132)
Base imposable (resultat fiscal)			35.532.514

L'impòst sobre beneficis resultant d'aplicar el 99% sobre els rendiments obtinguts de las activitats bonificades i reduir la quota segons les deduccions, queda en:

BASE IMPOSABLE	35.532.514
Base imposable no bonificada	16.029.954
Base imposable bonificada	20.408.691
Compensació bases imposables negatives	(906.132)
TOTAL BASE IMPOSABLE	35.532.513
Quota sobre la base imposable no bonificada	4.007.489
Quota sobre la base imposable bonificada	4.875.640
QUOTA ABANS DE BONIFICACIONS I DEDUCCIONS	8.883.128
Bonificacions quotes	(4.826.883)
Deduccions per reinversió mesures temporals exercicis anteriors	(322.734)
Deduccions per doble imposició exercicis anteriors	(599.764)
Ajustos Consolidació	(1.224.005)
Altres deduccions del exercici	(42.535)
Altres deduccions exercicis anteriors	(33.001)
QUOTA LÍQUIDA POSITIVA	1.834.206
Variació de l'impòst diferit	1.126.474
Ajust impòst societats anys anteriors	-
DESPESA PER IMPOST DE SOCIETATS	2.960.680

Els ajustos de consolidació corresponen als dividends que la Societat Dominant ha rebut durant l'exercici 2019 de les seves societats dependents i que s'eliminen durant el procés de consolidació.

BARCELONA DE SERVEIS MUNICIPALS, SA I SOCIETATS DEPENDENTS

Memòria dels comptes anuals consolidats de l'exercici 2019
(Expressada en Euros)

La despesa per l'Impost sobre Beneficis es compon de:

	2019	2018
Impost corrent	1.834.206	1.928.320
Impost diferit	1.126.474	(82.341)
Ajust impost societats exercicis anteriors	-	(42.968)
	2.960.680	1.888.947

L'impost sobre beneficis corrent resulta d'aplicar un tipus impositiu del 25% sobre la base imposable.

La quota tributària s'ha calculat aplicant la bonificació del 99% sobre els rendiments obtinguts de la societat dominant, de la societat dependent Parc d'Atraccions Tibidabo, SA, de les activitats bonificades de Mercados de Abastecimientos de Barcelona, SA, del Grup Tractament i Selecció de Residus i de Cementiris de Barcelona SA per import de 4.826.883 euros (3.673.362 euros al 2018).

Les deduccions a la quota aplicades a l'exercici 2019 han ascendit a 998.034 euros (42.051 euros al 2018) i les retencions i ingressos a compte a 4.168.387 euros (3.430.786 euros al 2018). Els imports a cobrar i a pagar a l'Administració tributària per part de les diferents societats del Grup, són els indicats en l'apartat b) d'aquesta nota.

d) Impostos diferits

El detall dels impostos diferits és el següent:

	2019	2018
Actius per impostos diferits:		
Diferències temporàries	490.101	749.316
Deduccions pendents d'aplicació	327.379	1.267.474
	817.480	2.016.790
Passius per impostos diferits:		
Diferències temporàries	(3.269.906)	(3.357.575)
Impostos diferits	(2.452.426)	(1.340.786)

BARCELONA DE SERVEIS MUNICIPALS, SA I SOCIETATS DEPENDENTS

Memòria dels comptes anuals consolidats de l'exercici 2019
(Expressada en Euros)

El moviment brut dels impostos diferits d'actiu ha estat el següent:

	2019	2018
Saldo inicial	2.016.789	2.260.109
Abonament/(Càrrec) al compte de pèrdues i guanys	(1.119.309)	(243.320)
Impost carregat directament a patrimoni net	-	-
Saldo final	817.480	2.016.789

El saldo a 31 de desembre de 2019 està compost per actius per diferències temporàries del Grup per import de 490.101 euros (749.316 euros al 2018) i deduccions pendents d'aplicació de la Societat Dominant per import de 327.379 euros (1.264.473 euros al 2018) que es podran aplicar en un futur (veure Nota 21.a).

El moviment brut dels impostos diferits de passiu ha estat el següent:

	2018	2018
Saldo inicial	3.357.575	3.657.945
(Abonament)/Càrrec al compte de pèrdues i guanys	(72.835)	(76.570)
Impost carregat (abonat) directament a patrimoni net	(14.834)	(223.800)
	3.269.906	3.357.575

El saldo a 31 de desembre de 2019 està compost per impost diferit per subvencions de capital 145.575 euros (160.442 euros al 2018), impost diferit per revalorització del 15 % participació de Serveis Funeraris de Barcelona, SA 1.335.247 euros (mateix import al 2018) i impost diferit per llibertat d'amortització aparcaments 1.789.084 euros (1.861.886 euros al 2018).

Els impostos diferits carregats (abonats) al patrimoni net durant l'exercici han estat els següents:

	2019	2018
Reserves per a valors raonables en patrimoni net	-	(408)
Subvencions	(14.834)	(223.392)
Altres	-	-
	(14.834)	(223.800)

BARCELONA DE SERVEIS MUNICIPALS, SA I SOCIETATS DEPENDENTS

Memòria dels comptes anuals consolidats de l'exercici 2019
(Expressada en Euros)

Els actius per impostos diferits per bases imposables negatives pendents de compensació es reconeixen en la mesura en que és probable que s'obtingui guanys fiscals futurs que permetin la seva aplicació. En aquest sentit, les pèrdues fiscals no activades que corresponen a la societat dependent Parc d'Atraccions Tibidabo, SA totalitzen 10.478.043 euros (11.927.911 euros al 2018), són els següents:

Any	Euros
2001	131.635
2002	4.205.428
2003	1.527.874
2004	859.680
2010	2.108.946
2011	1.452.378
2012	200.987
TOTAL	10.478.043

A 31 de desembre de 2019 la Societat Dominant té deduccions pendents d'aplicació per import de 327.379 euros (1.267.473 euros al 2018), dins de les quals s'hi inclou una deducció per reinversió de beneficis extraordinaris. Les deduccions pendents d'aplicació, així com els seus terminis de venciment són els següents:

Any	Euros	Últim any
2013	101.536	2028
2014	211.397	2029
2014	14.446	Sense límit
Total	327.379	

BARCELONA DE SERVEIS MUNICIPALS, SA I SOCIETATS DEPENDENTS

Memòria dels comptes anuals consolidats de l'exercici 2019
(Expressada en Euros)

19. INGRESSOS I DESPESES

a) Import net de la xifra de negocis

L'import net de la xifra de negocis corresponent a les activitats ordinàries del Grup es distribueix geogràficament íntegrament a la ciutat de Barcelona.

L'import net de la xifra de negocis es pot analitzar, per categoria, de la següent manera :

Categories	2019		2018	
	Import	%	Import	%
Tractament de residus	80.049.835	29,7%	63.835.704	25,2%
Aparcaments	27.506.011	10,2%	26.443.461	10,4%
Mercats centrals i escorxadors	29.180.521	10,8%	28.482.295	11,2%
Zoo	8.588.888	3,2%	8.961.404	3,5%
Parc d'atraccions Tibidabo	15.781.745	5,9%	15.998.719	6,3%
Bicing	-	-%	2.371.399	0,9%
Agents Cívics i Visualitzadors	4.580.998	1,7%	6.037.949	2,4%
Anella Olímpica	10.067.034	3,7%	10.605.266	4,2%
Park Güell	21.265.277	7,9%	17.878.537	7,1%
Parc Fòrum	3.197.197	1,2%	2.104.900	0,8%
Parc Montjuïc	219.049	0,1%	223.931	0,1%
Cementiri i cremació (veure nota 5.12)	14.987.773	5,6%	4.277.804	1,7%
Estació d'autobusos	2.311.138	0,9%	2.082.643	0,8%
Altres serveis	27.172	-%	169.540	0,1%
Ingressos de participacions financeres	-	-%	-	-%
Serveis Municipals				
Grua i AREA	51.624.715	19,1%	51.801.612	20,6%
Registre Taxa Vehicles Mobilitat Personal (VMP)	61.275	-%	2.964	-%
Cremació i cementiris (veure nota 5.12)	-	-%	11.973.473	4,7%
Total	269.448.630	100,0%	253.251.601	100,0%

b) Ingressos accessoris i altres de gestió corrent

En aquest epígraf es registren principalment els ingressos de:

- el traspàs al compte de pèrdues i guanys de la quota anual dels primers drets d'entrada, les segones adjudicacions i la participació als traspassos de drets que es realitzen entre societats i altres ingressos de serveis que es presten als usuaris de la societat dependent Mercados de Abastecimientos de Barcelona, SA, el total d'aquest epígraf d'aquesta societat ascendeix a 10.817.492 euros (7.246.189 euros al 2018).
- el cànon de residus municipals de la societat dependent Tractament de Selecció de Residus, SA, per import de 7.236.944 euros (5.835.040 euros al 2018), el qual és repercutit a l'AMB.

BARCELONA DE SERVEIS MUNICIPALS, SA I SOCIETATS DEPENDENTS

Memòria dels comptes anuals consolidats de l'exercici 2019
(Expressada en Euros)

c) Despeses de personal

El desglossament de despeses de personal per conceptes és el següent:

	2019	2018
Sous, salaris i assimilats	72.079.140	71.025.881
Cotitzacions a la Seguretat Social	22.895.039	22.275.502
Aportacions i dotacions per a pensions (Nota 17)	830.577	1.091.127
Pla de Desvinculació	1.506.702	1.235.591
Altres despeses socials	2.332.360	2.089.317
Despeses de personal	99.643.818	97.717.418

El número mitjà d'empleats de les societats del Grup en el curs de l'exercici distribuït per categories és el següent:

	2019	2018
Consellers	14,0	15,0
Fixes:		
Alts directius	35,0	35,0
Directius	113,1	105,1
Titulats, tècnics i administratius	268,4	253,0
Resta empleats	1.476,1	1.483,6
Eventuals	330,9	334,5
Total	2.237,5	2.226,2

BARCELONA DE SERVEIS MUNICIPALS, SA I SOCIETATS DEPENDENTS

Memòria dels comptes anuals consolidats de l'exercici 2019
(Expressada en Euros)

Així mateix, la distribució per sexes al tancament de l'exercici del personal de les societats del Grup és la següent:

	2019			2018		
	Homes	Dones	Total	Homes	Dones	Total
Consellers	8,0	6,0	14,0	9,0	6,0	15,0
Fixes:						
Alts directius	19,0	16,0	35,0	20,0	15,0	35,0
Directius	64,2	54,1	118,3	62,0	52,0	114,0
Titulats, tècnics i administratius	166,5	107,0	273,5	166,0	101,5	267,5
Resta empleats	976,8	491,3	1.468,1	1.010,2	512,2	1.522,4
Eventuals	230,6	137,2	367,8	172,5	127,5	300,0
Total	1.465,1	811,6	2.276,7	1.439,7	814,2	2.253,9

El número mitjà d'empleats, per les societats incloses en la consolidació, amb discapacitat major o igual al 33% per categoria és el següent:

	2019	2018
Consellers	-	-
Fixes:		
Alts directius	2,4	3,0
Directius	1,9	1,1
Titulats, tècnics i administratius	1,8	1,2
Resta empleats	38,5	39,0
Eventuals	2,0	8,0
Total	46,5	52,3

d) Treballs realitzats per altres empreses

S' inclouen en aquest epígraf les despeses corresponents a treballs realitzats per altres empreses relacionats amb la vigilància i auxiliars de control, atenció telefònica el client, grues externes, hostesses, acomodadors, neteja i altres d'organització d'actes necessaris per a dur a terme les diferents activitats de la Societat Dominant.

La Societat dependent Mercados de Abastecimientos de Barcelona, SA registra en aquest epígraf els serveis que la cooperativa presta a l'Escorxador que inclouen, entre altres, el sacrifici del bestiar.

Al Grup Tractament i Selecció de Residus correspon a serveis propis de l'activitat contractades a empreses externes o empreses participades per la societat dependent.

BARCELONA DE SERVEIS MUNICIPALS, SA I SOCIETATS DEPENDENTS

Memòria dels comptes anuals consolidats de l'exercici 2019
(Expressada en Euros)

e) Aportació al resultat consolidat

L'aportació de cada societat inclosa en el perímetre de consolidació als resultats consolidats és la següent:

Societat	Resultat Consolidat	Resultat atribuït a	
		Socis Externs	Societat Dominant
Resultat de l'exercici 2019 :			
Barcelona de Serveis Municipals, SA	13.264.690	-	13.264.690
Parc d'Atraccions Tibidabo, SA	794.165	-	794.165
Cementiris de Barcelona	358.803	-	358.803
Grup Tractament i Selecció de Residus	5.685.347	2.351.495	3.333.852
Mercados de Abastecimientos de Barcelona, SA	7.489.267	3.693.284	3.795.983
Barcelona d'Aparcaments Municipals, SA	1.356.834	-	1.356.834
Total	28.949.106	6.044.779	22.904.327
Resultat de l'exercici 2018 :			
Barcelona de Serveis Municipals, SA	8.108.261	-	8.108.261
Parc d'Atraccions Tibidabo, SA	430.755	-	430.755
Cementiris de Barcelona	639.158	-	639.158
Grup Tractament i Selecció de Residus	2.338.568	967.247	1.371.321
Mercados de Abastecimientos de Barcelona, SA	8.811.185	4.345.179	4.466.006
Barcelona d'Aparcaments Municipals, SA	1.270.800	-	1.270.800
Total	21.598.727	5.312.426	16.286.301

BARCELONA DE SERVEIS MUNICIPALS, SA I SOCIETATS DEPENDENTS

Memòria dels comptes anuals consolidats de l'exercici 2019
(Expressada en Euros)

20. OPERACIONS AMB PARTS VINCULADES

a) Empreses vinculades i associades

S'entén com empreses vinculades, l'Accionista de la Societat Dominant, és a dir, l'Ajuntament de Barcelona, així com les seves societats dependents.

El desglossament dels saldos pendents amb empreses vinculades és el següent:

31 de desembre de 2019				
Actius financers		Passius financers		
Altres actius financers		Deutes		
Llarg termini	Curt termini	Llarg termini	Curt termini	
Ajuntament de Barcelona	- 14.141.893	- 1.013.287		
Inst. Mpal. de Mercats de Barcelona	- 2.121	- 39.261		
Inst. Mpal. de Parcs i Jardins	- -	- 31.241		
Inst. Mpal. d'Hisenda	- -	- 164.045		
Institut de Cultura de Barcelona	- -	- 118.965		
Patronat Municipal de l'Habitatge	- 1.896	- -		
Barcelona Activa, SA	- 13.276	- -		
Barcelona d'Infraestructures Mpal, SA	- 2.204	- 425.817		
Total saldos	- 14.161.390	- 1.792.616		

31 de desembre de 2018				
Actius financers		Passius financers		
Altres actius financers		Deutes		
Llarg termini	Curt termini	Llarg termini	Curt termini	
Ajuntament de Barcelona	- 20.571.867	- 1.230.996		
Inst. Mpal. de Mercats de Barcelona	- 5.865	- 46.268		
Inst. Mpal. de Parcs i Jardins	- -	- 31.108		
Inst. Mpal. d'Hisenda	- -	- 168.660		
Institut de Cultura de Barcelona	- -	- 111.783		
Institut Barcelona Esports	- 15.433	- -		
Patronat Municipal de l'Habitatge	- 3.616	- -		
Inst. Mpal. de Paisatge Urbà i Qualitat de Vida	- 3.199	- -		
Barcelona d'Infraestructures Mpal, SA	- 18.262	- -		
Barcelona Regional (AMDUI), SA	- -	- 60.000		
Fundació Barcelona Zoo	- -	- 186.564		
Barcelona d'Aparcaments Municipals, SA	- -	- 4.134		
Total saldos	- 20.618.242	- 1.839.513		

El saldo a cobrar de l'Ajuntament de Barcelona a 31 de desembre de 2019 correspon bàsicament, a la liquidació 2019 de Taxes d'AREA i Grua (1.537 milers d'euros) i a encàrrec de serveis d' Agents Cívics i Visualitzadors per la Societat Dominant per compte de l'Ajuntament de Barcelona (4.333 milers d'euros). També inclou saldos a cobrar per part del Grup Tractament i Selecció de Residus, 7.578 milers d'euros, que corresponen fonamentalment als encàrrecs que l'Ajuntament de Barcelona fa al Grup sobre

BARCELONA DE SERVEIS MUNICIPALS, SA I SOCIETATS DEPENDENTS

Memòria dels comptes anuals consolidats de l'exercici 2019
(Expressada en Euros)

subministrament d'energia, punts verds mòbils i de zona, deixalleries, gestió de plaques fotovoltaïques, etc.

El saldo a cobrar de l'Ajuntament de Barcelona a 31 de desembre de 2018 corresponia bàsicament, a la liquidació 2018 de Taxes d'AREA i Grua (1.413 milers d'euros) i a encàrrecs de serveis realitzats per la Societat Dominant per compte de l'Ajuntament de Barcelona (6.970 milers d'euros). També incloïa saldos a cobrar per part del Grup Tractament i Selecció de Residus, 12.188 milers d'euros, que corresponen fonamentalment als encàrrecs que l'Ajuntament de Barcelona va fer al Grup sobre subministrament d'energia, punts verds mòbils i de zona, deixalleries, gestió de plaques fotovoltaïques, etc.

Les transaccions mantingudes pel Grup amb societats vinculades són les següents:

	Ingressos 2019			Despeses 2019	
	Transf. Corrents	Encàrrecs per compte de tercers	Serveis prestats i altres ingr.	Immob. mat. / Certif. obra	Serveis rebuts
Ajuntament de Barcelona	80.114.843	-	6.561.664	-	2.125.359
Inst. Mpal. d'Informàtica	-	-	173	-	124.721
Inst. Mpal. de Parcs i Jardins	-	-	979	-	312.940
Inst. Mpal. d'Hisenda	-	-	1.806	-	-
Institut de Cultura de Barcelona	-	-	-	-	319.155
Inst. Mpal. de Mercats de Barcelona	-	-	-	-	100.000
Institut Barcelona Esports	-	-	22.929	-	479.634
Patronat Municipal de l'Habitatge	-	-	21.054	-	-
Inst. Mpal. de Paisatge Urbà i Qualitat de Vida	-	-	22.579	-	-
Barcelona Activa, SA	-	-	48.681	-	-
Barcelona Regional (AMDUI), SA	-	-	4.386	-	587.700
Fundació Barcelona Zoo	-	-	-	-	380.000
Barcelona d'Aparcaments Municipals, SA	-	-	20.000	-	46.986
Total transaccions	80.114.843	-	6.704.251	-	4.476.495

	Ingressos 2018			Despeses 2018	
	Transf. Corrents	Encàrrecs per compte de tercers	Serveis prestats i altres ingr.	Immob. mat. / Certif. obra	Serveis rebuts
Ajuntament de Barcelona	69.847.996	163.227	15.644.793	-	2.259.907
Inst. Mpal. de Parcs i Jardins	-	-	1.096	-	383.496
Inst. Mpal. d'Hisenda	-	-	2.710	-	-
Institut de Cultura de Barcelona	-	-	174	-	347.991
Inst. Mpal. de Mercats de Barcelona	-	-	28.121	475.356	392.583
Institut Barcelona Esports	-	-	20.346	-	-
Patronat Municipal de l'Habitatge	-	-	18.082	-	-
Barcelona Activa, SA	-	-	3.199	-	-
Barcelona Regional (AMDUI), SA	-	-	29.140	49.587	-
Fundació Barcelona Zoo	-	-	10.000	-	486.565
Barcelona d'Aparcaments Municipals, SA	-	-	20.840	-	71.463
Total transaccions	69.847.996	163.227	15.778.501	524.943	3.942.005

BARCELONA DE SERVEIS MUNICIPALS, SA I SOCIETATS DEPENDENTS

Memòria dels comptes anuals consolidats de l'exercici 2019
(Expressada en Euros)

Els ingressos amb l'Ajuntament de Barcelona corresponen, fonamentalment, a les aportacions a la gestió de serveis municipals.

b) Administradors i Alta Direcció

Els membres del Consell d'Administració de la Societat Dominant no han meritat durant els exercicis 2019 i 2018 sous, dietes o remuneracions de qualsevol classe, incloent aportacions a sistemes de pensions. No s'han concedit als membres del Consell d'Administració bestretes ni crèdits de cap tipus.

La remuneració total corresponent a l'exercici 2019 del personal d'Alta Direcció, entenent aquest com el Director General, i del personal de direcció que depèn del mateix en la primera línia jeràrquica, ha ascendit a 2.692.654 euros (2.445.047 euros en el 2018) per a tots els conceptes. No s'ha concedit al personal d'Alta Direcció ni al personal directiu bestretes, ni crèdit de cap tipus.

El Grup manté contractades pòlisses d'assegurances de responsabilitat civil per l'Alta Direcció. La prima satisfeta a l'exercici 2019 ha estat de 17.000 euros (el mateix import al 2018).

c) Situacions de conflictes d'interessos dels administradors

En el deure d'evitar situacions de conflicte amb l'interès del Grup, durant l'exercici els administradors que han ocupat càrrecs en el Consell d'Administració de la Societat Dominant han complert amb les obligacions previstes a l'article 228 del Text Refós de la Llei de Societats de Capital. Així mateix, tant ells com les persones a ells vinculades, s'han abstingut d'incórrer en els supòsits de conflictes d'interès previstos en l'article 229 de l'esmentada llei.

BARCELONA DE SERVEIS MUNICIPALS, SA I SOCIETATS DEPENDENTS

Memòria dels comptes anuals consolidats de l'exercici 2019
(Expressada en Euros)

21. INFORMACIÓ SOBRE MEDI AMBIENT

Es considera activitat mediambiental qualsevol operació que el seu propòsit principal sigui la minimització de l'impacte mediambiental i la protecció i millora del medi ambient.

No existeixen, al 31 de desembre de 2019 i de 2018, contingències relacionades amb la protecció i millora del medi ambient. En aquest sentit, els eventuais riscos que es poden derivar estan adequadament coberts amb les pòlisses d'assegurances de responsabilitat civil que el Grup té subscrites.

Per altra banda, el Grup no ha rebut durant els exercicis 2019 i 2018 cap subvenció ni ingrés com a conseqüència d'activitats relacionades amb el medi ambient.

Durant l'exercici 2019 el Grup ha incorregut en despeses per a la protecció i millora del medi ambient per un import de 1.107 milers d'euros (1.123 milers d'euros en el 2018) i corresponen bàsicament al servei de recollida i residus de l'escorxador de Mercabarna i altres dependències de la Societat Dominant i a les mesures per a potenciar el transport públic al Cim del Tibidabo assumit per la societat Parc d'Atraccions Tibidabo, SA.

Els sistemes, equips i instal·lacions més significatives destinades a activitats mediambientals són les següents:

Descripció	31 de desembre de 2019		31 de desembre de 2018	
	Valor comptable	Amortització acumulada	Valor comptable	Amortització acumulada
<u>A Mercados de Abastecimientos de Barcelona, SA:</u>				
Depuradora d'aigües residuals	2.965.703	1.502.379	2.886.750	1.375.923
Punt Verd	1.431.803	1.230.049	2.067.613	1.206.510
Contenidors/compactadores	787.786	742.100	798.540	738.502
<u>A Cementiris de Barcelona, SA:</u>				
Unitat depuradora de dioxines i purines	299.905	299.905	299.905	299.905
Millora rendiment unitat depuradora dioxines i purines	29.757	29.757	29.757	29.757
Vehicles elèctrics de ClemCar (2)	10.386	10.386	10.386	10.386
Vehicle elèctric porta fèretres	160.170	160.170	160.170	160.170
Equips escapament forns	2.742	2.742	2.742	2.742
Plaques solars	4.576	4.576	4.576	4.576
Sist, Bypass filtre dioxines	81.552	73.397	81.552	65.242
Plaques fotovoltaïques	18.203	12.888	18.203	11.068
Punt de càrrega per a vehicles elèctrics	13.064	6.641	13.064	2.627
Vehicle elèctric	27.628	9.868	27.628	7.894
Autosuficiència energètica	256.681	121.923	256.681	96.255
Actuació global eficiència energètica	390.236	107.315	390.236	68.291
Punt de càrrega per a vehicles elèctrics	5.480	732	5.480	184
Total	6.485.672	4.314.828	7.053.283	4.080.032

BARCELONA DE SERVEIS MUNICIPALS, SA I SOCIETATS DEPENDENTS

Memòria dels comptes anuals consolidats de l'exercici 2019
(Expressada en Euros)

A més a més, d'aquesta despesa i els actius anomenats, i atenent que tota l'activitat que desenvolupa el Grup Tractament i Selecció de Residus va encaminada a la millora del medi ambient d'acord amb la resolució de l'ICAC del 25 de març de 2002, tots els actius de l'immobilitzat del Grup Tractament i Selecció de Residus, així com tots els ingressos i despeses deduïnt els ingressos per interessos financers, arrendaments i excepcionals, es consideren que tenen impacte mediambiental.

22. FETS POSTERIORIS AL TANCAMENT

Des del tancament de l'exercici econòmic de 2019 no s'ha produït fets especialment rellevants què puguin afectar el funcionament normal del Grup, a excepció dels següents fets que s'han donat en la Societat Dominant i en la societat dependent Cementiris, SA:

Societat Dominant:

- Amb data 28 de febrer de 2020 el Plenari del Consell Municipal ha aprovat l'alienació del 15% de la participació que la Societat té en la societat Serveis Funeraris de Barcelona, SA consistent en 195 accions i que són representatives del 15% del capital social de la participada, mitjançant subhasta pública i, en cas que aquesta quedés deserta, per mitjà l'opció de venda atorgada per Pompas Fúnebres Mediterràneas, SL a favor de la Societat el 13 d'abril de 2011.
- Cal posar de relleu la novetat que suposarà per l'empresa l'inici, a l' abril de 2020, de la gestió de la nova activitat del Port Olímpic. En aquest sentit, el Plenari del Consell Municipal, en sessió de 26 d'octubre de 2018, va aprovar el Conveni de delegació de competències per la Generalitat de Catalunya a favor de l'Ajuntament de Barcelona per a la gestió directa del Port Olímpic de Barcelona. Posteriorment, el mateix Plenari del Consell Municipal, en sessió de 29 de març de 2019, va acordar que BSM dugués a terme la gestió, explotació, adequació i administració del Port Olímpic, realitzant totes aquelles activitats i funcions que corresponguin a l'Ajuntament i que no tinguin caràcter d'autoritat, i així ha quedat recollit en els estatuts de l'empresa. En data 17 de desembre de 2019, el Consell Executiu de la Generalitat ha ratificat l'acord amb l'aprovació del Conveni en data 17 de desembre de 2019. Aquesta delegació s'atorga per un termini de 30 anys, a comptar des del 3 d'abril de 2020.

Societat dependent Cementiris, SA:

- El passat plenari de l'Ajuntament de Barcelona, amb data 31 de gener de 2020 va aprovar la modificació de l'ordenança per prestacions patrimonials de caràcter públic no tributari dels serveis de cementiris per l'exercici 2020, i on un dels punts més rellevants és l'increment del preus recollits a l'epígraf V "Conservació i neteja de vials, xarxa de clavegueram, jardineria i edificis administratius dels cementiris", incrementant d'aquesta manera els ingressos per aquest concepte.

BARCELONA DE SERVEIS MUNICIPALS, SA I SOCIETATS DEPENDENTS

Memòria dels comptes anuals consolidats de l'exercici 2019
(Expressada en Euros)

- Durant aquest exercici 2019 s'ha finalitzat l'elaboració dels Plans Directors de tots els cementiris de la Ciutat. Aquest escenari dibuixa unes inversions en els propers 10 anys que aniran a càrrec de finançament municipal. Està previst que durant aquest 2020, a través del Pla d'Inversió Municipal, es destinin fons per a poder començar a executar aquests Plans Directors.

23. ALTRA INFORMACIÓ

Honoraris d'auditors de comptes

Les despeses d'auditoria, derivades dels honoraris meritats durant l'exercici 2019 i 2018 per la companyia FAURA-CASAS, Auditors-Consultors, SL, són repercutits per l'Ajuntament de Barcelona a cadascun dels organismes autònoms i societats que componen el grup municipal.

Durant l'exercici 2019, els honoraris meritats, al Grup, per FAURA-CASAS, Auditors-Consultors, SL han ascendit a 15 milers d'euros per serveis diferents a l'auditoria (18 milers d'euros en el 2018).

Així mateix, en el 2019 i 2018 no s'ha meritat cap import corresponent a honoraris d'altres societats vinculades a FAURA-CASAS com a conseqüència d'altres serveis prestats al Grup.

BARCELONA DE SERVEIS MUNICIPALS, SA I SOCIETATS DEPENDENTS

Informe de gestió consolidat corresponent a l'exercici 2019

24. INFORMACIÓ SEGMENTADA

La informació financera del Grup desglossada per segments operatius es detalla a continuació:

Al 31 de desembre de 2019 :

Conceptes	Aparca- ments	Servei Municipal AREA	Agents Cívics	Bicing	Servei Municipal Grua	Estació d'Auto- buses	Zoo	Parc Fòrum - Montjuïc	Park Güell	Anella	Port Olimpic	Cartera	Altres Serveis	Parc d'Ataccions Tibidabo	Cementiris, Cremació i Serveis Funeraris	Mercats Centrals i Escorxador	Tractament de Residus
Import net de la xifra de negocis: Clients externs	27.506.011	35.106.114	4.580.998	-	16.518.601	2.311.138	8.588.888	3.416.246	21.265.277	10.067.034	-	-	88.447	15.781.745	14.987.775	29.180.521	80.049.835
Aprovisionaments	(539.501)	(239.811)	(171.719)	(486.907)	(1.725.811)	(396.388)	(1.308.234)	(1.929.266)	(2.367.514)	(3.059.577)	(11)	(532)	(33.373)	(3.216.036)	(650.626)	(2.706.918)	(49.152.552)
Serveis exteriors	(6.015.093)	(4.861.762)	(240.262)	(751.879)	(3.554.013)	(705.298)	(4.475.801)	(1.131.502)	(4.442.147)	(3.314.528)	(571)	(31.068)	(22.378)	(3.956.237)	(5.597.814)	(11.501.488)	(15.145.475)
Despeses de personal	(10.127.036)	(16.490.039)	(4.027.752)	(1.647.061)	(13.852.331)	(1.055.026)	(8.608.661)	(1.077.745)	(4.461.308)	(2.985.768)	(15.573)	(80.022)	(180.519)	(6.204.174)	(6.179.843)	(7.401.954)	(15.249.006)
Amortització de l'immobilitzat	(5.097.311)	(1.011.584)	(60.765)	(40.175)	(1.315.593)	(235.303)	(1.057.255)	(93.165)	(482.068)	(871.423)	(216)	(11.762)	(21.407)	(2.260.943)	(1.596.401)	(8.397.389)	(3.857.212)
Pèrdues, deter. i var. de provisions:																	
Corrents	99.221	-	-	-	-	(137)	(540)	4.027	-	(234.609)	-	-	-	-	(795.728)	15.256	-
No corrents	-	-	-	-	-	(201)	(6.193)	-	-	(5.292.445)	-	(5.292.445)	-	-	-	626.091	-
RESULTAT D'EXPLOTACIÓ	5.694.281	12.303.897	-	(3.009.639)	(4.014.078)	(37.883)	(7.232.675)	(799.410)	9.553.553	(369.823)	(16.309)	(5.412.445)	(369.468)	730.840	562.039	8.611.792	4.472.932
Ingressos financers	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1.502	-	2.079	1.026	74.693	2.078.865
Despeses financeres	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2.513.295	-	301.078	(177.832)	(200.169)	(1.634)
RESULTAT ABANS D'IMPOSTOS	5.694.281	12.303.897	-	(3.009.639)	(4.014.078)	(37.883)	(7.232.675)	(799.410)	9.553.553	(369.823)	(16.308)	(1.544.390)	(369.468)	1.033.997	385.232	8.486.316	6.550.163
Actius del segment	115.019.157	19.302.408	1.021.734	174.762	19.431.271	3.051.025	9.950.143	2.688.292	7.465.037	9.334.969	138.658	288.743.609	5.455.652	27.575.166	33.590.762	117.253.436	88.832.710
Passius del segment	8.827.935	11.403.951	506.581	778.910	3.032.148	510.585	3.710.481	695.094	2.582.103	2.691.399	168.653	7.336.749	979.087	6.104.647	34.807.581	33.572.006	23.599.133
Adquisicions d'actius no corrents	874.535	8.640.204	50.594	33.240	706.959	270.081	2.007.654	113.288	322.919	1.075.828	137.893	9.794	1.345.184	6.897.577	1.971.504	12.033.193	9.125.754

BARCELONA DE SERVEIS MUNICIPALS, SA I SOCIETATS DEPENDENTS

Informe de gestió consolidat corresponent a l'exercici 2019

Al 31 de desembre de 2018:

Conceptes	Aparca- ments	Servei Municipal AREA	Agents Cívics	Bicing	Servei Municipal Grua	Estació d'Auto- busos	Zoo	Parc Fòrum - Montjuïc	Park Güell	Anella	Cartera	Altres Serveis	Parc d'atraccions Tibidabo	Cementiris, Cremació i Serveis Funeraris	Mercats Centrals i Escorxador	Tractament de Residus
Import net de la xifra de negocis:																
Clients externs	26.443.461	35.564.263	6.037.949	2.371.399	16.237.349	2.082.643	8.961.404	2.328.831	17.878.537	10.605.266	-	172.504	15.998.719	16.251.277	28.482.295	63.835.704
Aprovisionaments	(518.170)	(253.515)	(167.453)	(297.345)	(1.776.747)	(391.470)	(1.261.192)	(1.189.195)	(1.671.312)	(2.893.026)	(1.354)	(71.694)	(3.340.494)	(812.260)	(2.664.457)	(38.895.890)
Serveis exteriors	(6.617.034)	(5.220.086)	(389.161)	(489.051)	(3.405.194)	(623.254)	(4.860.845)	(1.102.698)	(5.957.258)	(3.927.094)	(31.479)	(42.644)	(3.867.562)	(5.314.316)	(11.217.043)	(14.184.311)
Despeses de personal	(10.104.548)	(16.862.444)	(5.414.180)	(731.035)	(13.423.983)	(1.019.804)	(8.594.077)	(1.026.498)	(4.288.821)	(2.772.172)	(78.863)	(140.582)	(6.448.956)	(5.788.324)	(7.983.680)	(13.039.451)
Amortització de l'immobilitzat	(5.372.293)	(897.805)	(56.458)	(27.548)	(1.249.101)	(217.118)	(1.086.193)	(75.910)	(348.750)	(758.599)	(9.108)	(12.648)	(2.134.721)	(1.894.708)	(5.888.231)	(3.577.955)
Pèrdues, deter. i var. de provisions:																
Corrents	(36.624)	-	-	-	-	(4.859)	(11.113)	29.408	-	(56.501)	-	-	-	(917.099)	(159.603)	-
No corrents	(1.033)	(9.104)	-	(118)	-	-	-	-	(4.516)	-	-	(92.188)	-	-	3.038.117	443
RESULTAT D'EXPLOTACIÓ	3.691.596	12.124.023	-	694.438	(3.585.596)	(139.756)	(7.381.791)	(1.040.113)	5.603.531	186.604	(120.873)	(187.397)	879.560	1.008.755	10.660.076	839.737
Ingressos financers	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	397.144	-	-	1.666	112.099	1.885.117
Despeses financeres	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	(2.371.874)	-	(301.078)	(360.754)	(351.458)	(2.051)
RESULTAT ABANS D'IMPOSTOS	3.691.596	12.124.023	-	694.438	(3.585.596)	(139.756)	(7.381.791)	(1.040.113)	5.603.531	186.604	(824.803)	(187.397)	578.482	649.667	10.420.717	2.722.803
Actius del segment	118.702.976	12.707.996	1.313.847	539.409	19.587.429	3.053.313	8.706.808	2.411.230	7.066.183	10.084.320	273.695.771	7.308.060	25.054.296	27.644.891	113.463.108	84.777.136
Passius del segment	9.544.742	4.111.937	1.271.002	472.487	3.041.666	427.090	3.914.837	555.034	2.859.039	2.698.493	1.336.695	48.811	3.755.020	34.339.699	35.713.505	25.228.903
Adquisicions d'actius no corrents	2.731.359	4.738.091	109.698	52.030	649.591	42.174	1.778.974	68.029	774.880	2.410.790	17.697	174.567	3.566.834	3.294.494	10.731.085	3.510.391

Els segments s'han determinat, mitjançant la identificació de les diferents activitats de la Societat Dominant i en el cas de les societats dependents, donades les característiques de les seves activitats s'han identificat un segment per societat dependent.

BARCELONA DE SERVEIS MUNICIPALS, SA I SOCIETATS DEPENDENTS

Informe de gestió consolidat corresponent a l'exercici 2019

ACTIVITATS DEL GRUP

L'exercici 2019 s'ha desenvolupat dins d'un context macroeconòmic, caracteritzat per un creixement sostingut per sisè any consecutiu, si bé, amb un creixement menor que s'ha situat en un 2,0% del PIB, que podem qualificar de satisfactori i que ha permès, en general, aconseguir millorar el nivell de serveis prestats, ocupacions i visitants de les instal·lacions, en el conjunt d'activitats que gestiona el Grup. D'altra banda l'evolució positiva dels mercats financers ha permès revertir l'ajust de valor, que es va fer en l'exercici anterior, de la cartera gestionada per la Societat Dominant amb escreix i donar un resultat financer positiu.

L'exercici 2019 pot qualificar-se de satisfactori, tenint en compte el context indicat, tant per l'evolució de les diferents activitats i serveis que desenvolupa BSM, com pel resultat obtingut.

Els ingressos de l'exercici s'han situat en 288,5 milions d'euros (267,3 milions d'euros al 2018). Les despeses d'explotació s'han situat en 262,5 milions d'euros (244,1 milions d'euros al 2018).

El resultat d'explotació es situa en 26,0 milions d'euros (23,2 milions en el 2018).

El resultat financer es situa en 4,6 milions d'euros (-1 milió d'euros al 2018), derivat principalment de la reversió del dipòsit de cartera que té la Societat Dominant.

El resultat de l'exercici total presenta un benefici de 28,9 milions d'euros (21,6 milions d'euros de l'exercici 2018).

L'execució d'inversions finançades pel Grup BSM ha ascendit a 45,5 milions d'euros (34,6 milions d'euros al 2018).

L'objecte social de Barcelona de Serveis Municipals, SA comprèn un conjunt d'activitats, què responen a la decisió presa per l'Ajuntament de Barcelona d'unificar en una única societat la prestació de serveis municipals de contingut econòmic. Al tancament de l'exercici 2019, la Societat Dominant gestiona una sèrie de serveis i activitats municipals directament, i d'altres de manera indirecta, mitjançant la participació en altres societats. Com a conseqüència d'això és l'accionista d'un grup d'empreses, format per quatre societats en les què la participació és majoritària (superior al 50%) i unes altres cinc amb participació minoritària, i que va des de l'12,0% al 40,0%.

BARCELONA DE SERVEIS MUNICIPALS, SA I SOCIETATS DEPENDENTS

Informe de gestió consolidat corresponent a l'exercici 2019

Entitat	% Participació
Parc d'Atraccions Tibidabo, SA	100,00%
Cementiris de Barcelona, SA	100,00%
Tractament i Selecció de Residus, SA i el seu Grup	58,64%
Mercados de Abastecimientos de Barcelona, SA	50,69%
Barcelona d'Aparcaments Municipal, SA	40,00%
Catalana d'Iniciatives, SA en liquidació	24,25%
Ecoenergies Barcelona Sud, Zona ranca i Gran Via de l'Hospitalet, SA	17,55%
Serveis Funeraris de Barcelona, SA	15,00%
GL Events CCIB, SL	12,00%

Així doncs, el Grup Barcelona de Serveis Municipals està format per una sèrie d'empreses que desenvolupen totes elles activitats molts diverses, i que la pròpia Barcelona de Serveis Municipals, SA com a societat desenvolupa un conjunt d'activitats molt diferents i que s'agrupen en dos grans àmbits:

- **Mobilitat:** què agrupa les activitats i serveis destinats a la millora de la mobilitat saludable i al foment dels bons usos i la prevenció de l'incivisme a l'espai públic:
 - Divisió de Mobilitat, què comprèn les activitats d'Aparcaments Municipals i l'Estacionament Regulat (AREA) i Bicing.
 - Divisió de Grues, Estacions i Zona Bus, amb les activitats de Zones i Estacions d'Autobusos i els Serveis Municipals de Grua.
 - Agents Cívics i Visualitzadors.
 - Electromobilitat, què compren la gestió dels punts de càrrega elèctrica en aparcaments i la gestió dels punts de recarrega elèctrica en superfície de la ciutat de Barcelona.
- **Natura i Lleure:** què comprèn la gestió de diferents espais i instal·lacions de la ciutat de Barcelona en els què es realitzen activitats relacionades amb aquests àmbits. En concret es gestionen els següents espais i instal·lacions:
 - Parcs, que comprèn el Parc del Fòrum, desenvolupant la gestió de l'espai construït arrel de la celebració del Fòrum Universal de les Cultures 2004 on s'hi desenvolupen principalment activitats culturals i esportives, el Parc de Montjuïc què inclou la coordinació dels diferents operadors del Parc de Montjuïc, i el Park Güell què inclou la gestió d'accés a la zona monumental del parc i la seva dinamització així com la millora dels seus entorns.
 - Anella Olímpica, què inclou la gestió de l'Estadi Olímpic, del Palau Sant Jordi, el Sant Jordi Club i l'Esplanada de l'Anella Olímpica a través sobretot d'activitats culturals, esportives i educatives.

BARCELONA DE SERVEIS MUNICIPALS, SA I SOCIETATS DEPENDENTS

Informe de gestió consolidat corresponent a l'exercici 2019

- Zoo, què inclou la gestió del Parc Zoològic de Barcelona, que hi desenvolupa activitats per la conservació, recerca i divulgació de la biodiversitat.
- Port Olímpic, es preveu l'inici de gestió a partir de l'abril del 2020 i durant el 2019 s'ha treballat intensament en l'estudi i planificació de les grans actuacions a desenvolupar pel desplegament del nou pla d'usos del Port Olímpic.

Pel que fa als aspectes més significatius de cada una de les activitats desenvolupades pel Grup Barcelona de Serveis Municipals, cal destacar durant l'exercici 2019:

Aparcaments:

S'ha continuat amb la modernització i l'adequació de les instal·lacions per millorar les experiències positives dels usuaris i usuàries i, alhora, continuar aportant valor als serveis que oferim, s'ha consolidat els avenços en matèria de transformació digital i connectivitat orientats a l'usuari i s'ha millorat els elements que reforcen la seguretat dels aparcaments.

Quant a la modernització i adequació, hem dut a terme diverses inspeccions estructurals de les que en resulten projectes de remodelació d'abast important als aparcaments BSM de l'Estació del Nord, BSM Avinguda Gaudí i BSM Moll de la Fusta, hem continuat les adequacions de BSM Mercat de Sant Antoni, incloent el redisseny de la seva senyalització, hem dut a terme la remodelació de l'aparcament BSM Plaça de les Arts, i renovat els accessos per vianants als aparcaments BSM Plaça de la Bonanova, BSM Ferran Casablanques, BSM Flos i Calcat, BSM Torrent de l'Olla, BSM Plaça Joanic, BSM Passeig Maragall, BSM Sant Andreu Teatre i BSM Mercat de la Sagrada Família.

En matèria de transformació digital, hem dut a terme les adequacions del sistema de control dels aparcaments que han permès la posada en marxa del servei agilPark dins l'app de mobilitat personal SMOU, que permet l'entrada, sortida i pagament sense tiquet ni necessitat de passar pel caixer als clients d'estacionament per minuts.

Aquestes adequacions han permès també, canviar el medi principal d'accés dels abonats, passant de la tradicional targeta d'abonat a l'accés mitjançant el reconeixement per matrícula.

Així mateix, hem desenvolupat els sistemes que ens han de permetre l'agilització del procés de contractació d'abonaments, eliminant el paper, els pagaments en efectiu i els processos presencials, afavorint la immediatesa en la contractació, pagament segur i un millor servei.

S'ha millorat l'àrea privada del client a la web, que ara facilita les gestions relatives als contractes en vigor dels abonats: canvis d'adreça, vehicle, bancàries, de modalitat d'abonament, etc.

S'ha completat la integració de nou noves pantalles digitals amb gestió centralitzada dels seus continguts, amb l'objectiu de millorar la comunicació envers els nostres usuaris i clients, oferint continguts personalitzats a cada ubicació i entorn, i substituint progressivament els tradicionals suports físics de cartelleria en paper.

BARCELONA DE SERVEIS MUNICIPALS, SA I SOCIETATS DEPENDENTS

Informe de gestió consolidat corresponent a l'exercici 2019

En referència a la connectivitat, s'ha instal·lat repetidors de senyal WiFi a tots els aparcaments, el que permetrà el llançament de servei de recàrrega elèctrica Endolla Barcelona, via SMOU als aparcaments soterrats, mentre es desplega el projecte de cobertura de dades mòbils 3G/4G (a l'any 2020).

Finalment, s'ha reforçat la seguretat de les instal·lacions renovant equipament de gravació d'imatges de seguretat (DVR), millorant el software d'anàlisi intel·ligent d'imatges i implementant millores en el sistema avançat de megafonia.

Al tancament de l'exercici 2019, els aparcaments en explotació són trenta-nou aparcaments subterranis per a vehicles de turisme, dels quals un és doble per ampliació i s'explota conjuntament amb l'aparcament inicial, i un aparcament subterrani per a motos; quatre aparcaments subterranis en règim de lloguer; i dos aparcaments de superfície per a autobusos. El total de places gestionades és de 14.313, una vegada restades les cedides per a l'ús de Residents.

Pel que fa el disseny de l'oferta d'estacionament públic de la Ciutat, es continua amb l'increment de l'oferta d'estacionament de motos, arribant fins a 1.570 places a 31 de desembre de 2019, que d'acord amb les polítiques de mobilitat de la Ciutat, ha de permetre reduir la presència de motos en calçada.

La inversió realitzada durant l'exercici en aquesta activitat, ha estat de 633.637 euros, dels quals 344.517 euros han estat per innovacions i adequacions d'instal·lacions i 289.120 euros per equips i aplicacions informàtiques.

Estacionament Regulat (AREA) :

A l'Estacionament Regulat de Superfície (AREA) s'ha produït un manteniment de l'oferta en termes generals. Per una banda, ampliacions de places, especialment en AREA Verda preferent: Parc Llacuna, Gràcia, Sarrià i platges i, d'una altra banda, s'han seguit impulsant a nivell de ciutat polítiques de recuperació de l'espai públic pels vianants en forma de superilles i també s'han consolidat diferents carrils bicis i carrils bus, i això ha significat reducció de places en el centre de la Ciutat, especialment en AREA Blava.

Respecte a la Taxa d'estacionament regulat, s'han mantingut preus de l'AREA de l'Ordenança Fiscal 3.12

El mes de febrer de 2019, es va posar en funcionament l'app de mobilitat personal SMOU, que en l'activitat de l'Estacionament Regulat ha substituït l'antiga APPARKB que va néixer l'any 2013, amb la finalitat de millorar l'experiència dels usuaris de rotació d'AREA. L'app permet la gestió i pagament de l'estacionament de superfície en altres municipis de la Àrea Metropolitana.

El mes de setembre de 2019 es va iniciar la substitució del parc de parquímetres de la ciutat de Barcelona que està prevista finalitzar el primer trimestre del 2020. Entre d'altres millores pels usuaris destaca el següent: parquímetre tiquetless, pagament NFC, interfície clara i intuïtiva amb pantalla de 10 polsades tipus tablet, tiquets DUM, eliminació de la targeta de residents i per vehicles elèctrics, funcionament amb matrícula obligatòria i possibilitat de tarifació variable en funció del vehicle, etc. Així mateix destaca molt en especial la millora que representa a nivell tecnològic el nou parquímetre per l'AREA ja que

BARCELONA DE SERVEIS MUNICIPALS, SA I SOCIETATS DEPENDENTS

Informe de gestió consolidat corresponent a l'exercici 2019

treballa amb comunicacions en temps real i està interconnectat entre d'altres amb la DGT i tota la base de dades de permisos d'estacionament per matrícula.

Simultàniament, a finals d'any es va iniciar un període de proves operatives amb la posta en marxa de quatre vehicles de control de l'AREA (VLM) com a suport a la vigilància actual i amb l'objectiu de millorar el servei.

El nombre total de places regulades, a tancament de l'exercici 2019, s'ha situat en:

Places de càrrega i descàrrega (AREA DUM)	8.440
Places AREA blava	7.141
Places AREA verda:	Exclusiva 3.282
	Preferent 38.011
Places AREA bus	107
Total	56.981

Sobre la inversió efectuada en el 2019, per import de 8.358.923 euros, destaca fonamentalment els 7.275.510 euros dels nous parquímetres.

Servei Bicing:

El sistema de transport públic individualitzat mitjançant bicicletes contribueix de forma significativa al desplaçament urbà sostenible com a sistema complementari entre el transport col·lectiu i el transport a peu.

L'any 2019 ha suposat un any molt positiu pel servei de Bicing. Es va iniciar el procés de transició de l'antic servei al nou Bicing amb la UTE Pedalem com a nou prestador del servei. Que ha suposat l'inici de l'extensió de la xarxa d'estacions i la introducció de la bici elèctrica al carrer.

En aquest mateix procés de transició, BSM va internalitzar part del servei anteriorment subcontractat: l'atenció al client. L'objectiu era oferir un millor servei, aprofitant el coneixement i l'experiència de BSM en aquest camp, i reduir-ne el cost, per la qual cosa en l'actualitat des de la Societat es presta el servei d'atenció a l'usuari, gestió de cobrament, assessorament jurídic, etc.

Durant el 2019 estava previst la incorporació d'ingressos del patrocini del Bicing i no es van aconseguir degut a la complexitat actual del mercat. Actualment, estem en fase de definició de les noves característiques que tindrà la comercialització i el patrocini adaptat a les circumstàncies actuals del sector.

Durant el primer semestre del 2020 es realitzarà la segona fase corresponent a la ampliació del servei per arribar a las 7.000 bicicletes i 519 estacions. Al mateix temps i degut a la bona acollida de la bicicleta elèctrica, es doblarà el nombre actual de bicicletes elèctriques (1.000) fins arribar a las 2.000.

Al 2019, la mitjana d'usos diaris de la bicicleta elèctrica va ser de 9 usos-bici-dia i de 6 usos-bici-dia pel que fa a la bicicleta mecànica. És a dir, la bicicleta elèctrica s'ha utilitzat un 50% més que la mecànica. Per tant, aquest increment del servei elèctric permetrà per

BARCELONA DE SERVEIS MUNICIPALS, SA I SOCIETATS DEPENDENTS

Informe de gestió consolidat corresponent a l'exercici 2019

una banda respondre a la demanda actual i per altre contribuirà a millorar els ingressos del servei ja que la tarifació de la bicicleta elèctrica és de pagament per ús.

El servei ha finalitzat l'any 2019 amb més de 113.000 abonats i 13 milions de viatges i la previsió és superar al final del 2020 els 116.000 abonats i els 14,5 milions de viatges. És a dir, oferir gairebé un 12 % més de desplaçaments sostenibles.

Zones i Estacions d'autobusos:

L'objectiu d'aquesta activitat és aconseguir la millora de la mobilitat dels autobusos discrecionals i de línies regulars dins de la nostra Ciutat, mitjançant dues grans línies d'actuació:

- La regulació de les parades a la ciutat de Barcelona del transport regular de viatgers per carretera de curta, mitja i llarga distància, amb la gestió de les estacions de Barcelona Nord i Fabra i Puig.
- La regulació de parades i estacionament d'autobusos discrecionals, fonamentalment turístics, que permet la gestió de places per a aquests tipus de vehicles, segons diverses modalitats que cobreixen les diferents necessitats dels mateixos (parada de curta durada per encotxament i desencotxament, parada d'una a dues hores i parada de llarga durada). Destaquen, a més, els aparcaments fora de la calçada, tant en superfície com subterrani, la Zona Bus Park Güell, la Zona Bus de Sagrada Família, la Zona Bus de Ciutat Vella i la Zona Bus del Parc de Montjuïc, amb la regulació i pacificació del trànsit d'aquest tipus de vehicles activant-ne un sistema de reserves.

Durant l'exercici 2019 hi ha hagut un increment del nombre d'expedicions en les línies regulars, tant nacionals com internacionals, el que significa un increment del nombre de viatgers per any. Aquest increment en les expedicions i línies ha portat també un increment en l'aparcament d'autocars, tant de rotació com de pupil·latge de les empreses de transports que operen a l'estació, així com un bon resultat en la galeria comercial.

En la Plataforma Logística del Park Güell han estacionat més autocars i s'ha aplicat un increment de preu a la tarifa única de 90 minuts durant els mesos de temporada alta, tant pels estacionaments amb reserva com pels de rotació.

La inversió realitzada ha estat de 244.140 euros, destacant el projecte de càmeres de seguretat de les Estacions. En aquest sentit, s'ha canviat tot el sistema de videovigilància de les Estacions ampliant el nombre de càmeres de seguretat instal·lades que permeten una millora en la seguretat de les persones i de les instal·lacions. Aquestes noves càmeres de seguretat tenen una millor resolució en la gravació d'imatges e incorpora analítica de vídeo. Així mateix, s'han iniciat les obres de millora de les estacions.

Pel que fa referència a la Zona Bus, s'han perdut places d'estacionament, tot i així l'ocupació d'aquestes places s'ha incrementat lleugerament.

Durant els mesos de temporada alta es va implantar en les zones blaves ZonaBus del centre de la ciutat i en les hores de major congestió un increment en el preu/hora de l'estacionament, limitant el temps màxim a 2 hores. En les zones blaves ZonaBus més

BARCELONA DE SERVEIS MUNICIPALS, SA I SOCIETATS DEPENDENTS

Informe de gestió consolidat corresponent a l'exercici 2019

perifèriques de la ciutat on no hi ha tanta congestió el preu de tot l'any no es canvia i no es limita el temps d'estacionament.

Finalment, destacar també la posada en marxa de la nova web ZonaBus.

Serveis Municipals de Grua:

L'activitat de retirada de vehicles a la via pública per part de la Grua Municipal durant aquest 2019 ha estat condicionada pels canvis que ha sofert la ciutat en matèria de mobilitat, i en especial en els modes de transport que els ciutadans utilitzen de manera quotidiana per als seus desplaçaments, el que ha suposat un creixement en la retirada de vehicles de dos rodes (bicis, motos, etc).

A nivell operatiu i des d'abril de 2019, el Servei Municipal de Grua disposa d'un nou dipòsit finalista, el Dipòsit Municipal de Litoral, en substitució de l'antic Dipòsit de La Maquinista. El trasllat va estar motivat per la necessitat de l'espai que ocupava el darrer per part de l'Ajuntament de Barcelona, propietari dels terrenys. La operació va comportar també dur a terme actuacions complementàries al Dipòsit de Sant Genís per poder encabir els vehicles de gran gàlib (camions, autocars, etc.).

Pel que respecta a les inversions, aquest 2019 s'han invertit 480.187 euros. S'ha posat en marxa la nova aplicació de gestió de serveis externs per donar suport a determinats desplaçaments, s'ha realitzat el condicionament del dipòsit de Sant Genís i s'ha continuat treballant en l'aplicació de facturació de taxes i control de l'estoc de vehicles als Dipòsits Municipals.

Agents Cívics i Visualitzadors :

Durant l'any 2019 s'ha donat continuïtat a aquest servei, consistent en afavorir l'ús cívic dels espais públics i vetllar per les normes de convivència amb l'objectiu de fer de Barcelona una ciutat més amable i amb major sensació de seguretat i d'interlocució tant pels ciutadans com per aquells que ens visiten.

Les seves principals funcions són les de promoure el civisme i desenvolupar les tasques de prevenció de conflictes a les zones on l'Ajuntament necessiti actuació, com mitjà de dinamització dels bons usos i la recerca de la conscienciació, actitud i comportaments cívics mitjançant la informació, l'advertència i, quan esdevé necessari, el requeriment.

Durant l'exercici 2019, aquest servei ha comptat amb un total de 98 Agents, distribuïts en 74 Agents Cívics i 24 Agents Visualitzadors.

Els Agents Cívics estan repartits pels diferents àmbits d'actuació: Trinitat Vella, La Barceloneta, l'entorn de Sagrada Família, Mercat de la Boqueria, Parc de Montjuïc, voltants del Park Güell, Sant Antoni i Gòtic així com la prestació de serveis en les Oficines d'Atenció Ciutadana. Cal destacar la bona feina realitzada a la plaça de les Glòries durant el període estival, que ha fet que aquest servei hagi continuat i es preveu que sigui permanent durant l'any 2020.

En quan a l'activitat dels Agents Visualitzadors, ha estat un any on es pretenia finalitzar el servei a l'abril del 2018, posteriorment es va prorrogar el servei fins el 31 de desembre, però amb una reducció de la plantilla al 50%. Tot i aquesta reducció i els canvis de

BARCELONA DE SERVEIS MUNICIPALS, SA I SOCIETATS DEPENDENTS

Informe de gestió consolidat corresponent a l'exercici 2019

metodologia provocats pel mercat canviant, s'han obtingut resultats similars a l'any anterior en la inspecció en temes relacionats amb els apartaments turístics il·legals. Està previst que el servei finalitzi, en la societat, a partir de l'1 d'abril de 2020.

Electromobilitat:

El 14 de juny de 2018 la Comissió de Govern de l'Ajuntament de Barcelona va acordar encarregar la gestió dels punts de recàrrega de superfície de la ciutat a BSM. D'aquesta manera, BSM va sumar a la seva xarxa de punts de recàrrega en els aparcaments aquests nous punts passant a gestionar més de 500 punts de recàrrega.

El 2019 hem acabat amb 6.143 usuaris enregistrats que han fet 90.000 recàrregues per un total de 610.000 kWh. Aquest any s'han renovat 25 punt de recàrrega per motos, s'han posat en funcionament 2 punts de recàrrega ràpida i 4 per moto i s'han instal·lat 7 punts de càrrega ràpida que s'acabaran de posar en funcionament aquest 2020.

Per altra banda, s'ha incorporat el servei Endolla Barcelona a l'app Smou, l'aplicació de mobilitat personal de Barcelona, que ara també et permet activar els punts de recàrrega de vehicles elèctrics de la ciutat i conèixer la seva localització.

Parc Montjuïc:

A través d'aquesta unitat es coordinen els diferents actes del Parc per tal de minimitzar l'impacte d'accessibilitat i mobilitat, es realitzen inspeccions diàries per detectar qualsevol tipus d'incidència que requereixi manteniment i també es realitzen tasques de seguiment d'obres. A més es gestionen dos punts d'informació, on s'ofereix al visitant informació específica del Parc i marxandatge.

Durant aquest any, hem seguit avançant amb l'actualització dels espais que gestiona la unitat Parc de Montjuïc. S'ha consolidat l'explotació de la Torre de Comunicacions Barcelona '92 i de les antenes situades en espais gestionats per aquest unitat, s'han licitat dos espais (quiosc bar Marcelino i quiosc bar Les cascades), amb la conseqüent actualització de renda i millores en l'espai a càrrec de l'adjudicatari.

Al 2019 no s'ha realitzat cap inversió destacable.

Parc Fòrum

Aquest recinte s'ha consolidat com un dels espais emblemàtics per la celebració de grans esdeveniments de la Ciutat, especialment en l'àmbit de la cultura i l'esport atès que gaudeix d'una ubicació privilegiada i disposa d'una completa xarxa de transport públic formada pel metro, tramvia i autobusos que connecten en pocs minuts, amb el centre de la ciutat i que pot acollir fins a 65.000 persones simultàniament. Tot i així, en els darrers anys, i més concretament en aquest any 2019, està aollint molts actes de petit format i de diversa índole, fent-lo un espai més proper i obert a tothom.

BSM gestiona i coordina el Parc del Fòrum, amb la finalitat principal d'oferir una àmplia oferta d'esdeveniments amb la màxima qualitat i respecte al medi ambient i a l'entorn. Així s'està fent una tasca certa de integració de les activitats que s'hi celebren amb l'entorn del

BARCELONA DE SERVEIS MUNICIPALS, SA I SOCIETATS DEPENDENTS

Informe de gestió consolidat corresponent a l'exercici 2019

barri, fent BSM de coordinació amb els promotors dels esdeveniments amb actuacions com contractes de joves, participació amb menjadors socials i accés gratuït als esdeveniments per part de col·lectius desafavorits del barri, entre d'altres.

En tots els actes que es celebren al Fòrum, sigui de forma habitual o puntual, s'ha fet aquest any una tasca de revisió i homogeneïtzació de tarifes i condicions d'us, sigui tant econòmiques com operatives, a fi de garantir la sostenibilitat dels actes i la seva afectació a l'entorn.

Cal destacar en l'any 2019 la celebració en el Parc del Fòrum d'una part de les activitats esportives del World Roller Games i la possibilitat d'acollir actes de gran durada com el Circ du Soleil, el que ha tingut una repercussió positiva tant econòmicament com en aforament i satisfacció de l'entorn.

La inversió realitzada durant aquest exercici ha estat de 66.729 euros, que s'han dedicat fonamentalment al desenvolupament del control centralitzat de les instal·lacions de llum i aigua.

Park Güell:

Aquesta activitat es va iniciar el 25 d'octubre de 2013 per a la gestió de la regulació d'accessos a la Zona Monumental del Park Güell, encarregada per l'Ajuntament de Barcelona a BSM al febrer del 2013.

A l'octubre de 2018 es va signar el nou encàrrec pel qual la Comissió de Govern encarrega a BSM tot un conjunt d'actuacions de millora al Park i els seus entorns per un període de 4 anys, des d'octubre 2018, i per un import total de 14,5 milions d'euros (IVA inclòs). Aquest 2019 s'han executat 3,6 milions d'euros (IVA inclòs): s'ha iniciat l'obra de restauració del banc del trencadís i als entorns del Park Güell les actuacions més destacades han estat al Passeig Turull, les escales del carrer Alguer i la rehabilitació de l'Escola Baldiri i Reixach.

La inversió realitzada ha estat de 193.571 euros, que s'han dedicat en gran part a la posta en marxa del servei del bus llançadora.

En aquest sentit, cal destacar que en data 1 d'abril es va incorporar el nou servei de bus llançadora que s'inclou en el preu de l'entrada, incrementant-se aquest fins a 10 euros per l'entrada general. Aquest nou servei de llançadora entre la plaça Alfons X i el Park Güell ha permès una pacificació de les línies regulars de Bus de l'entorn del Park.

Anella Olímpica:

Aquesta divisió integra la gestió de l'Estadi Olímpic de Montjuïc Lluís Companys, Palau Sant Jordi, Sant Jordi Club i l'Esplanada de l'Anella Olímpica.

L'Anella Olímpica, com a espai emblemàtic de Barcelona i referent en actes esportius, ha acollit l'any 2019 el World Roller Games, un acte esportiu a nivell internacional. Aquest acte, amb una ocupació de 30 dies els mesos de juny i juliol de totes les instal·lacions, va rebre un gran nombre d'assistents.

BARCELONA DE SERVEIS MUNICIPALS, SA I SOCIETATS DEPENDENTS

Informe de gestió consolidat corresponent a l'exercici 2019

Tot i que aquest acte va reduir la possibilitat d'actes habitual de l'Anella, s'ha assolit un alt nivell d'ocupació de tots els espais.

Respecte a actes culturals, s'han celebrat 2 grans esdeveniments musicals a l'Estadi Olímpic, Ed Sheeran i Metallica, i el Palau Sant Jordi també ha tingut un elevat nivell d'ocupació acollint entre d'altres actes com Shawn Mendes, Rosalia, Munford & Sons, Michael Bubble, La Polla Records o Estopa; tots aquests esdeveniments tenen una alta repercussió en aforament de persones i a nivell econòmic.

D'altra banda, i a part de les grans actuacions musicals, el dia a dia a l'Anella Olímpica gaudeix també de molts altres esdeveniments on els protagonistes són les famílies, els infants, els ciutadans, els menys afavorits, els més ecològics... "Circ du Soleil" "Disney on Ice" "Dansa Ara", "Raid Atlètic", "Biatló Escolar", "Biocultura", "La Cursa de El Corte Inglés" o "Soñar Despierto", són alguns d'aquests esdeveniments que contribueixen amb la seva celebració al posicionament d'aquests recintes com a referents.

L'any 2019 ha estat un any de consolidació del pla estratègic de l'equipament públic amb la visió d'obrir-lo a tothom i millorar la qualitat de vida dels ciutadans i ciutadanes, a través de la promoció i l'organització d'activitats esportives, lúdiques i culturals. Així s'han consolidat activitats com el "Vine a córrer a l'Estadi" o els entrenaments previs a les curses de ciutat, el projecte Visions (STEAM) per la promoció de vocacions científiques per estudiants de secundària així com d'altres esdeveniments programats pel 2019, acollint a més de 15.000 persones.

S'han portat a terme actuacions per a la disminució de l'impacte ambiental mitjançant la incorporació en tots els contractes amb tercers de la obligació del tractament de residus. De cara al públic assistent s'han treballat aspectes relatius a senyalística de les papereres segons tipologia de residus així com l'eliminació de les canyetes en tota la instal·lació.

S'ha posat en marxa el protocol NO CALLEM al Palau Sant Jordi, Sant Jordi Club i Estadi Olímpic, un programa dirigit a actuar contra les agressions i assetjaments sexuals en espais d'oci nocturn al durant els esdeveniments

A nivell de despesa cal destacar la incidència que ha tingut l'aprovació del nou salari mínim interprofessional (SMI) i el seu reflex en els contractes ja que afecta a molts serveis com poden ser la vigilància, la neteja o el servei d'auxiliars.

La inversió realitzada durant aquest exercici en aquestes instal·lacions ha estat de 960.560 euros, que s'han dedicat fonamentalment a l'adequació de les instal·lacions, amb la visió d'estalvi energètic i de la millora destinada a donar resposta als requeriments derivats de l'escolta activa.

Zoo:

El Ple Municipal de l'Ajuntament de Barcelona va aprovar el dia 3 de maig de 2019, per unanimitat, el Nou Model del Zoo de Barcelona. L'objectiu d'aquest és que el Zoo de Barcelona esdevingui un centre de referència de primer ordre en la conservació i preservació de la biodiversitat i amb cura del benestar dels animals. En el mateix ple municipal es va aprovar la modificació de l'Ordenança de Protecció, Tinença i Venda d'animals que regula alguns aspectes de la gestió del mateix Zoo.

BARCELONA DE SERVEIS MUNICIPALS, SA I SOCIETATS DEPENDENTS

Informe de gestió consolidat corresponent a l'exercici 2019

Un cop aprovat aquest nou Pla iniciem la planificació i el desenvolupament de les millores i de les noves instal·lacions, incrementant els projectes de recerca i conservació i fent de la sensibilització i l'educació una de les eines més importants de transformació del Nou Model. Aquest preveu una inversió de 64,5 milions d'euros en els propers anys.

El 2019 ha estat un any de planificació per al Zoo. S'ha finalitzat el Pla de Sostenibilitat que incorpora 77 mesures, de les que s'ha preparat el seu cronograma d'implantació i altres s'aniran implementant a mida que s'executin els projectes que les contemplen. Tanmateix, s'ha elaborat el Pla de Sensibilització. La sensibilització i l'educació és, sense dubte i sobretot a curt termini, el que ens apropa a la realitat del que ha de ser l'essència dels zoos moderns, ens fa visibles als visitants i, per tant, és la manera per la qual ens poden entendre i comprendre el nostre objectiu prioritari de Conservació de la Biodiversitat.

Durant el 2019 el Zoo ha seguit en la seva missió basada en la recerca i la conservació en diferents àmbits, espècies o espais naturals. Alguns exemples del que anomenem la gestió integrada de la conservació són el projecte LIFE del tritó del Montseny, el projecte "Salvem el fartet" o la reintroducció de les gaseles dorcas al Senegal. En aquests projectes el Zoo esmerça esforços per a la conservació de les espècies i dels seus hàbitats, conjuntament amb les entitats conservacionistes i les administracions locals. Al mateix temps, el Zoo participa en la reproducció de les espècies per a la seva salvaguarda i, finalment, dedica una especial atenció a la sensibilització i l'educació enfocades al coneixement i la conservació.

Al llarg de 2019 s'ha dut a terme una inversió total al Zoo de 1.832.983 euros. Com a obres destacables s'ha realitzat la millora de la instal·lació del panda vermell, l'obertura de la nova botiga de l'entrada Wellington (que incorpora una nova visió lligada al Nou model, amb productes vinculats als projectes de conservació), la millora dels accessos de Prim i de Wellington i la finalització de la instal·lació de lleons al Sahel, entre d'altres.

Mentrestant, s'ha dut a terme la redacció dels projectes del nou restaurant de la Dama del Paraigua, els projectes de millora de les instal·lacions d'hipopòtams nans i tapir i dormitori d'hipopòtams, el projecte del pavelló d'invertebrats i el projecte del centre d'interpretació del Sahel. Tots aquests projectes estan en diferents fases de la seva tramitació administrativa per tal d'executar-se al llarg de 2020 i inicis de 2021.

Malauradament, enguany ha seguit la pèrdua quant a nombre de visitants, tancant l'any en 710.000. Malgrat tot, hi hagut moltes incidències atribuïbles als esdeveniments polítics i per causes meteorològiques. En total, al llarg de 2019 s'ha hagut de tancar l'accés al Zoo de Prim 4 vegades totalment i 4 vegades parcialment per qüestions de seguretat policial. Al 2019 s'han enregistrat 102 dies amb ratxes màximes de vent superiors als 35km/h i el Zoo no s'ha obert o s'ha hagut de tancar per fortes ventades en 2 ocasions. Quant a pluja, durant 16 dies s'ha enregistrat precipitació superior a 10 mm. En conjunt, la climatologia ha afectat de manera significativa i negativament durant 50 dies, dels que 12 dies han estat d'afluència potencialment important per ser caps de setmana o festius. Tot això es valora en una pèrdua significativa en tots aquests dies amb situacions adverses d'uns 80.000 visitants.

BARCELONA DE SERVEIS MUNICIPALS, SA I SOCIETATS DEPENDENTS

Informe de gestió consolidat corresponent a l'exercici 2019

Parc d'Atraccions Tibidabo:

La temporada 2019 ha suposat un repte a causa dels diferents motius, els quals s'explicaran a continuació.

El Funicular del Tibidabo ha estat aturat des del mes de novembre de 2018 fins el 16 d'abril de 2019, a causa d'esllavissades en els terrenys dels vorals de les vies. Posteriorment va reprendre la seva activitat fins quedar fora de servei el 15 de setembre de 2019, a causa de l'execució del projecte de substitució dels vehicles i de les obres a les plataformes de les vies. L'activitat del Funicular, en anys anteriors en els que no hi ha hagut incidències significatives, ha generat ingressos entorn als 2 milions d'euros. Aquest exercici, a causa de les aturades explicades, ha generat uns ingressos d'1 milió d'euros. Amb l'objectiu de minimitzar aquesta disminució d'ingressos, la Societat ha posat en marxa un servei alternatiu d'autobusos, durant els períodes d'aturades del Funicular. Per accedir a aquest servei els clients han d'adquirir alguna de les tipologies d'entrada per accedir al Parc. Aquest servei ha generat uns ingressos de 0,5 milions d'euros. Actualment, la llançadora d'autobusos que substitueix el Funicular per a traslladar els clients fins el Parc està ubicada a l'Avinguda del Tibidabo, a tocar de la Plaça Kennedy.

En el 2019, les inversions han estat de 6.897.577 euros.

Durant l'exercici 2019, s'ha desplegat un Pla Estratègic a través dels següents quatre eixos estratègics:

Solidaritat: el Parc d'atraccions del Tibidabo és un parc compromès socialment i s'esforça en desenvolupar projectes i iniciatives socials. Les principals accions vinculades en aquest eix són:

- El programa de beques "Estiu solidari", esdeveniments com "Estiu sense barreres", la 24a edició de l'Associació d'Afectats per Cardiopaties Infantils de Catalunya (AAIC), la de l'Associació de Famílies Nombroses de Catalunya (FANOC), la festa solidària "Un cap de mà", la jornada solidària "Un dia de nassos", la Cançó de pau – amb especial col·laboració d'UNICEF-, i la festa Tibidavis.

Educació: el Parc d'atraccions del Tibidabo vol ser un parc educador, que esdevindrà partícip en l'educació a través de la realització d'activitats didàctiques, incorporant diversos conceptes educatius mitjançant les atraccions. Així, es pretén desenvolupar i ampliar coneixements, a diferents nivells i per tothom. Les principals accions vinculades en aquest eix són:

- El nou espai de robòtica educativa "Creatibi Robotics", l'activitat didàctica de Ciència i Tecnologia i la edició de la jornada "Fisidabo: El laboratori de física més divertit del món".

BARCELONA DE SERVEIS MUNICIPALS, SA I SOCIETATS DEPENDENTS

Informe de gestió consolidat corresponent a l'exercici 2019

Sostenibilitat i autosuficiència: la Societat pretén ser una organització sostenible i autosuficient, tant en l'àmbit mediambiental com en l'àmbit econòmic i financer. Els principals compromisos són:

- Pel que fa al medi ambient: es destinen esforços a fi i efecte de millorar i potenciar l'accés mitjançant el transport col·lectiu al cim del Tibidabo, en aquesta línia es continua treballant en la reforma del Funicular del Tibidabo i millora de l'accés al Cim amb l'objectiu de mantenir la conservació de l'entorn natural i la millora de la gestió de residus.
- Pel que fa la millora contínua en els sistemes de gestió: s'ha obtingut la renovació del segell +400 EFQM; s'ha elaborat un nou Quadre de Comandament amb objectius i indicadors associats, s'han renovat les certificacions anuals de totes les atraccions, s'ha assolit la implementació de la nova eina de gestió del manteniment derivat del programa "Imatge impecable", s'ha complert el Pla de Comunicació interna, s'ha establert un Sistema de Planificació Anual de Gestió de Personal i s'ha continuat treballant amb el sistema participatiu "BSM CREA".

Experiències: el Parc esdevé un espai on els visitants viuen i comparteixen experiències, que s'acabaran convertint en records, en un punt emblemàtic de la ciutat de Barcelona. Amb aquesta idea, es treballa en la millora contínua dels serveis als clients, integrant tots els agents implicats en la gestió i garantint la qualitat i excel·lència en tots els procediments.

Les principals activitats a realitzar per assolir aquests objectius són:

- La fidelització del client del Parc, amb la política d'escolta activa, campanyes de publicitat destinades a difondre els valors i les qualitats de parc emblemàtic, familiar, compromès, educatiu, barceloní i català amb l'eslògan *És tot el que hi vius* s'ha relançat l'Àrea Panoràmica del Tibidabo, s'ha incrementat l'oferta en espectacles (com són les projeccions de "Ocells", "Retorn al món perdut" i "The Time Carousel") i s'ha consolidat els espectacles ja ofertats ("Gerónimo Stilton", "Emocions de Por" i el teatre de titelles), s'han realitzat accions amb l'objectiu d'augmentar la satisfacció dels clients al servei de restauració, s'ha continuat amb la col·laboració de la Fundació Alícia per promoure l'alimentació saludable, s'han realitzat accions adreçades als socis, s'ha realitzat la 1a Trobada Gegantera del Tibidabo i s'han realitzat una sèrie de curses com són la *Cursa de l'amistat* i la *Cursa Midnight Trail*.

BARCELONA DE SERVEIS MUNICIPALS, SA I SOCIETATS DEPENDENTS

Informe de gestió consolidat corresponent a l'exercici 2019

Servei de Cremació i Cementiris :

Aquest servei es gestiona als nou cementiris que hi ha repartits per Barcelona: Montjuïc, Poblenou, Sant Andreu, Les Corts, Collserola, Horta, Sants, Sarrià i Sant Gervasi, així com al centre de cremació ubicat a Montjuïc. La societat dependent disposa també de set oficines d'atenció al públic distribuïdes per tota la ciutat (Almogàvers, Sant Andreu, Poblenou, Montjuïc, Les Corts, Ronda de Dalt i Collserola) i que permeten donar un millor servei als usuaris dels recintes funeraris.

En el 2019, les inversions han estat de 1.971.504 euros.

Actuacions a destacar:

- Desenvolupament i execució del Pla Director dels 9 cementiris: El mes de maig de 2019, seguint la metodologia utilitzada per l'elaboració del Pla Director del cementiri de Montjuïc, s'han finalitzat els treballs d'elaboració del Plans Directors dels 8 cementiris restants. El Pla Director dels 9 cementiris és un treball de revisió dels elements constructius en l'àmbit dels cementiris que, amb un plantejament pràctic i efectiu, conté una visió global de cada un d'ells i del seu estat de permanència, entès com la condició de suficiència respecte de la seva continuïtat en el temps. S'ha elaborat com a eina de suport dirigida a la rehabilitació i millora de l'espai i edificacions dels cementiris, potenciant les tasques de conservació, manteniment i seguretat que precisa el seu correcte funcionament. Per a l'elaboració d'aquest Pla Director s'ha fet una recopilació de totes les dades necessàries.
- Rehabilitació i millores dels espais als cementiris, seguint amb la mateixa línia d'actuació, s'han continuat els plans de rehabilitació iniciats en tots els cementiris, fruit dels quals s'han portat a terme les següents actuacions al llarg d'aquest exercici:

Cementiri de Collserola:

- Construcció de 13 noves tombes de dos compartiments al recinte de la Comunitat Israelita de Barcelona.
- Formació de paviment de formigó per millorar l'accessibilitat al jardí del repòs de l'agrupació 1.

Cementiri de Montjuïc

- Instal·lació de nou sistema de climatització per la sala tècnica (zona de recollida de cendres) de l'edifici dels forns crematoris del cementiri de Montjuïc, així com les mesures addicionals per afavorir el confort tèrmic dels treballadors en aquestes dependències.
- Nova escomesa elèctrica per l'edifici i instal·lacions del Museu de Carrosses Fúnebres, per independitzar completament aquest subministrament del que abasteix a la fàbrica de taüts de Serveis Funeraris de Barcelona, SA.

BARCELONA DE SERVEIS MUNICIPALS, SA I SOCIETATS DEPENDENTS

Informe de gestió consolidat corresponent a l'exercici 2019

- Obres de rehabilitació i millora del cementiri de Montjuïc, que inclouen la rehabilitació estructural d'edificis de nínxols, rehabilitació de façanes i cobertes, actuacions de pavimentació, etc. en diverses zones del cementiri de Montjuïc. Es rehabilitaran un total de 1.181 nínxols.
- Obres de reconstrucció d'un edifici de nínxols de les vies de Sant Antoni Abad i Sant Joaquim, a l'agrupació 12èna del cementiri de Montjuïc, amb un total de 144 nínxols reconstruïts. Es rehabilitaran un total de 474 nínxols.
- Concentració de l'activitat de cremació al crematori del cementiri de Montjuïc.
- Substitució dels refractaris dels forns 4, 5 i 6.

Cementiri de Sants

- Obres de rehabilitació i millora del cementiri de Sants, corresponents a la Fase 4 d'obres de rehabilitació d'aquest cementiri, que inclouen la rehabilitació estructural d'edificis de nínxols, i rehabilitació de façanes i cobertes en el departament segon d'aquest cementiri. Es rehabilitaran un total de 576 nínxols.
- En el transcurs de les obres de rehabilitació de blocs de nínxols al cementiri de Sants, s'ha encarregat un reconeixement del terreny i un dictamen tècnic i en data de febrer de 2020 rebem les conclusions definitives del dictamen encarregat. En base a les conclusions del dictamen es procedeix a la contractació via tràmit de contractació d'emergència (Article 120 de Llei de Contractes del Sector Públic) de les obres i els serveis necessaris d'estabilització del terreny, per tal de revertir la situació de risc.

Tractament i selecció de residus:

L'exercici 2019 ha destacat pel total desenvolupament de l'activitat de comercialització d'energia en règim de lliure competència sota la marca Barcelona Energia (BE). Des de l'1 de gener de 2019 es va començar a donar servei a la ciutadania que voluntàriament ha anat formalitzant els contractes per rebre el subministrament elèctric i d'altra banda també s'han incorporat nous punts de subministrament d'edificis i ens dependents de l'Ajuntament de Barcelona dins el marc de l'encàrrec de gestió d'acord amb el que preveu la Llei 9/2017 de 8 de novembre, en tant que és mitjà propi instrumental d'aquest organisme.

És especialment remarcable que tota l'energia subministrada té l'acreditació d'energia verda, es a dir, procedent de fonts renovables no fòssils.

S'ha continuat amb la gestió de la Planta de Biogàs de la Vall d'en Joan situada al terme municipal de Gavà, mitjançant encàrrec de l'Àrea Metropolitana de Barcelona.

BARCELONA DE SERVEIS MUNICIPALS, SA I SOCIETATS DEPENDENTS

Informe de gestió consolidat corresponent a l'exercici 2019

Es manté compliment estricte dels límits normatius d'emissions a l'atmosfera a la Planta de Valorització Energètica, amb un control en continu exhaustiu dels diferents paràmetres. En aquest sentit cal fer esment de les accions dutes a terme mitjançant informes d'experts independents i auditories externes per confirmar el manteniment de l'activitat dins dels límits legals de les emissions.

En el 2019, les inversions han estat de 9.125.754 euros.

Respecte de l'activitat de les instal·lacions fotovoltaïques de la ciutat de Barcelona, aquestes han mantingut la retribució específica al complir els requisits establerts en el RD 9/2013. La caiguda del preu de venda de l'energia ha comportat una disminució dels ingressos d'aquesta línia respecte de l'any 2018. D'altra banda i amb l'objectiu d'impulsar i de potenciar el subministrament mitjançant fons d'energia d'origen renovable, i amb la col·laboració amb l'Ajuntament de Barcelona, s'ha iniciat la construcció d'una instal·lació fotovoltaica a la coberta de l'edifici del Convent de Sant Agustí al barri de Ciutat Vella de Barcelona, que està finançada amb participació ciutadana mitjançant la fórmula de préstec col·lectiu a llarg termini o "crowdlending".

Escorxador i Mercats Centrals:

Dintre d'aquesta activitat existeixen sectors d'actuació diferents: Mercat de Fruïtes i Hortalisses, Mercat del Peix, Escorxador, Mercat de la Flor i Zona d'Activitats Complementàries (ZAC).

En el 2019, les inversions han estat de 12.033.193 euros, part d'aquestes inversions es finalitzaran durant el 2020. Continuen en aquest apartat els treballs per a la renovació i modernització del Mercat Central de Fruïtes i Verdures amb un calendari previst fins al 2021, així com el Mercat Central del Peix amb una previsió de finalització al 2023. Aquestes inversions seran repercutides als usuaris i operadors d'aquests mercats a canvi de l'allargament del període de concessió.

Durant el 2019 s'ha llançat un programa pilot de visites de ciutadans, amb un format innovador, i diferencial, que incloïa un taller de cuina d'aprofitament, un scape room i la visita als mercats centrals de Fruïtes i Verdures i el del Peix.

BARCELONA DE SERVEIS MUNICIPALS, SA I SOCIETATS DEPENDENTS

Informe de gestió consolidat corresponent a l'exercici 2019

EVOLUCIÓ DELS NEGOCIS

Els ingressos, en milers d'euros, del Grup es presenten al Compte de Pèrdues i Guanys sota els epígrafs de:

	2019	2018
Import net de la xifra de negocis	269.450	253.252
Altres ingressos d'explotació	19.028	14.006
Total	288.478	267.258

L'evolució dels ingressos, en milers d'euros, per activitats és la següent:

	2019	2018	Variació	%
Mobilitat				
Serveis Mpals. de Grua i AREA	51.625	51.802	(177)	-0,3%
Registre Taxa Vehicles Mobilitat Personal (VMP)	61	3	58	1933,3%
Aparcaments	27.505	26.427	1.078	4,1%
Bicing	-	2.371	(2.371)	-100,0%
Estació d'autobusos	2.311	2.083	228	10,9%
Agents Cívics	4.581	6.038	(1.457)	-24,1%
Parc Zoològic	8.589	8.961	(372)	-4,2%
Anella Olímpica	10.067	10.605	(538)	-5,1%
Park Güell	21.265	17.879	3.386	18,9%
Parc Fòrum	3.197	2.105	1.092	51,9%
Parc Montjuïc	219	224		
Parc d'Atraccions	15.789	16.016	(227)	-1,4%
Tractament i selecció de residus	87.867	70.068	17.799	25,4%
Cementiris i cremació	15.089	16.502	(1.413)	-8,6%
Mercats centrals i Escorxador	40.284	35.989	4.295	11,9%
Altres serveis	27	170	(143)	-84,1%
Total Activitats	288.476	267.243	21.238	7,9%
Cessió Drets d'Ús	-	15	(15)	-100,0%
Total	288.476	267.258	21.218	7,9%

L'exercici 2019 presenta un augment dels ingressos del 7,9% respecte el 2018.

BARCELONA DE SERVEIS MUNICIPALS, SA I SOCIETATS DEPENDENTS

Informe de gestió consolidat corresponent a l'exercici 2019

Mobilitat

Els ingressos d'explotació d'aparcaments han augmentat en un 4,1%, fruit de l'augment dels ingressos en totes les seves modalitats de rotació (1,3%) i de pupil·latge (6,1%). En concret, l'increment de rotació prové d'un increment del 3,0% en l'ingrés mig per hora i en pupil·latge d'un increment del 4,1% en número d'abonaments i d'un 1,9% de l'ingrés mig d'abonaments.

Els ingressos del Servei Municipal d'AREA disminueixen en un 1,3%, com a conseqüència de la disminució de places del 3,1% en Zona Blava, passant de 7.593 places el 2018 a 7.356 places el 2019. Aquesta davallada de places en Zona Blava s'està produint els darrers anys com a conseqüència de la polítiques de Mobilitat de la Ciutat i de l'increment dels carril bici i d'autobús.

El Servei Municipal de Grua presenta un augment del 1,7%, donat a l'augment del número total de vehicles cobrats en un 4,8%, passant de 97.890 vehicles cobrats el 2018 a 102.605 vehicles cobrats el 2019. En aquest sentit, s'ha observat un increment notable de les retirades per infracció de vehicles de dues rodes (motocicletes, ciclomotors i bicicletes) i també dels diferents nous modes de transport que han aparegut a la ciutat (tricicles, patinets i altres Vehicles de Mobilitat Personals).

Els ingressos generats per l'activitat d'Estació d'Autobusos han augmentat en un 10,9%, donat a l'augment en les expedicions regulars facturades.

Com a dades significatives del nivell d'activitat a les dues estacions, destacar que, al 2019, el nombre d'expedicions ha estat de 129.151 (124.825 en el 2018) i s'han transportat 2.233.206 viatgers (2.180.332 en el 2018).

A l'exercici 2018 els ingressos dels usuaris del servei de transport públic individualitzat mitjançant bicicletes (Bicing), van passar a registrar-se directament a l'Ajuntament. L'ingrés registrat en el 2018 correspon a la part dels ingressos periodificats en l'any 2017, d'acord al criteri de registrar els ingressos en el període en que es presta el servei.

Així mateix el Patrocini que tenia el servei va finalitzar i, de moment, s'està treballant per la contractació de nous patrocinadors. Degut a la complexitat actual del mercat no s'han produït ingressos per aquest concepte durant el 2019.

Cultura, lleure i educació

Els ingressos del Zoo han disminuït en un 4,2%. Durant l'any 2019 han visitat el Zoo 710.000 persones (785.992 visitants al 2018), un 9,7% inferior a l'any anterior. El nombre de socis del Zoo Club s'ha reduït en un 20,3%, passant de 16.665 grups familiars i individuals el 2018 a 13.279 el 2019.

El nivell d'ingressos de l'Anella Olímpica ha disminuït respecte l'any anterior, un 5,1%. El nombre total d'espectadors s'ha reduït en un 11,9%, passant de 916.927 espectadors el 2018 a 807.724 el 2019. La celebració dels World Roller Games ha suposat el bloqueig de les instal·lacions durant la temporada d'alta activitat i, d'altra banda, el número de visitants de l'acte esportiu ha estat significativament inferior a d'expectatives.

BARCELONA DE SERVEIS MUNICIPALS, SA I SOCIETATS DEPENDENTS

Informe de gestió consolidat corresponent a l'exercici 2019

Els ingressos de la gestió de la zona monumental del Park Güell han augmentat en un 18,9% degut a una major afluència en el nombre de visitants (el 2019 han entrat un total de 3.029.303 visitants de pagament front als 3.007.784 del 2018) i a l'increment de tarifes realitzat amb l'entrada en funcionament del nou servei de llançadora.

Durant el 2019 han visitat el Park un total de 3.153.973 visitants (3.135.263 al 2018), aquesta xifra representa un 84,79% de l'ocupació segons l'aforament previst (un 84% l'any anterior). Del total de visitants, 124.670 han accedit gratuïtament i representen un 3,95% sobre el total (al 2018, van accedir gratuïtament 127.479 visitants). S'ha crescut en l'activitat de Grups i Escola en percentatges superiors al 15%.

Cal destacar també, pel que fa a la partida de despeses, la consolidació del model de millora dels entorns i de la zona monumental que aquest any ha suposat una partida de 2,9 milions d'euros (3,6 milions d'euros IVA inclòs).

En el Parc Fòrum els ingressos han augmentat en un 51,9%, donat que s'han fet actes de caràcter més rellevant com el World Roller Games o el Circ du Soleil, entre d'altres.

Al Parc Montjuïc els ingressos han disminuït en un 2,2% atès, fonamentalment, per la menor recaptació en els ingressos provinents de la gestió de les antenes que estan instal·lades en els espais gestionats per aquesta unitat

Parc d'atraccions Tibidabo:

En l'exercici 2019 la Societat ha aconseguit, per quart any consecutiu, superar la xifra de 700.000 visitants. Aquest any el Parc ha rebut 718.326 visites.

El col·lectiu de socis del Parc (Tibiclub) representa un 39% de les visites al Parc. Aquest col·lectiu està format per 21.917 famílies (equivalent a gairebé 84.000 persones) al tancament de l'exercici 2019.

Tractament i selecció de residus:

Els ingressos globals de la societat dependent han augmentat respecte l'exercici 2018 un 25,4%. Aquesta variació positiva es produeix principalment per l'efecte de facturació d'un any sencer del subministrament elèctric gestionat per la comercialitzadora d'energia.

També la facturació de gran part de les diferents prestacions de serveis ha estat per sobre de la realitzada a l'any 2018.

Servei de Cremació i Cementiris :

La xifra d'ingressos de serveis funeraris, cremació i cementiris ha estat inferior a l'exercici anterior en un 8,6% fruit del descens general del nombre de serveis, disminuint els serveis d'inhumació i cremació en 7,54% respecte l'exercici 2018.

BARCELONA DE SERVEIS MUNICIPALS, SA I SOCIETATS DEPENDENTS

Informe de gestió consolidat corresponent a l'exercici 2019

Escorxador i Mercats Centrals:

En aquesta activitat, els ingressos han augmentat un 11,09%, continuant amb la tendència positiva dels últims anys.

En el Mercat de Fruites i Hortalisses, la xifra de comercialització ha estat un 3,06% superior respecte el 2018, situant-se en 1.212.275 tones, en quant el preu ha sofert una variació positiva del 11,22%.

En el mercat del Peix, durant el 2019 s'han comercialitzat un total de 71.373 tones (69.576 en el 2018) amb un preu mig 7,66 €, un 0,91% inferior al de l'any anterior.

En l'activitat de l'escorxador, durant el 2019 s'ha registrat una disminució del número d'animals sacrificats.

En el cas del Mercat de la Flor, Planta i complements, ha incrementat un 10,66%.

Durant el 2019, s'ha comercialitzat el 100% dels locals comercials nous, ubicats a la planta baixa de l'aparcament del carrer Major.

Durant l'exercici s'han iniciat la construcció del nou pavelló majorista Biomarket que ocupa 9.916 m2 a la parcel·la del antic Makro.

EVOLUCIÓ PREVISIBLE DEL GRUP

En un context macroeconòmic de desacceleració, s'espera que el 2020 presenti una lleugera moderació del creixement, però, tot i així permetrà seguir millorant el nivell de serveis prestats, ocupacions de les instal·lacions i visitants en el conjunt d'activitats que gestiona el Grup Barcelona de Serveis Municipals, si bé amb expectatives desiguals segons les diferents activitats.

Així mateix, els costos també s'espera que augmentin respecte al 2019 donat el increment del cost de la vida, la despesa de personal per l'aplicació dels Convenis Laborals vigents.

Com a conseqüència de l'evolució indicada en els ingressos i les despeses i en opinió de la Direcció de la Societat Dominant s'espera que el resultat 2020, en el conjunt de les activitats gestionades, disminueixi respecte aquest exercici 2019.

BARCELONA DE SERVEIS MUNICIPALS, SA I SOCIETATS DEPENDENTS

Informe de gestió consolidat corresponent a l'exercici 2019

ALTRES COMENTARIS

Des del tancament de l'exercici econòmic de 2019 no s'ha produït fets especialment rellevants que puguin afectar el funcionament normal del Grup, a excepció dels següents fets que s'han donat en la Societat Dominant i en la societat dependent Cementiris, SA:

Societat Dominant:

- Amb data 28 de febrer de 2020 el Plenari del Consell Municipal ha aprovat l'alienació del 15% de la participació que la Societat té en la societat Serveis Funeraris de Barcelona, SA consistent en 195 accions i que són representatives del 15% del capital social de la participada, mitjançant subhasta pública i, en cas que aquesta quedés deserta, per mitjà l'opció de venda atorgada per Pompas Fúnebres Mediterràneas, SL a favor de la Societat el 13 d'abril de 2011.
- Cal posar de relleu la novetat que suposarà per l'empresa l'inici, a l'abril de 2020, de la gestió de la nova activitat del Port Olímpic. En aquest sentit, el Plenari del Consell Municipal, en sessió de 26 d'octubre de 2018, va aprovar el Conveni de delegació de competències per la Generalitat de Catalunya a favor de l'Ajuntament de Barcelona per a la gestió directa del Port Olímpic de Barcelona. Posteriorment, el mateix Plenari del Consell Municipal, en sessió de 29 de març de 2019, va acordar que BSM dugués a terme la gestió, explotació, adequació i administració del Port Olímpic, realitzant totes aquelles activitats i funcions que corresponguin a l'Ajuntament i que no tinguin caràcter d'autoritat, i així ha quedat recollit en els estatuts de l'empresa. En data 17 de desembre de 2019, el Consell Executiu de la Generalitat ha ratificat l'acord amb l'aprovació del Conveni en data 17 de desembre de 2019. Aquesta delegació s'atorga per un termini de 30 anys, a comptar des del 3 d'abril de 2020.
- En la sessió del Plenari del Consell Municipal del 20 de desembre de 2019 es porta a terme l'actualització de les taxes del Servei Municipal de Grua mitjançant l'aprovació de l'Ordenança Fiscal 3.1 de Serveis Generals.
- En la sessió del Plenari del Consell Municipal de 31 de gener de 2020, s'aprova l'Ordenança Fiscal 3.12 que suposarà la introducció de les tarifes d'estacionament variable en funció de la classificació del vehicle segons l'etiqueta mediambiental emesa per la DGT.

Societat dependent Cementiris de Barcelona, SA:

- En el Plenari del Consell Municipal de 31 de gener de 2020 s'aprova la modificació de l'ordenança per prestacions patrimonials de caràcter públic no tributari dels serveis de cementiris per l'exercici 2020, i on un dels punts més rellevants és l'increment del preus recollits a l'epígraf V "Conservació i neteja de vials, xarxa de clavegueram, jardineria i edificis administratius dels cementiris", incrementant d'aquesta manera els ingressos per aquest concepte.

BARCELONA DE SERVEIS MUNICIPALS, SA I SOCIETATS DEPENDENTS

Informe de gestió consolidat corresponent a l'exercici 2019

- Durant aquest exercici 2019 s'ha finalitzat l'elaboració dels Plans Directors de tots els cementiris de la Ciutat. Aquest escenari dibuixa unes inversions en els propers 10 anys que aniran a càrrec de finançament municipal. Està previst que durant aquest 2020, a través del Pla d'Inversió Municipal, es destinin fons per a poder començar a executar aquests Plans Directors.

No s'han adquirit accions pròpies, en els termes establerts en la Llei de Societats de Capitals.

Durant el 2019, com a projecte d'I+D cal destacar els programes de recerca i conservació en el Parc Zoològic mitjançant les actuacions de la Fundació Barcelona Zoo.

El Grup no posseeix derivats financers, mínimament significatius, al tancament de l'exercici, ni tampoc ha tingut contractats durant l'exercici.

El període mitjà de pagament de l'exercici 2019 ha estat de 19,37 dies.

S'inclou com a estat independent adjunt al comptes anuals de l'exercici 2019, "Estat d'Informació no Financera", seguint el contingut detallat al Reial decret legislatiu 1/2010, de 2 de Juliol i a la Llei 11/2018, de 28 de desembre que modifica el Reial Decret al respecte d'aquest estat.

BARCELONA DE SERVEIS MUNICIPALS, SA I SOCIETATS DEPENDENTS

Estat d'Informació no Financera consolidat de l'exercici 2019

MODEL DE NEGOCI

El Grup Barcelona de Serveis Municipals està format per Barcelona de Serveis Municipals, SA (la Societat Dominant), 4 dependents i 2 associades i un conjunt de empreses on la participació és minoritària.

L'objecte social de Barcelona de Serveis Municipals, SA comprèn un conjunt de serveis i d'activitats municipals, què responen a la decisió presa per l'Ajuntament de Barcelona d'unificar en una única societat la prestació de serveis municipals de contingut econòmic, i que poden ser gestionats directament, i d'altres de manera indirecta, mitjançant la participació les següents societats:

Entitat	% Participació
Parc d'Atraccions Tibidabo, SA	100,00%
Cementiris de Barcelona, SA	100,00%
Tractament i Selecció de Residus, SA i el seu Grup	58,64%
Mercabarna, SA	50,69%
Barcelona d'Aparcaments Municipals, SA	40,00%
Catalana d'Iniciatives, SA en liquidació	24,25%

Així doncs, el Grup Barcelona de Serveis Municipals està format per una sèrie d'empreses que desenvolupen totes elles activitats molts diverses:

- Mobilitat: què agrupa les activitats i serveis destinats a regular el trànsit de vehicles i persones en la nostra Ciutat: activitats d'Aparcaments Municipals, l'Estacionament Regulat (AREA), Agents Cívics i Visualitzadors, activitats de Zones i Estacions d'Autobusos, els Serveis Municipals de Grua, Bicing i Electromobilitat.
- Natura i Lleure: què comprèn la gestió de diferents espais i instal·lacions de la ciutat de Barcelona en els què es realitzen activitats relacionades amb el lleure. En concret es gestionen els següents espais i instal·lacions: el Parc del Fòrum, el Parc de Montjuïc, el Park Güell, l'Anella Olímpica (Estadi Olímpic, del Palau Sant Jordi, el Sant Jordi Club i l'Esplanada de l'Anella), el Parc Zoològic de Barcelona i, a partir de l'abril de 2020, el Port Olímpic.
- La gestió del Parc d'Atraccions Tibidabo.
- La gestió i administració de 9 cementiris municipals que hi ha repartits per Barcelona i el centre de cremació ubicat a Montjuïc.
- La gestió del recinte de la Unitat Alimentària, on s'ubica el Mercat Central de Fruites i Hortalisses i el del Peix, el recinte de Mercabarna-flor, l'escorxador i la Zona d'Activitats Complementàries (ZAC).
- El tractament, control, gestió i valorització dels residus municipals.

BARCELONA DE SERVEIS MUNICIPALS, SA I SOCIETATS DEPENDENTS

Estat d'Informació no Financera consolidat de l'exercici 2019

El grup es finança mantenint el SEC (operador de mercat) i de l'autonomia econòmica i financera.

Cadascuna de les empreses s'estructura per una doble via, un òrgan col·legiat d'administració i representació de la societat que és el Consell d'Administració format per representants polítics i màxim responsable; i les Direccions Generals, responsables de liderar i dirigir les estructures de gestió. Existeixen cooperacions puntuals i contínues en alguns serveis de BSM amb algunes empreses dependents, com és el Servei Mancomunitat de Prevenció de Riscos Laborals, el Servei d'Atenció al Client, Servei d'Assessorament Jurídic i Servei Assessorament Tècnic.

Alguns dels objectius més destacats de cadascuna de les societats són:

- **Barcelona de Serveis Municipals, SA (BSM)**
 - Millorar la satisfacció de l'experiència del ciutadà/na i desenvolupar nous serveis que li aportin valor.
 - Desenvolupar el talent amb èmfasi en la gestió de la digitalització i el relleu generacional.
 - Millora contínua i innovació al servei de l'excel·lència i de la gestió sostenible.
- **Parc d'Atraccions Tibidabo, SA (PATSA):** Els objectius estratègics es centren en les persones, l'educació, les experiències i la sostenibilitat. Es destaquen:
 - Aconseguir l'objectiu d'accés al Parc del 60% transport públic i 40% transport privat, mitjançant la instal·lació del nou funicular.
 - Potenciar el desenvolupament de les persones i l'increment de les accions formatives.
- **Cementiris de Barcelona, SA (CBSA):** l'objectiu principal pels propers anys és la realització dels Plans Directors per a la millora o rehabilitació de les zones dels cementiris que més ho requereixin.
- **Grup Tractament i Selecció de Residus (Grup TERSA):**
 - Muntatge i posada en marxa del sistema catalític de reducció de NOx a la PVE.
 - Augmentar el nombre d'usuaris domèstics de Barcelona Energia.
- **Mercados de Abastecimientos de Barcelona, SA (Mercabarna):**
 - Renovació i millora contínua del funcionament del recinte (nou Biomarket, Pla d'expansió al 22AL (terrenys contigus a Mercabarna)
 - Pla estratègic contra el malbaratament i altres mesures de Responsabilitat Social Corporativa.

L'Estat d'informació no financera consolidat fa referència a les empreses del Grup BSM que consoliden pel mètode d'integració global, tals com Barcelona de Serveis Municipals, SA, Parc d'Atraccions Tibidabo, SA, Cementiris de Barcelona, SA, Tractament i Selecció de Residus, SA i el seu Grup i Mercados de Abastecimientos de Barcelona, SA.

BARCELONA DE SERVEIS MUNICIPALS, SA I SOCIETATS DEPENDENTS

Estat d'Informació no Financera consolidat de l'exercici 2019

BSM és una empresa pública de l'Ajuntament de Barcelona que té l'objectiu d'agrupar en una única societat la prestació de serveis municipals. Actualment, les activitats que gestiona BSM són variades i inclouen des d'aspectes relacionats amb la mobilitat fins a la gestió d'instal·lacions de referència dedicades al lleure.

El Parc del Tibidabo és un espai emblemàtic de la ciutat de Barcelona per la seva condició de punt més alt de la ciutat, ubicat a 500m sobre el nivell del mar i al cor del Parc Natural de Collserola i perquè en la memòria de tots els ciutadans és un referent del lleure.

Va ser construït per Salvador Andreu i inaugurat l'any 1899. Dos anys més tard, l'any 1901, va entrar en funcionament el Funicular del Tibidabo. El Parc d'atraccions és familiar, no únicament perquè la seva visita en família ha estat i és tradicional, sinó perquè totes les persones, de qualsevol edat i condició, troben activitats adequades a les seves circumstàncies socials i culturals. L'any 2002 el Parc va passar a ser propietat de l'Ajuntament de Barcelona, que va atorgar la gestió a l'empresa municipal BSM i va mantenir la seva característica de Societat Anònima (PATSA). Aquesta empresa pública, té una important vessant social i mediambientalment responsable i la missió de fer que tothom que es relacioni amb el Parc se senti feliç. PATSA obté el 100 % dels seus ingressos de la seva pròpia activitat i finança les seves inversions amb els seus propis recursos.

CBSA és una empresa que gestiona els nou cementiris de la ciutat de Barcelona, Montjuïc, Poblenou, Sant Andreu, Les Corts, Collserola, Horta, Sants, Sarrià i Sant Gervasi, així com el centre de cremació situat a Montjuïc. Els seus principals objectius són, d'una banda, apropar la gestió dels cementiris i de tota l'activitat als usuaris, millorar l'atenció personal i oferir un servei de qualitat als serveis funeraris que traslladen les persones difuntes als nostres espais i, d'altra banda, difondre la cultura i la història que hi ha dins dels recintes.

TERSA és una companyia pública que opera a l'àrea metropolitana de Barcelona i que està especialitzada en la gestió de serveis ambientals relacionats amb l'economia circular: Valorització de residus (Valorització energètica / Tractament d'envasos lleugers i voluminosos / Punts verds i deixalleries), generació i comercialització d'energia renovable (Barcelona Energia / Instal·lacions fotovoltaiques / Aprofitament energètic de biogàs) i promoció de la sostenibilitat (Ecogestió / Barcelona + Sostenible). A través de la seva activitat, proporcionen solucions al repte que suposa la gestió dels residus i la generació i comercialització d'energies renovables i, alhora, promouen el compromís de la ciutadania amb l'entorn.

Mercabarna és una ciutat alimentària que funciona les 24 hores del dia amb l'objectiu de garantir el funcionament eficient i responsable de la cadena de proveïment d'aliments frescos a l'esglaó majorista, aportant-hi valor econòmic i social. En el seu recinte concentra més de 700 empreses especialitzades en la distribució, elaboració, importació i exportació de productes frescos i congelats. Aquestes empreses comercialitzen més de 2 milions de tones d'aliments que arriben a uns 10 milions de consumidors de Catalunya, Espanya i tot el món. A més, Mercabarna és distingeix per ser un dels principals dinamitzadors del sector agroalimentari català i un important canalitzador dels productes de proximitat, que representen aproximadament el 20% del total comercialitzat al Mercat.

L'objectiu de Mercabarna és la gestió del recinte de la Unitat Alimentària, en què s'ubiquen el Mercat Central de Fruïtes i Hortalisses i el del Peix, i de Mercabarna-flor, que s'ubiquen a la Zona Franca de Barcelona i Sant Boi de Llobregat respectivament; comercialitza els

BARCELONA DE SERVEIS MUNICIPALS, SA I SOCIETATS DEPENDENTS

Estat d'Informació no Financera consolidat de l'exercici 2019

espais on operen empreses majoristes del sector alimentari i de la flor i empreses de serveis.

Estratègia

Totes les empreses del Grup BSM disposen de Pla Estratègic, compresos en períodes de vigència 2018-2023 per BSM i CBSA, 2015-2020 per PATSA, 2017-2019 per Mercabarna i 2017-2020 pel Grup TERSA. En cada una d'elles es defineix l'estratègia pel citat període, tot definint missió i visió. En el 2019 CBSA està elaborant el Pla estratègic 2020-2028. Totes les empreses del Grup es comprometen amb la ciutat de Barcelona per tal de desenvolupar les seves activitats compromeses amb la sostenibilitat.

Durant el primer trimestre de 2018 a BSM es va finalitzar la definició del Pla Estratègic 2018-2023. Es varen definir, per als propers 5 anys, les 10 línies estratègiques d'actuació, agrupades en 4 perspectives: Ciutadans i ciutadanes/clients i clientes, Persones, Processos i Finances (inclou la sostenibilitat econòmica, social i ambiental).

PATSA té vocació de ser un Parc públic de la ciutat de Barcelona: un Parc d'atraccions renovat i modern, que respecta el passat, valora el present i avança cap al futur.

CBSA és una empresa que té com a missió oferir serveis de cementiri, cremació, comiat i acompanyament del dol de forma excel·lent i propera, acostant les instal·lacions a la ciutadania com a espais de memòria amb valor històric, natural, cultural i patrimonial.

El Grup TERSA es compon de tres empreses: TERSA, SEMESA i SIRESA. És una companyia pública especialitzada en seleccionar, tractar, controlar, gestionar i valoritzar els residus municipals, amb el compromís i garantia de la millora contínua en la gestió ambiental de les seves activitats.

Mercabarna és una ciutat alimentària que funciona les 24 hores del dia amb l'objectiu de garantir l'aprovisionament d'aliments frescos a la ciutadania.

Cada empresa del Grup BSM disposa d'objectius particulars però tots ells s'enfoquen a donar un prestació de servei excel·lent i eficient, per la millora de la sostenibilitat social, ambiental i econòmica de les activitats.

Entre els principals factors i tendències que poden afectar l'evolució del Grup BSM es troben els canvis institucionals, l'entorn canviant al voltant de la tecnologia, el medi ambient o les noves dinàmiques socials del mercat.

BARCELONA DE SERVEIS MUNICIPALS, SA I SOCIETATS DEPENDENTS

Estat d'Informació no Financera consolidat de l'exercici 2019

Polítiques i procediments de riscos i impactes significatius

El Grup BSM disposa de diverses polítiques i sistemes de gestió a cadascuna de les empreses per tal d'identificar riscos i impactes significatius. Els mencionats plans estratègics de les empreses del Grup incorporen la metodologia del DAFO per tal d'identificar les debilitats, amenaces i oportunitats i fortaleeses; elements clau d'identificació de riscos i per desenvolupar els plans d'acció associats.

BSM disposa d'un Sistema de Gestió Integral (SGI) que integra les normes ISO 9001 i SGE21 per tot BSM i ISO 14001 a Anella Olímpica, Fòrum, Park Güell i Parc Montjuïc. També es disposa de Sistema d'Integritat que vetlla pel compliance de la companyia.

PATSA, està certificada en la ISO 9001, 14001 i EFQM +400 i comparteix compliance amb BSM.

CBSA està certificada amb la norma ISO 9001 i 14001 en el Cementiri i Crematori de Montjuïc i de Sant Gervasi. Es disposa d'un sistema de compliance que incorpora diverses eines. Durant l'any 2019 i també el 2020 s'està procedint a revisar el sistema de compliment de què es disposa, que s'ha passat a anomenar "Sistema d'Integritat" i que, a part de revisar el mapa de riscos de l'organització.

El sistema de gestió del Grup TERSA, compta amb les certificacions en les normes ISO 9001, ISO 14001, OHSAS 18001 i EMAS, integrades en un Sistema Integrat de Gestió. I amb la certificació ISO 50001 a la Planta de Valorització Energètica de Sant Adrià de Besòs i les instal·lacions solars fotovoltaïques. Durant l'any 2019 s'ha ampliat l'abast de la ISO 14001 i l'EMAS a Barcelona Energia i SIRESA Ecogestió. Al 2019, el sistema de compliance s'ha ampliat a SIRESA i SEMESA. Tots aquests elements permeten gestionar els riscos i impactes de les empreses del Grup.

Mercabarna té certificades les activitats de formació i recollida i gestió de residus en base, a les ISO 9001 i 14001 respectivament, i el 2019 s'ha certificat en base a la UNE 19601.

Riscos identificats i gestió dels mateixos

La gestió de riscos a BSM es tracta amb perspectives diferents segons la tipologia de riscos que s'analitza: de procés, ambiental o de compliment legal. Alguns dels principals riscos derivats de les activitats de BSM per a les qüestions ambientals, socials, de drets humans, etc. són les incidències sobrevingudes que impedeixin la prestació del servei de manera regular o en condicions diferents a les habituals, per les quals s'està treballant en els plans de continuïtat de les activitats i els canvis institucionals que puguin afectar el normal funcionament de l'empresa. També no mantenir els criteris de la normativa SEC -2010 en referència al percentatge d'ingressos públics de mercat per fer front a les despeses i a les inversions de la companyia.

PATSA, des de la perspectiva d'afectació sobre el medi ambient i la societat, els riscos detectats com a més crítics són els de tipus ambiental (gestió de residus i reutilització), la gestió de persones (igualtat d'oportunitats i prevenció de riscos laborals) i la prevenció davant qualsevol incident del servei.

BARCELONA DE SERVEIS MUNICIPALS, SA I SOCIETATS DEPENDENTS

Estat d'Informació no Financera consolidat de l'exercici 2019

A CBSA, en el marc de la gestió eficient, el 23 d'abril de 2019 es va aturar l'activitat de cremació a Collserola i es va procedir a concentrar-la tota a Montjuïc per guanyar en eficàcia en els reptes futurs del mercat de cremació i per tenir disponibilitat per examinar la necessitat de disposar de crematori a Collserola i el model a seguir.

TERSA ha treballat en el procediment per detectar i avaluar els riscos de processos, relacionats amb la gestió del canvi i englobat en el marc del Sistema Integrat de Gestió. Tanmateix, durant l'any 2019, s'ha elaborat un Manual de Comunicació de Crisi i Contingència que estableix el protocol per gestionar situacions de crisi que puguin afectar la reputació del Grup TERSA en relació als públics d'interès de l'organització, i en especial, els mitjans de comunicació.

Els principals riscos detectats a TERSA en relació al medi ambient i la societat es refereixen a incidències en el funcionament de les instal·lacions que dificultin el normal funcionament de la planta de valorització o facin augmentar les emissions, i la variació en la tipologia de residus tractats.

La seguretat alimentària és un dels elements indispensables dins del funcionament de Mercabarna. Per garantir el compliment de les normes sanitàries, el recinte de Mercabarna disposa d'un equip de veterinaris i personal de suport de l'Agència Pública de Salut de Barcelona que s'ocupa del control higiènic-sanitari dels productes. Pel que fa a l'activitat de matança de l'Escorxador, es disposa d'un APPCC (Anàlisi de Perills i Punts Crítics de Control) que està sotmès al control diari d'un equip veterinari de l'Agència de Salut Pública de Barcelona.

Resultats de les polítiques i indicadors clau

El desplegament dels plans estratègics, tot definint objectius garanteix el seguiment de les empreses del Grup de manera periòdica. Els sistemes de gestió i les auditories regulen l'acompliment dels processos. La Direcció de totes les empreses revisa i aprova els mateixos i esdevé un agent clau en la seva consecució. Els indicadors d'activitat més significatius de l'acompliment no financer de l'any 2019 són els següents:

BSM:
Núm. d'experiències de servei públic 50.711.846
Núm. Clients 41.724.336

PATSA:
Nombre de persones visitants al Parc: 718.326
Índex de Satisfacció del Client 2019 7,9

CBSA:
Núm. de serveis d'inhumació 6.685
Núm. de serveis d'incineració 7.419
Gestió de 337.000 sepultures

BARCELONA DE SERVEIS MUNICIPALS, SA I SOCIETATS DEPENDENTS

Estat d'Informació no Financera consolidat de l'exercici 2019

TERSA:

Núm. d'usuàries/usuaris anuals dels punts verds 989.418

Tones de residus valoritzats 351.307,979 t

Energia elèctrica generada 194.742,262 MWh (1.840 MWh, en instal·lacions fotovoltaïques)

MERCABARNA:

Núm.d'usuaris/usuàries diàries de la Unitat Alimentària 23.000

Volum de reciclatge 74,87%

La definició dels indicadors clau no financers és resultat a gairebé totes les empreses del Grup de l'anàlisi de materialitat realitzat. Cadascuna de les empreses té la seva metodologia, determina els temes econòmics, socials i ambientals més rellevants per la gestió, seguiment i rendiment de comptes. Per poder consolidar i determinar els temes materials de tot el grup, hem unificat la nomenclatura dels temes materials amb els Objectius de Desenvolupament Sostenible (ODS).

El resultat de l'anàlisi de materialitat del grup BSM, ordenada per rellevància és el següent:

ODS 8 TREBALL DECENT I CREIXEMENT ECONÒMIC
ODS 12 PRODUCCIÓ I CONSUM RESPONSABLES
ODS 9 INDÚSTRIA, INNOVACIÓ I INFRAESTRUCTURES
ODS 5 IGUALTAT DE GÈNERE
ODS 17 ALIANÇA PER ASSOLIR ELS OBJECTIUS
ODS 3 SALUT I BENESTAR
ODS 13 ACCIÓ PEL CLIMA
ODS 11 CIUTATS I COMUNITATS SOSTENIBLEES
ODS 10 REDUCCIÓ DE LES DESIGUALTATS
ODS 16 PAU, JUSTÍCIA I INSTITUCIONS SÒLIDES
ODS 1 FI DE LA POBRESA
ODS 4 EDUCACIÓ DE QUALITAT
ODS 7 ENERGIA ASSEQUIBLE I NO CONTAMINANT
ODS 6 AIGUA NETA I SANEJAMENT

Els ODS relacionats ajuden a unificar com a nomenclatura homogènia tots els temes rellevants de cadascuna de les empreses del grup. Rere cadascun d'aquests ODS hi ha identificats en detall de temes que són diversos degut a les activitats.

BARCELONA DE SERVEIS MUNICIPALS, SA I SOCIETATS DEPENDENTS

Estat d'Informació no Financera consolidat de l'exercici 2019

QÜESTIONS MEDIAMBIENTALS

El Grup BSM responsable i compromès amb el medi ambient, camina per incorporar les millors pràctiques de gestió i fer un bon ús dels recursos disponibles per tal de mantenir l'equilibri. Les nostres activitats generen uns impactes ambientals dels quals som responsables.

A totes les empreses del Grup a través del sistema de gestió, s'identifiquen els aspectes ambientals i es treballa per la minimització dels impactes significatius. Els principals impactes que se'n deriven són l'exhauriment de recursos naturals, la contaminació atmosfèrica o la contaminació del medi i pèrdua de biodiversitat.

BSM està certificada segons la norma ISO 14001 a les activitats de l'Anella Olímpica, Fòrum, Parc Montjuïc i Park Güell. Al Zoo de Barcelona, en el marc del nou Model i de llur Pla Estratègic, així com en el Pla Estratègic 18-23 de BSM, s'ha desenvolupat la diagnosi del Pla de Sostenibilitat per garantir el compromís amb la gestió ambiental del mateix.

PATSA està certificada amb la norma ISO14001.

CBSA està certificada amb la norma ISO 14001 en el Cementiri i Crematori de Montjuïc i en el Cementiri de Sant Gervasi, ambdós ubicats a la ciutat de Barcelona.

TERSA també minimitza tots aquests impactes, a través dels mecanismes establerts a les certificacions ISO 14001 i EMAS.

Mercabarna està certificada amb la norma ISO14001 i d'altra banda, es disposa de llicència ambiental degudament regularitzada per a l'activitat d'Escorxador i de gestió de residus del Punt Verd.

A BSM, l'any 2019 es van identificar 773 aspectes dels quals el 14,36% han esdevinguts significatius. L'anàlisi es pot veure reflectit a les diferents matrius de totes les unitats de negoci i vinculats a aquest els plans d'acció dels riscos alts, el quals es poden classificar segons la seva gravetat, amb efecte preventiu i correctiu. Alguns dels aspectes ambientals més rellevants de les activitats de BSM són el consum de recursos i la generació de residus. Tot i que la Llei de Responsabilitat Mediambiental (Llei 26/2007) no ens és d'aplicació, regularment revisem la conveniència de tenir una pòlissa específica per risc mediambiental. Actualment ens trobem en aquest punt. D'altra banda, l'empresa disposa de una pòlissa de Responsabilitat Civil Patrimonial que cobreix amb un límit d'indemnització de 12 milions per sinistre les conseqüències econòmiques derivades de la contaminació d'aigües, terra i aire, sempre que aquesta contaminació sigui accidental, sobtada i imprevista, incloent-hi les despeses de neteja, segons disposa la vigent legislació sobre responsabilitat mediambiental. Al 2019 s'ha fet la diagnosi i els plans d'acció del total de requeriments legals ambientals de BSM amb la revisió de més de 6.000 requisits. BSM disposa de les aprovacions tècniques corresponents (assimilables a llicències o comunicacions ambientals) en els casos que sigui necessari.

BARCELONA DE SERVEIS MUNICIPALS, SA I SOCIETATS DEPENDENTS

Estat d'Informació no Financera consolidat de l'exercici 2019

PATSA durant l'exercici 2019 ha incorregut en despeses per a la protecció i millora del medi ambient, que corresponen bàsicament, a despeses en mesures per a potenciar l'accés mitjançant transport públic al Cim del Tibidabo i en despeses per la conservació i divulgació del medi natural del Parc, i en general, en qualsevol acció que contribueixi a portar a terme els objectius del Pla Especial de Protecció del Medi Natural del Parc de Collserola. PATSA disposa de llicència ambiental per l'explotació del Parc del Tibidabo.

A CBSA els efectes principals sobre el medi ambient i la salut de CBSA es deriven de l'activitat dels forns crematoris ubicats al cementiri de Montjuïc i per tant, de les seves emissions atmosfèriques generades: aquest crematori només incinera fèretres ecològics, disposa de filtres de dioxines i al juliol 2020 es preveu l'entrada en funcionament d'un Sistema Automàtic de Mesura (SAM). Un altre risc que cal esmentar és el d'esfondrament o despreniment. Aquest risc està controlat per diversos motius: es disposa d'un sistema d'auscultació del cementiri de Montjuïc -els altres cementiris el tindran durant l'any 2021- que permet detectar qualsevol moviment dels blocs de nínxols a través d'un sistema làser en directe. CBSA disposa d'una flota de 45 vehicles, dels quals un 31 % són vehicles/equips elèctrics. El consum dels vehicles de l'àrea d'Operacions està lligat directament al nombre d'inhumacions/trasllats. En general, l'índex de segregació de residus ha disminuït del 45,8% al 39,92%. Aquesta disminució es deguda a que durant l'any 2019 ja no es disposa del bar al Cementiri de Montjuïc i per tant no hem fet la segregació dels residus (biodegradable cuina i vidre). D'altra banda, cal remarcar que els residus generals han augmentat degut a l'increment de compensacions i neteja de sepultures. La societat va instal·lar filtres d'emissions al crematori de Montjuïc per reduir les emissions de carboni i altres formes de contaminació atmosfèrica d'aquestes dues activitats. Els filtres del crematori de Montjuïc disminueixen els valors emesos per sota dels límits actuals. A més, la Instrucció 1/2019 obliga a només incinerar fèretres ecològics. Al juliol 2020 iniciarà el funcionament el sistema de mesura en continu. CBSA disposa de llicència ambiental per al crematori de Montjuïc. CBSA disposa de dues pòlisses de responsabilitat civil: una per danys que es puguin causar a tercers i una pòlissa per danys materials. El còmput total de la pòlissa és de 70 Milions, i inclou efectes sobre el medi ambient.

L'activitat de valorització energètica del Grup TERSA té un impacte sobre el medi receptor vers les emissions de substàncies contaminants a l'atmosfera, abocaments d'aigua residuals, generació de residus industrials, generació de sorolls, afectació del sol i impacte per contaminació lumínica. Per tal de minimitzar tots aquests impactes, s'han establert protocols de seguiment i control de tots aquests aspectes, a través dels mecanismes establerts a les certificacions ISO 14001 i EMAS. El Grup TERSA disposa d'un departament de Gestió Ambiental, amb dependència directa de la gerència, per tal de garantir l'aplicació de les polítiques corporatives de prevenció i minimització dels impactes ambientals de l'activitat. TERSA disposa de l'Autorització ambiental corresponent per a la planta de valorització de residus i llicència ambiental per a la resta d'activitats (SEMESA i SIRESA).

Gran part de la inversió global de TERSA està orientada a reduir i gestionar els efectes i riscos ambientals. Els eventuais riscos estan adequadament coberts amb la pòlissa d'assegurança de responsabilitat civil mediambiental que la societat té subscrita.

BARCELONA DE SERVEIS MUNICIPALS, SA I SOCIETATS DEPENDENTS

Estat d'Informació no Financera consolidat de l'exercici 2019

Mercabarna, pel que fa a la seva activitat principal de Mercat Central de Fruïtes i Hortalisses, i d'acord amb certificat de 10 de juliol de 1975 del Governador Civil de Barcelona, no precisa de llicència d'activitat. En aplicació de l'article 24 de la Llei 24/2007, que modifica la Llei 4/2004, els equipaments públics executats d'acord amb un projecte degudament autoritzat no s'han de sotmetre al procés d'adequació de la llicència inicial a la llicència ambiental. En qualsevol cas, Mercabarna disposa d'un servei contractat de neteja dels espais comuns dels pavellons que es controla setmanalment. També s'efectua un control de les aigües (salubritat i càrrega contaminant) i es presta el servei de recollida de residus sòlids urbans, que es gestiona per mitjà d'un sistema certificat en base a la ISO 14001. D'altra banda, es disposa de llicència ambiental degudament regularitzada per a l'activitat d'Escorxador (Annex I - autorització) i de gestió de residus del Punt Verd (instal·lació inclosa al sistema de recollida de residus sòlids urbans certificat en base a la ISO 14001). La llicència de l'Escorxador inclou l'EDAR de Mercabarna, en què es gestionen les aigües residuals de l'Escorxador i del Mercat Central del Peix. I l'activitat de matança de l'Escorxador està sotmesa als controls de l'APPCC (Anàlisi de Perills i Punts Crítics de Control), que són verificats pel servei de veterinaris de l'Agència de Salut Pública de Barcelona. En quant a les activitats de Mercabarna-Flor i Mercat Central del Peix, es disposa de llicència ambiental subjecta a autocontrol en ser activitats de l'annex III de l'OMAIIAA, en aplicació de l'article 73 de la Llei 20/2009 de prevenció i control ambiental d'activitats (dipòsit i emmagatzematge no frigorífic de mercaderies de superfície d'entre 50 y 2000 m2 per a Mb-flor - Annex III.2 Clàusula 12.11 - i dipòsit i emmagatzematge frigorífic de mercaderies de superfície d'entre 50 i 2000 m2 per al Mercat Central del Peix - Annex III.2 Clàusula 12.11/1). El pavelló del Mercat Central del Peix està inclòs al servei de neteja dels espais comuns, i les aigües residuals són tractades a l'EDAR de Mercabarna. Finalment, les mercantils OIL ALBERA, S.L. i REPSOL COMERCIAL DE PRODUCTOS PETROLIFEROS, SA tenen arrendada una superfície a la unitat alimentària en què exerceix l'activitat de benzinera amb la llicència ambiental pertinent (Annex I - autorització). Mercabarna disposa de pòlissa de responsabilitat ambiental, i té acreditada la vigència de les pòlisses de responsabilitat civil subscrites per aquestes empreses per tal de cobrir els possibles impactes en el sòl derivats d'aquesta activitat. També s'ha sol·licitat l'acreditació dels controls efectuats en matèria de contaminació del sòl davant de l'Agència de Residus de Catalunya.

Contaminació

La contaminació atmosfèrica és un impacte ambiental que a BSM s'identifica a l'avaluació d'aspectes ambientals relacionat amb aspectes de consum d'electricitat, gas natural, combustible i també amb el soroll i la il·luminació exterior.

BSM treballa per dotar a la ciutat de les infraestructures necessàries per convertir l'electromobilitat en el mode motoritzat preferent en la transició cap a un model de mobilitat saludable i sostenible. A partir de l'any 2019 BSM gestiona l'Endolla, la xarxa de més de 500 punts de recàrrega per a vehicles elèctrics, situats a la via pública i als aparcaments municipals. A finals de 2019 es tenien a la calçada 20 punts de càrrega ràpida operatius, 6 de càrrega semiràpida i 112 per motos. En aparcaments, 192 punts són per cotxe i 174 per moto.

BARCELONA DE SERVEIS MUNICIPALS, SA I SOCIETATS DEPENDENTS

Estat d'Informació no Financera consolidat de l'exercici 2019

PATSA ha marcat com a objectiu millorar i potenciar l'accés mitjançant el transport públic al cim del Tibidabo. La Societat porta a terme mesures com la planificació i l'increment de la freqüència en els dies amb molta afluència del Tibibus que és un servei de transport que ofereix el Parc des de l'aparcament de Sant Genís i la Plaça Catalunya fins al cim del Tibidabo.

CBSA ha pres la decisió d'unificar sinèrgies en el servei de cremació centralitzant tota la activitat de cremació en un sol crematori al cementiri de Montjuïc per diverses raons, ha suposat una millora d'eficiència energètica en les cremacions, reduint les emissions de CO₂. D'igual forma, s'està treballant per a la implementació del SAM (sistema de mesura en continu) per al forn crematori de Montjuïc, que estarà en funcionament al juliol 2020.

TERSA una de les empreses del Grup amb major impacte en aquest tema, per tal de minimitzar els impactes de l'activitat, s'han establert protocols de seguiment i control de tots aquests aspectes, a través dels mecanismes establerts a les certificacions ISO 14001 i EMAS. Concretament es disposa de sistemes de disminució de les emissions consistents en absorbidor de gasos àcids, injecció de carbó activat, filtre de manegues i sistema DENOx SNCR (que serà substituït per un sistema més eficient SCR pròximament). Les emissions de substàncies contaminants de l'atmosfera de les activitats del Grup TERSA es troben molt per sota dels límits legals establerts per la legislació vigent. Respecte a la disminució de l'impacte per sorolls, es disposa de silenciadors a les vàlvules de seguretat i aïllament sonor a les zones més sorolloses (turbogeneradors i bombes d'aigua de mar). En quant a contaminació lumínica totes les lluminàries no sobrepassen l'horitzontal per evitar llum difosa i exclusivament es manté il·luminació nocturna interior per qüestions de seguretat. La seguretat, la prevenció i reducció dels impactes de l'activitat es troben recollides als protocols d'operació de planta i Pla d'emergència, de manera que en cas d'incidents que puguin afectar a qualsevol d'aquests aspectes, es condueixi la instal·lació a condicions de seguretat per a les persones i el medi ambient.

Mercabarna disposa d'una Política de data 27 de març de 2017 en què es recullen els compromisos ambientals de l'empresa, que realitza periòdicament els informes corresponents de control d'emissions a l'atmosfera de la seva activitat industrial. Aquests informes van certificats per una empresa de control acreditada. Tanmateix, de manera anual es realitza la declaració d'emissions PRTR-CAT. En referència a la contaminació lumínica, actualment s'està realitzant la instal·lació de nous bàculs d'enllumenat viari.

Economia circular i prevenció de residus

El Grup BSM està compromès amb la gestió responsable dels residus. La reutilització, la minimització de residus i la separació en origen són aspectes comuns a totes les empreses. Es promou l'aplicació de bones pràctiques ambientals entre tots els Grups d'interès.

A BSM l'economia circular ha seguit sent un dels punts de treball durant el 2019. Concretament, la prevenció de residus, i el manteniment dels circuits de reutilització que permet donar sortida a tots aquells elements que abans haguessin estat un residu. Aquest 2019 s'ha donat una segona vida a més de 460 objectes, amb un valor estimat de més de 1.200€, dels que s'han beneficiat fins a 16 entitats i més de 3.400 persones. A més, BSM està treballant per la prevenció de productes de plàstic d'un sol us. Aquest 2019 s'han eliminat els gots de plàstic d'un sol us on encara hi havien, l'oferiment de canyetes de plàstic i alguns paraments de taula dels centres de restauració de l'Anella Olímpica i el Zoo, les ampelles de plàstic de moltes sales de reunions i altres elements plàstics innecessaris

BARCELONA DE SERVEIS MUNICIPALS, SA I SOCIETATS DEPENDENTS

Estat d'Informació no Financera consolidat de l'exercici 2019

com l'embolcall per la roba neta del Zoo facilitada pel servei de bugaderia. A final d'any BSM va estar present a la constitució de la Taula Plàstic 0 de l'Ajuntament de Barcelona, exposant l'experiència en la implantació de l'ús de gots reutilitzables al Zoo, Tibidabo, Parc del Fòrum, Palau Sant Jordi i Estadi Olímpic. Igualment, s'han realitzat altres accions encaminades a potenciar i millorar la segregació dels residus, com són la recollida especialitzada per fracció en la neteja d'esdeveniments a l'Anella Olímpica, el reforç en la disposició de papereres de recollida selectiva en espais d'oficines com Montjuïc o les oficines de Provença i d'altres propostes de millora derivades de les auditories ambientals dels esdeveniments del Fòrum. A BSM la meitat dels residus produïts té origen al Zoo.

A PATSA es generen residus de diferent tipologia, però els assimilables a domèstics van lligats directament amb el nombre de visitants, la resta es generen principalment en operacions de manteniment, restauració i oficines. Pel que fa les mesures de prevenció de residus, al menjador de personal s'han eliminat els gots de plàstic de manera permanent i s'han substituït per gots de vidres. Per altra banda es fan auditories internes de residus als centres de restauració per comprovar la bona praxis en la separació i segregació dels diferents residus que s'hi generen.

La majoria de residus que es produeixen a CBSA corresponen a la preparació i inhumació de les sepultures, motiu pel qual es té especial cura en el seu tractament i eliminació. D'altra banda, en el marc de la prevenció, s'està planificant la reducció dels envasos de plàstics com són gots i garrafes d'aigua.

TERSA ha implantat en relació amb la gestió del biogàs, millora en el manteniment dels equips disminuint el consum de matèries primeres per generar menys residus, la compra verda del Grup apostant per materials reutilitzables i compostables, implantació de plans de minimització de residus a totes les unitats de negoci i la millora de la segregació de residus industrials i recatalogació a TERSA per millorar-ne la gestió posterior. TERSA prioritza els tractaments de reutilització i reciclatge sobre el tractament finalista (dipòsit controlat i valorització) en les licitacions per la gestió dels residus generats a les instal·lacions. En termes de reutilització i emmarcat dins de la setmana europea de la prevenció de residus, es va fer un mercat d'intercanvi internament entre treballadors i treballadores i també una campanya de recollida de joguines a benefici de la Fundació Formació i Treball. A través de Barcelona+Sostenible s'han desenvolupat els cursos "Ens ho mengem tot" per lluitar contra el malbaratament alimentari, conscienciar sobre el cicle de vida dels aliments que consumim en els menjadors i aprendre sobre les repercussions de deixar menjar al plat.

Mercabarna reconduïx el circuit dels excedents de producte, per tal que, en comptes d'esdevenir directament residus un cop fora de la comercialització, puguin ser aprofitats per al consum humà o animal. Així, per fer front al malbaratament alimentari, ha realitzat millores en les instal·lacions del Banc dels Aliments, construint una nova nau per a la recollida dels productes. També, ha tingut lloc la instal·lació de nous contenidors al Mercat de Fruïtes i Hortalisses per a les restes orgàniques, amb control d'accés i pesatge.

BARCELONA DE SERVEIS MUNICIPALS, SA I SOCIETATS DEPENDENTS

Estat d'Informació no Financera consolidat de l'exercici 2019

Quantitat de residus del Grup BSM

Nom del residu	Codi CER	Valorització o Eliminació	2018	2019
Fems	020106	Valorització i Eliminació	2.007,55	1.912,13
Fangs EDAR	020204	Valorització	2.620,73	2.567,61
Fusta	150103	Valorització	3.338,00	3.133,94
Runa	170107	Valorització i Eliminació	42,15	130,64
Residus mesclats de construcció i demolició	170904	Valorització i Eliminació	484,34	395,79
Mer	180202	Valorització	1.355,95	1.521,00
Escòries	190112	Valorització	73.412,46	69.163,26
Cendres	190113	Eliminació	12.588,44	12.357,30
Paper i cartró	200101	Valorització i Eliminació	2.926,12	2.695,67
Matèria orgànica	200108	Valorització i Eliminació	12.003,41	11.395,05
Envasos	200139	Valorització i Eliminació	521,35	595,99
Matèria vegetal	200201	Valorització	327,17	499,27
Resta	200301	Valorització i Eliminació	8.126,92	9.037,20
Residus comercials		Consum humà	1.118,93	1.207,77
Sandach Cat. 3		Valorització	3.185,85	3.268,63
Altres*		Valorització i Eliminació	234,39	316,10
Total			124.293,76	120.197,36

*Aquells residus amb quantitat inferior a 100Tn es troben dins d'aquesta categoria, essent aquests els residus amb codi: 020102, 060106, 060205, 080111, 080112, 080113, 080119, 080317, 080318, 080318, 080409, 120109, 120301, 130205, 130205, 130208, 140603, 150104, 150106, 150110, 150111, 150202, 160103, 160107, 160111, 160213, 160214, 160504, 160505, 160508, 160601, 160603, 160604, 161001, 161002, 170405, 170411, 170604, 180103, 180203, 190101, 190703, 191202, 191204, 200102, 200110, 200111, 200121, 200125, 200127, 200132, 200135, 200136, 200138, 200140, 200203, 200304.

El 68% del residus dels grups prové del Grup TERSA i el 28% de Mercabarna.

Ús sostenible de recursos

El Grup BSM vetlla per l'optimització i ús responsable dels recursos: consum d'energia, aigua i materials imprescindibles pel desenvolupament de les activitats.

A BSM aquest any 2019, l'aspecte més significatiu és la reducció del consum d'aigua del Zoo per la reparació d'importants fuites d'aigua que hi havia a les canonades i que es van detectar al 2018. Com a contrapartida, en el Fòrum s'ha duplicat el consum d'aigua degut al Cirque du Soleil, esdeveniment que ha estat quatre mesos en les instal·lacions del Fòrum, fent incrementar el consum de la Unitat. La flota de BSM es compon de vehicles de diferent tipologia: bicicletes, turismes, motocicletes, furgonetes i vehicles de grua. Tot i que part de la flota està formada per vehicles que utilitzen combustibles fòssils, tenim el repte de reduir el nostre impacte ambiental. Per aquest motiu estem electrificant la flota, i progressivament canviant els vehicles. Actualment, la majoria de motocicletes i moltes de les furgonetes són elèctriques, per això el 93% del consum de combustibles fòssils es produeix per les grues.

BSM disposa, actualment, de tres contractes amb empreses distribuïdores les quals ens fan arribar aquesta energia elèctrica a través de la xarxa. Per tal de reduir l'impacte ambiental associat a l'energia, aquest 2019 s'ha passat del 30% al 70% de l'energia provinent de fonts renovables.

BARCELONA DE SERVEIS MUNICIPALS, SA I SOCIETATS DEPENDENTS

Estat d'Informació no Financera consolidat de l'exercici 2019

A més a més, pel que fa a l'electricitat hi ha hagut reduccions de consum en Anella per l'ús més eficient de les instal·lacions de control de l'Estadi olímpic implementades al 2018 i per la substitució de molta il·luminació incandescent per led (període 2018-2019). En el Fòrum s'ha treballat amb cada promotor per fer un ús més racional de la energia elèctrica en els esdeveniments. De la mateixa manera, s'està treballant per potenciar la geotèrmia emprada en la climatització de l'Estació de Barcelona Nord.

A PATSA en els darrers anys s'ha posat la telelectura als comptadors per controlar i evitar les fuites d'aigua, amb alarma de consum excessiu, també s'està fent un esforç per millorar el marge en la restauració, reduint el cost de la matèria primera. Una mesura presa per millorar l'eficiència energètica ha estat canviar de baixa a mitja tensió i instal·lar la façana vertical. A més, durant el 2019, s'han iniciat les accions derivades de l'auditoria energètica realitzada el 2018.

CBSA disposa de grans espais per això es realitza un seguiments dels consums dels diferents subministres per detectar fuites o consums anormals i actuar amb el menor temps possible. Així mateix, la centralització de tots els serveis de cremació al crematori de Montjuïc ha permès una optimització del equips de cremació, el quals al treballar en el seu regim nominal a implicat una reducció en el consum de gas natural de mitjana anual un 47%. La societat amb col·laboració amb la Agència de la Energia de Barcelona fa un seguiment del rendiment de la instal·lació fotovoltaica d'autosuficiència del cementeri de Les Corts per garantir la màxima eficiència. Aquesta instal·lació disposa de una potència fotovoltaica instal·lada de 56,4 Kwp i un banc de bateries de 748 Ah amb una autonomia aproximada d'un dia.

Al Grup TERSA a la Planta d'aprofitament Energètic de Biogàs, s'han pres mesures de minimització en la generació de residus d'oli utilitzant oli "long life" en els motors. Paral·lelament també, es manté connectat la planta a Barcelona Energia (companyia comercialitzadora d'energia verda). Part del Grup ha adoptat la política de substituir l'enllumenat dels punts verds i deixalleries, a mesura que es vagi deteriorant o deixi de funcionar, per llums del tipus LED. TERSA, a més, té implantades bones pràctiques relatives al consum d'aigua a tots els centres. A més, es disposa de comptadors de consums per zones i processos, i duen a terme el seguiment periòdic dels indicadors. TERSA treballa en la compra verda, apostant per materials reutilitzables i compostables. Compta també amb un Pla d'ambientalització de les oficines. A través d'iniciatives com el repte #beuresenseplastic, l'any 2019 s'han substituït tots els gots de plàstic a Grup TERSA per gots de compostables, i s'ha entregat ampolles de vidre a tota la plantilla. Per millorar l'eficiència energètica, al llarg de l'any 2019 s'han executat diverses accions, algunes destacades són la renovació de la certificació ISO 50001 a la Planta de Valorització Energètica i les instal·lacions solars fotovoltaïques, s'ha engegat el projecte d'instal·lació de plaques fotovoltaïques al centre de SEMESA amb l'objectiu d'incrementar un 25% el consum d'energia elèctrica de fonts renovables i a SIRESA s'ha fet connexió a una placa fotovoltaica a un punt verd de zona.

Mercabarna, disposa d'un sistema amb aigües de Barcelona de detecció de consums alterats i una lectura setmanal a la instal·lació de l'Escorxador i mensual a la resta d'instal·lacions. Algunes de les mesures preses per millorar l'eficiència energètica ha estat la contractació del servei de subministrament elèctric renovable, la instal·lació de lluminàries LED als mercats i vials, la instal·lació de plaques fotovoltaïques a MB-flor, i projectes d'instal·lació d'aquest tipus de plaques al Mercat Ecològic i d'altres equipaments.

BARCELONA DE SERVEIS MUNICIPALS, SA I SOCIETATS DEPENDENTS

Estat d'Informació no Financera consolidat de l'exercici 2019

Consum de recursos del Grup BSM

Recurs	2018	2019
Consum aigua freàtica (m3)	20.927,00	31.174,00
Consum aigua tractada (m3)	21.076,00	110.903,00
Consum aigua xarxa (m3)	914.871,18	845.187,64
Consum TOTAL aigua (m3)	956.874,18	987.264,64
Consum combustible (GJ)	20.090,50	19.463,48
Consum electricitat (GJ)	199.232,40	194.363,37
Consum gas natural (GJ)	146.154,34	92.191,57
Consum TOTAL energia (GJ)	365.477,24	306.018,42

Pel que fa l'aigua, el 83,86% de l'aigua freàtica és de Mercabarna, només TERSA fa servir aigua tractada i més del 65% del consum d'aigua de xarxa correspon a la suma del consum de BSM i de TERSA.

La major part del consum total d'energia prové del Grup TERSA, tenint els majors consums d'electricitat i de gas natural de tot el grup BSM. Respecte el combustible més del 86% correspon al consum de BSM i de TERSA.

Canvi Climàtic

El Grup BSM interpreta el canvi climàtic com a realitat i des de la responsabilitat assumida pels nostres impactes. Les empreses del Grup calculen a través de mecanismes com la calculadora d'emissions de l'Oficina Catalana del Canvi Climàtic les seves emissions de gasos d'efecte hivernacle.

El canvi climàtic i la gestió de les emissions són un tema que esdevé material a BSM. El canvi climàtic, com a realitat i des de la responsabilitat assumida pels nostres impactes, es treballa a través del Pla Clima, una oportunitat que suma esforços i contribueix a fer de Barcelona una ciutat menys vulnerable i més equitativa i participativa.

D'acord amb les guies pràctiques per al càlcul d'emissions de gasos amb efecte d'hivernacle (GEH) i amb les calculadores associades de l'Oficina Catalana del Canvi Climàtic, elaborem l'inventari d'emissions de GEH associades a les activitats de BSM. El seguiment de les anomenades petjades de carboni d'algunes activitats de BSM es duu a terme en el si del seu sistema de gestió o bé com a element estratègic que requereix seguiment. Aquest 2019, la seva reducció ha estat un objectiu estratègic o objectiu d'SGI de divisions com Anella Olímpica, Fòrum, Park Güell, Zoo, Aparcaments i l'Àrea. Com a signants de Barcelona + Sostenible, BSM ha estat activa en un dels seus grups de treball, el de Canvi Climàtic, que va treballar en el marc dels refugis climàtics. A més, aquest 2019, BSM ha participat a les taules de treball per la Declaració de l'Emergència Climàtica de Barcelona.

Pel que fa al compromís amb la lluita contra el canvi climàtic a la ciutat, durant 2019 BSM ha iniciat la implantació de nous parquímetres, dissenyats especialment per a Barcelona per assumir els reptes que exigirà la mobilitat del futur. Per a fer un pas més en l'àmbit de la sostenibilitat, els parquímetres incorporen plaques solars que carreguen bateries a través de l'absorció d'energia. També incorporen el reconeixement del distintiu ambiental

BARCELONA DE SERVEIS MUNICIPALS, SA I SOCIETATS DEPENDENTS

Estat d'Informació no Financera consolidat de l'exercici 2019

de la DGT assignat a cada vehicle i apliquen el component variable de la taxa d'estacionament regulat en cas d'Episodi de Contaminació Atmosfèrica.

A PATSA, el punt clau per aquest any 2019 ha estat l'inici de les obres de remodelació del Funicular, que una vegada acabades, hauran de fer el salt qualitatiu i quantitatiu en la mobilitat que genera l'explotació del Parc, amb la potenciació del transport públic com a element d'accés al parc que és l'objectiu fixat en el Pla de mobilitat que es va fer l'any 2018. Aquest Funicular estarà adaptat a persones amb discapacitat (100% accessible). S'ha millorat la recollida selectiva de residus. S'hauria de valorar l'anàlisi d'emissions degudes als desplaçaments generats pels visitants al Parc, doncs possiblement és el principal factor d'emissions de CO₂.

A CBSA, en l'àmbit funerari els serveis de cremació cada vegada són més demandats, això pot suposar augments de emissions. Actualment la demanda del servei de cremació es troba en el 50% del total de serveis, i utilitza gas natural com a combustible. La Instrucció 1/2019 va prohibir a les empreses funeràries a aportar fèretres no ecològics per incinerar. Al juliol de 2020 es posarà en funcionament el SAM al crematori de Montjuïc per a la mesura d'emissions en continu. Com a resultat de l'auditoria no financera de l'exercici 2018 es van detectar algunes anomalies del crematori de Collserola, actualment està en estudi la inversió que cal realitzar per adaptar la instal·lació a la normativa. Mentrestant, s'ha optimitzat l'activitat de cremació derivant-la completament a Montjuïc que, per altra banda compta amb unes instal·lacions més modernes tant per funeràries com per als usuaris. La centralització de tots els serveis de cremació al crematori de Montjuïc a permès optimitzar els equips de cremació, reduint les emissions al reduir el consum de combustibles fòssils. El crematori de Montjuïc disposa de filtres de dioxines que permet reduir al mínim l'emissió de pols, gasos contaminants i metalls pesats, complint amb els requeriments indicats per la SVCA. Per garantir al màxim les emissions de les cremacions, s'ha licitat la implantació d'un SAM (Sistema de mesura automàtic de les emissions), el qual es posarà en servei al 2020.

El Grup TERSA suposa les emissions principals del Grup BSM degut a que les emissions d'una part del Grup; concretament de l'abast 1, i són degudes a la combustió dels residus sòlids municipals. Gràcies a l'activitat de generació de biogàs, evitem alliberar emissions a l'atmosfera. El biogàs (metà) és un gas combustible que es genera de manera espontània per la biodegradació de la matèria orgànica. Si tenim en compte que 1 gram de metà alliberat a l'atmosfera és equivalent a 25 grams de CO₂, amb l'aprofitament del biogàs per generar energia evitem l'alliberament de metà a l'atmosfera. Per altra banda, l'aposta pel negoci de la instal·lació de plaques fotovoltaïques i de Barcelona Energia com a comercialitzadora, també s'entén com una mesura per mitigar i adaptar-se al canvi climàtic. Entre les accions per reduir les emissions consten:

- Millora de l'eficiència dels equips incorporant filtratge del biogàs amb carbó actiu i optimització de paràmetres de procés a la planta d'aprofitament energètic de biogàs.
- Adquisició de furgonetes elèctriques per als supervisors de punts verds de SIRESA.

BARCELONA DE SERVEIS MUNICIPALS, SA I SOCIETATS DEPENDENTS

Estat d'Informació no Financera consolidat de l'exercici 2019

En relació amb el control de les emissions de la Planta de Valorització Energètica del Grup TERSA, destaquen els següents aspectes:

- Les emissions de partícules, controlades amb els mesuradors en continu, així com el control trimestral a través de l'Entitat Ambiental de Control, han estat sempre per sota dels límits establerts a la normativa. Els NOx es redueixen mitjançant la injecció controlada d'urea a la cambra de combustió.
- Els gasos àcids, principalment HCl, HF i SO₂, són neutralitzats a la mateixa planta amb una lletada de calç que es prepara a partir d'òxid de calç. A la planta no es produeix cap emissió de substàncies que malmeten la capa d'ozó. Exploració de mètodes de compensació de CO₂. Gràcies a les diferents mesures de reducció implementades, les emissions de substàncies que esgoten la capa d'ozó estan molt per sota dels límits legals.

Mercabarna, realitza el càlcul de la petjada de carboni de l'activitat de Mercabarna, SA i estableix un pla de millores, entre les que hi ha mesurar les emissions o l'impacte que generen els vehicles que accedeixen i es mouen dins de la Unitat Alimentària, contractar vehicles de servei elèctrics minimitzant el consum d'energies fòssils i substitució dels fanals i lluminàries per tecnologia LED, molt més eficient i amb menys consum.

Emissions del Grup BSM

	2018	2019
Emissions abast 1 (Tn CO ₂ eq)		
- emissions directes de fonts que posseeix o controla el Grup BSM	219.504,40	212.874,26
Emissions abast 2 (Tn CO ₂ eq)		
- emissions indirectes: generació d'electricitat i de calor, vapor o fred	11.484,18	2.997,99
Emissions abast 3 (Tn CO ₂ eq)		
- altres emissions indirectes: aigua, residus...	8.924,25	4.726,91
Total	255.131,81	220.599,16

Protecció de la biodiversitat

El Grup BSM té algunes activitats en àrea protegida, sent la gestió d'aquest vector diferent a cadascuna de les empreses del Grup.

BSM no té activitat directa en cap àrea protegida. No obstant, el Zoo de Barcelona impacta directament en la protecció de la biodiversitat. La seva missió és la d'intervenir activament en la conservació, la recerca científica i la divulgació envers la fauna salvatge i els seus hàbitats naturals. Aquesta tasca, que es desenvolupa en col·laboració amb altres zoos, universitats i centres de recerca, segueix les directius i estratègies establertes pels comitès d'investigació de l'Associació Mundial de Zoos i Aquaris (WAZA) i de l'Associació Europea de Zoos i Aquaris (EAZA), i està emparada en la legislació i les normatives existents en matèria conservacionista.

BARCELONA DE SERVEIS MUNICIPALS, SA I SOCIETATS DEPENDENTS

Estat d'Informació no Financera consolidat de l'exercici 2019

Actualment participem en 105 programes de l'EAZA de gestió ex-situ d'espècies amenaçades (European Endangered Species Programmes, EEP, i European StudBooks, ESB). Més del 90% de les espècies que allotgem estan incloses a la Llista Vermella d'Espècies Amenaçades de la Unió Internacional per a la Conservació de la Natura (UICN), i durant els últims anys, gairebé un 50% dels animals nascuts al Zoo que han sortit de les nostres instal·lacions, ho han fet per a ser alliberats al seu medi natural.

És important realçar el valor de la colònia d'ardeids del Zoo, de les més antigues de Catalunya i la més gran d'Europa de caràcter urbà, i de la colònia d'eriçó fosc, que ambdues contemplen mesures de gestió (reintroducció, cura, divulgació, sensibilització). També el valor de la jardineria zoològica, mitjançant la qual es vol afavorir la biodiversitat: pol·linitzadors, ratpenats, ocells insectívors, insectes xilòfags, etc. Al 2019 destaquen en aquest marc, la naturalització de la bassa del Palmerar i la reforma del jardí de les papallones.

PATSA, tot i que el Parc d'Atraccions queda exclòs del Parc Natural de la Serra de Collserola, és conscient de l'impacte que la seva activitat genera. Per això, des del desembre del 2011, PATSA, es va vincular a través d'un acord de col·laboració amb el Consorci del Parc Natural de Collserola. Malgrat el Parc no formar part del Parc de Collserola, totes les actuacions que es fan, es consulten amb el Consorci i es passen a validar/ aprovar a Parcs i Jardins. En col·laboració amb el consorci del Parc Natural de Collserola, fruit de l'acord, s'han revisat les zones arbrades del parc i s'han pres mesures correctores i de millora.

CBSA no té cap recinte ubicat dins d'àrees protegides, tot i que el Cementiri de Collserola està situat dins del Parc de Collserola, el recinte no és àrea protegida. Anualment es signa un conveni de col·laboració amb el Consorci del Parc Natural de Collserola amb l'objectiu de conservar i millorar el medi del Parc de Collserola.

Actualment CBSA ajuda a la conservació de la biodiversitat del Cementiri de Montjuïc. Al llac del Fossar es realitzen actuacions periòdiques de neteja i control de la fauna i flora. En el recinte també s'ha fet una recuperació del Mussol que anys anteriors poblava el cementiri. Hi ha una prohibició de l'Ajuntament de fer servir glifosat per tractar el creixement descontrolat d'herbes. Es fa servir mètodes alternatius (per exemple, aigua calenta). No s'utilitzen productes fitosanitaris contaminants.

TERSA pel que fa la planta d'aprofitament energètic de biogàs, situada al Parc del Garraf, ocupa una superfície de 2000 m². Tant la captació de biogàs com la producció d'energia anirà disminuint amb el temps a causa del esgotament de l'abocador. Es fa una restauració ambiental per part de TIRSSA (Tratamiento Industrial de Residuos Sólidos, SA).

BARCELONA DE SERVEIS MUNICIPALS, SA I SOCIETATS DEPENDENTS

Estat d'Informació no Financera consolidat de l'exercici 2019

QÜESTIONS SOCIALS I RELATIVES AL PERSONAL

Ocupació

El Grup BSM es compromet amb les persones que hi treballen des del respecte i la igualtat. A grans trets, destaca l'estabilitat laboral, les condicions de treball i el compromís amb la formació com a eina de desenvolupament professional.

Personal (*) del Grup BSM per franja d'edat i sexe:

	2018			2019		
	Dona	Home	Total	Dona	Home	Total
Personal directiu i responsables d'àrea	68,69	93,96	162,65	71,82	92,87	164,69
<25	-	-	-	-	-	-
25-35	0,58	4,71	5,29	3,38	3,08	6,46
35-45	22,02	24,47	46,49	21,24	20,29	41,53
45-55	26,91	33,22	60,13	27,42	37,35	64,77
>55	19,18	31,56	50,74	19,78	32,15	51,93
Personal comandament	32,54	108,07	140,61	38,52	105,66	144,18
<25	-	-	-	-	0,01	0,01
25-35	8,29	13,45	21,74	9,77	9,66	19,43
35-45	7,5	25,48	32,98	9	31,12	40,12
45-55	12,75	44	56,75	15,08	41,42	56,5
>55	4	25,14	29,14	4,67	23,45	28,12
Personal tècnic	81,01	87,72	168,72	97,17	94,73	191,89
<25	1	0,17	1,17	1	0,5	1,5
25-35	31,59	16,51	48,1	35,4	22,56	57,96
35-45	32,91	28,65	61,55	34,12	31,7	65,82
45-55	9,97	21,85	31,82	17,06	20,92	37,98
>55	5,54	20,54	26,08	9,59	19,04	28,63
Personal administratiu	155,31	91,4	246,71	141,8	81,59	223,39
<25	4,82	9,93	14,75	5,68	4,1	9,78
25-35	30,03	24,73	54,76	23,3	25,31	48,61
35-45	37,77	16,67	54,44	37,54	14,59	52,13
45-55	50,53	23,44	73,97	41,8	20,25	62,05
>55	32,16	16,63	48,79	33,48	17,34	50,82
Personal operatiu	455,91	1.036,60	1.492,51	437,86	1.061,49	1.499,34
<25	65,37	46,18	111,55	62,49	49,38	111,87
25-35	105,88	167,90	273,77	88,09	158,98	247,06
35-45	125,44	268,34	393,77	116,25	273,24	389,48
45-55	117,90	361,22	479,11	128,00	365,42	493,41
>55	41,33	192,97	234,30	43,04	214,48	257,51
Total	793,46	1.417,75	2.211,20	787,17	1.436,34	2.223,49

*Totes les dades referent al personal s'expressen en plantilla mitjana homogènia.

BARCELONA DE SERVEIS MUNICIPALS, SA I SOCIETATS DEPENDENTS

Estat d'Informació no Financera consolidat de l'exercici 2019

Número (*) total i distribució de modalitats de contracte de treball, de contractes indefinits i temporals per sexe, edat i categoria professional:

	2018			2019		
	Dona	Home	Total	Dona	Home	Total
<25	71,19	56,28	127,47	69,17	53,99	123,16
Indefinit	21,18	16,11	37,29	15,71	14,13	29,84
Temps complet	5,47	3,17	8,64	4,75	3,64	8,39
Temps parcial	15,71	12,94	28,65	10,96	10,49	21,45
Temporal	50,01	40,17	90,18	53,46	39,87	93,33
Temps complet	15,72	15,47	31,19	15,4	11,85	27,25
Temps parcial	34,29	24,7	58,99	38,06	28,02	66,08
25-35	174,4	225,33	399,73	159,95	219,59	379,53
Indefinit	105,16	139,09	244,25	107,95	136,76	244,70
Temps complet	82,67	107	189,67	91,73	117,00	208,72
Temps parcial	22,49	32,09	54,58	16,22	19,76	35,98
Temporal	69,24	86,24	155,48	52	82,83	134,83
Temps complet	47,93	65,65	113,58	38,41	67,17	105,58
Temps parcial	21,31	20,59	41,9	13,59	15,66	29,25
35-45	225,64	363,61	589,24	218,16	370,94	589,09
Indefinit	192,04	298,71	490,74	185,04	316,27	501,30
Temps complet	179,66	278,59	458,24	173,96	295,08	469,03
Temps parcial	12,38	20,12	32,5	11,08	21,19	32,27
Temporal	33,6	64,9	98,49	33,12	54,67	87,79
Temps complet	24,84	62,74	87,57	22,8	52,44	75,24
Temps parcial	8,76	2,16	10,92	10,32	2,23	12,55
45-55	218,06	483,73	701,78	229,36	485,36	714,71
Indefinit	209,24	438,72	647,95	219,51	437,80	657,30
Temps complet	197,57	418,53	616,09	208,24	418,51	626,74
Temps parcial	11,67	20,19	31,86	11,27	19,29	30,56
Temporal	8,82	45,01	53,83	9,85	47,56	57,41
Temps complet	4,97	30,07	35,04	5,83	38	43,83
Temps parcial	3,85	14,94	18,79	4,02	9,56	13,58
>55	104,18	288,81	392,98	110,56	306,46	417,01
Indefinit	94,91	262,58	357,48	98,63	279,08	377,70
Temps complet	87,97	249,67	337,63	92,13	268,33	360,45
Temps parcial	6,94	12,91	19,85	6,5	10,75	17,25
Temporal	9,27	26,23	35,5	11,93	27,38	39,31
Temps complet	5,31	8,24	13,55	4,19	10,02	14,21
Temps parcial	3,96	17,98	21,94	7,74	17,37	25,11
Total	793,46	1.417,75	2.211,21	787,19	1.436,33	2.223,51

*Totes les dades referent al personal s'expressen en plantilla mitjana homogenia.

BARCELONA DE SERVEIS MUNICIPALS, SA I SOCIETATS DEPENDENTS

Estat d'Informació no Financera consolidat de l'exercici 2019

Personal(*) del Grup BSM per lloc d'origen i sexe:

País	2018			2019		
	Dona	Home	Total	Dona	Home	Total
Alemanya	1,9	-	1,9	0,81	0,5	1,31
Argentina	3	6,02	9,02	2,32	6	8,32
Brasil	0,01	1,96	1,97	0,35	2	2,35
Colòmbia	-	2	2	-	2	2
Congo	-	-	-	-	1	1
Cuba	1	-	1	1	-	1
Equador	2	-	2	2	-	2
El Salvador	-	1	1	-	-	-
Equador	-	-	-	-	-	-
Espanya	792,98	1.397,88	2.190,86	789,87	1.404,11	2.193,98
Estats Units	0,35	-	0,35	0,16	-	0,16
Finlàndia	0,92	-	0,92	0,54	-	0,54
França	-	1	1	-	1	1
Grècia	-	-	-	0,01	-	0,01
Guinea	-	-	-	-	1	1
Itàlia	-	1	1	-	-	-
Mali	-	-	-	-	1	1
Marroc	2,04	4,57	6,61	2	18,71	20,71
Mèxic	-	-	-	0,15	0,49	0,64
Moldàvia	1	-	1	1	-	1
Pakistan	-	-	-	-	2	2
Perú	-	11,77	11,77	0,58	11,31	11,89
Polònia	-	-	-	-	0,46	0,46
Romania	-	0,5	0,5	-	0,52	0,52
Rússia	-	-	-	-	1	1
Suïssa	-	-	-	-	1	1
Ucraïna	1	0	1	0,81	-	0,81
Uruguai	2	1	3	2	1	3
Veneçuela	-	2	2	2	2	4
Total	808,20	1.430,70	2.238,90	805,60	1.457,10	2.262,70

*Dades de plantilla a 31 de desembre

BARCELONA DE SERVEIS MUNICIPALS, SA I SOCIETATS DEPENDENTS

Estat d'Informació no Financera consolidat de l'exercici 2019

Remuneracions mitjanes per categoria professional:

El càrrec de les persones que formen part del Consell d'Administració, d'acord amb els Estatuts, de cadascuna de les societats, és no remunerat.

Remuneració fixa	2018			2019		
	Dona	Home	Total	Dona	Home	Total
Personal directiu i responsables d'àrea	54.605,58	55.989,86	55.405,26	55.607,33	59.963,32	58.063,70
<25	-	-	-	-	-	-
25-35	12.007,41	36.683,36	33.977,87	38.343,15	41.941,35	40.058,70
35-45	50.187,30	39.126,16	44.365,27	55.514,08	47.499,22	51.598,32
45-55	51.033,50	55.425,28	53.459,83	48.024,16	52.931,68	50.854,11
>55	65.977,96	72.540,68	70.059,94	69.169,70	77.724,93	74.466,27
Personal comandament	32.213,54	39.861,55	38.091,65	35.903,32	41.166,46	39.760,33
<25	-	-	-	-	-	-
25-35	28.223,62	26.566,99	27.198,70	31.889,93	27.677,31	29.795,55
35-45	14.616,22	39.896,62	34.147,59	30.764,50	37.246,00	35.792,03
45-55	41.454,31	35.996,06	37.222,36	37.881,71	41.799,30	40.753,69
>55	44.022,62	53.704,04	52.375,09	47.814,67	50.825,69	50.325,64
Personal tècnic	29.168,15	34.818,77	32.107,72	28.240,50	37.029,42	32.580,78
<25	9.921,00	-	8.479,49	24.000,00	-	16.000,00
25-35	26.826,18	27.921,63	27.202,18	28.479,31	31.006,64	29.463,03
35-45	28.608,52	32.542,51	30.444,34	31.307,76	37.603,20	34.339,75
45-55	34.104,84	35.033,23	34.742,34	28.149,13	36.907,04	32.973,13
>55	40.436,80	43.597,72	42.926,27	17.050,76	44.336,70	35.196,91
Personal administratiu	29.061,27	28.135,57	28.718,32	29.918,26	29.187,82	29.651,47
<25	10.459,94	11.671,13	11.275,34	11.721,30	3.119,02	8.115,03
25-35	22.231,74	22.904,18	22.535,42	25.975,28	23.669,24	24.774,59
35-45	26.332,74	30.180,56	27.510,98	27.851,85	33.452,32	29.419,29
45-55	31.764,19	33.974,40	32.464,57	32.598,98	34.317,01	33.159,66
>55	37.184,02	35.466,43	36.598,58	34.719,60	33.828,62	34.415,60
Personal operatiu	22.485,08	27.144,76	25.721,39	22.979,14	26.663,32	25.587,42
<25	14.960,96	15.012,18	14.982,17	13.640,56	14.681,31	14.099,95
25-35	18.910,08	20.584,12	19.936,72	20.337,91	20.708,45	20.576,34
35-45	24.744,42	26.736,64	26.102,02	24.154,95	25.663,95	25.213,57
45-55	25.305,34	28.006,85	27.342,08	26.558,35	27.704,54	27.407,21
>55	28.641,76	34.710,22	33.639,76	28.124,02	33.335,13	32.464,23
Mitjana Total	27.634,26	30.564,49	29.513,15	28.488,03	30.710,38	29.923,76

Les diferències salarials entre homes i dones responen a l'antiguitat adquirida al llarg de la vida laboral a les empreses del Grup. Anys on la societat no tenia en compte la perspectiva de gènere però que actualment estem revertint.

BARCELONA DE SERVEIS MUNICIPALS, SA I SOCIETATS DEPENDENTS

Estat d'Informació no Financera consolidat de l'exercici 2019

Plusos	2018			2019		
	Dona	Home	Total	Dona	Home	Total
Personal directiu i responsables d'àrea	400,48	525,64	472,78	382,19	326,33	350,69
<25	-	-	-	-	-	-
25-35	-	400,00	356,14	-	-	-
35-45	387,87	804,70	607,27	605,10	378,31	494,30
45-55	341,86	343,69	342,87	277,05	202,43	234,02
>55	509,32	519,53	515,67	353,91	468,73	424,99
Personal comandament	2.163,95	2.457,46	2.389,54	2.010,99	2.450,92	2.333,38
<25	-	-	-	-	-	-
25-35	2.478,35	2.043,94	2.209,59	1.618,83	2.045,73	1.831,07
35-45	83,39	2.371,02	1.850,79	1.266,96	1.898,12	1.756,54
45-55	3.276,87	2.524,73	2.693,71	2.822,71	2.614,83	2.670,32
>55	1.865,98	2.648,58	2.541,16	1.644,13	3.062,95	2.827,32
Personal tècnic	694,42	999,94	853,31	462,93	667,54	563,96
<25	310,00	-	264,96	-	-	-
25-35	250,75	226,03	242,26	177,90	160,81	171,24
35-45	1.072,26	862,74	974,91	837,71	357,68	606,52
45-55	559,22	1.295,95	1.065,12	347,09	1.360,19	905,12
>55	1.292,42	1.506,79	1.461,25	435,99	1.040,67	838,13
Personal administratiu	589,89	834,18	680,39	572,89	996,06	727,45
<25	-	342,80	230,78	232,17	-	134,84
25-35	593,27	416,03	513,23	524,67	478,42	500,59
35-45	453,14	1.042,24	633,53	464,06	1.690,96	807,44
45-55	640,06	954,55	739,72	697,03	1.109,85	831,75
>55	756,92	1.371,20	966,29	631,27	1.269,57	849,06
Personal operatiu	1.665,77	1.688,32	1.681,43	1.562,26	1.479,09	1.503,37
<25	2.572,20	2.578,06	2.574,62	2.459,38	2.434,29	2.448,31
25-35	1.742,72	2.246,92	2.051,93	1.913,90	1.803,76	1.843,03
35-45	1.408,73	1.456,88	1.441,54	1.213,39	1.309,31	1.280,68
45-55	1.176,18	1.430,59	1.367,99	1.138,21	1.250,19	1.221,15
>55	2.211,77	1.793,66	1.867,41	1.743,37	1.624,78	1.644,60
Mitjana Total	1.266,90	1.572,24	1.462,68	1.162,62	1.395,08	1.312,79

Les diferències salarials entre homes i dones responen a l'antiguitat adquirida al llarg de la vida laboral a les empreses del Grup. Anys on la societat no tenia en compte la perspectiva de gènere però que actualment estem revertint.

BARCELONA DE SERVEIS MUNICIPALS, SA I SOCIETATS DEPENDENTS

Estat d'Informació no Financera consolidat de l'exercici 2019

Variable	2018			2019		
	Dona	Home	Total	Dona	Home	Total
Personal directiu i responsables d'àrea	4.667,36	4.310,43	4.461,16	5.029,03	5.065,11	5.049,38
<25	-	-	-	-	-	-
25-35	431,03	1.879,76	1.720,92	1.609,75	2.101,81	1.844,35
35-45	3.495,62	2.415,08	2.926,88	4.151,96	4.825,58	4.481,06
45-55	4.220,05	3.987,34	4.091,48	4.499,43	3.706,09	4.041,95
>55	6.768,28	6.482,82	6.590,72	7.289,30	7.079,00	7.159,10
Personal comandament	1.274,62	1.651,63	1.564,38	1.612,31	1.982,58	1.883,66
<25	-	-	-	-	-	-
25-35	1.643,59	1.184,53	1.359,58	2.206,12	1.928,77	2.068,23
35-45	732,18	1.600,71	1.403,20	1.227,40	1.716,60	1.606,86
45-55	1.594,82	1.435,32	1.471,16	1.632,29	1.984,32	1.890,36
>55	506,42	2.331,70	2.081,15	1.047,28	2.355,49	2.138,23
Personal tècnic	936,34	1.178,84	1.062,47	1.237,72	1.501,93	1.368,21
<25	-	-	-	-	-	-
25-35	594,98	1.048,81	750,75	997,74	1.123,65	1.046,75
35-45	1.028,52	1.290,59	1.150,67	1.375,11	1.737,18	1.549,49
45-55	1.861,54	1.170,74	1.387,18	1.641,26	1.595,82	1.616,23
>55	839,17	1.145,86	1.080,72	1.045,92	1.495,52	1.344,92
Personal administratiu	1.081,22	1.598,84	1.272,99	1.151,79	1.791,98	1.385,61
<25	285,39	104,52	163,62	425,94	-	247,38
25-35	996,71	519,26	781,09	873,65	987,54	932,95
35-45	1.018,63	2.017,19	1.324,40	1.477,24	3.070,14	1.923,06
45-55	1.297,39	2.996,26	1.835,74	1.181,79	2.670,27	1.667,56
>55	1.013,27	1.707,53	1.249,90	1.066,12	1.288,74	1.142,08
Personal operatiu	639,21	877,62	804,79	715,34	940,14	874,49
<25	283,40	266,99	276,61	342,32	416,67	375,14
25-35	588,75	678,17	643,59	648,58	727,14	699,13
35-45	751,96	915,58	863,46	760,88	854,87	826,82
45-55	727,92	892,36	851,90	848,30	979,53	945,49
>55	735,93	1.116,91	1.049,70	875,13	1.260,07	1.195,73
Mitjana Total	1.130,84	1.229,26	1.193,95	1.295,91	1.368,97	1.343,12

Les diferències salarials entre homes i dones responen a l'antiguitat adquirida al llarg de la vida laboral a les empreses del Grup. Anys on la societat no tenia en compte la perspectiva de gènere però que actualment estem revertint.

BARCELONA DE SERVEIS MUNICIPALS, SA I SOCIETATS DEPENDENTS

Estat d'Informació no Financera consolidat de l'exercici 2019

Bretxa salarial del Grup BSM per sexe i col·lectiu, sense antiguitat:

	2018	2019
Personal directiu i responsables d'àrea	-2,86%	9,31%
Personal comandament	10,59%	11,31%
Personal tècnic	10,47%	20,65%
Personal administratiu	-1,50%	0,74%
Personal operatiu	16,46%	10,20%
Bretxa del grup	8,40%	6,17%

Les diferències salarials entre homes i dones responen a complements personals adquirits al llarg de la vida laboral a les empreses del Grup. Anys on la societat no tenia en compte la perspectiva de gènere però que actualment estem revertint.

Acomiadaments per edat, sexe i categoria professional:

	2018			2019		
	Dona	Home	Total	Dona	Home	Total
Personal directiu i responsables d'àrea	0	1	1	0	1	1
1<25	0	0	0	0	0	0
25-35	0	0	0	0	0	0
35-45	0	1	1	0	0	0
45-55	0	0	0	0	0	0
5>55	0	0	0	0	1	1
Personal comandament	0	0	0	0	2	2
1<25	0	0	0	0	0	0
25-35	0	0	0	0	0	0
35-45	0	0	0	0	0	0
45-55	0	0	0	0	2	2
5>55	0	0	0	0	0	0
Personal tècnic	1	1	2	0	0	0
1<25	0	0	0	0	0	0
25-35	0	0	0	0	0	0
35-45	1	1	2	0	0	0
45-55	0	0	0	0	0	0
5>55	0	0	0	0	0	0
Personal administratiu	1	1	2	0	1	1
1<25	0	0	0	0	0	0
25-35	1	0	1	0	1	1
35-45	0	0	0	0	0	0
45-55	0	1	1	0	0	0
5>55	0	0	0	0	0	0
Personal operatiu	1	6	7	4	8	12
1<25	0	0	0	1	2	3
25-35	0	1	1	2	4	6
35-45	0	4	4	0	0	0
45-55	1	0	1	0	1	1
5>55	0	1	1	1	1	2
Total	3	9	12	4	12	16

BARCELONA DE SERVEIS MUNICIPALS, SA I SOCIETATS DEPENDENTS

Estat d'Informació no Financera consolidat de l'exercici 2019

Aportació* a pla de pensions :

	2018	2019
Dona	168.912,19 €	190.326,97 €
Home	400.044,60 €	394.843,75 €
Total	568.956,79 €	585.170,72 €

*Correspon a pagaments realitzats a l'exercici.

Personal amb discapacitat, nombre mitjà amb discapacitat superior al 33%:

	2018	2019
Dona	18,00	28,36
Home	37,00	38,76
Total	55,00	67,12

Salut i seguretat

La salut i seguretat al Grup BSM cerca el benestar laboral del personal. Les empreses del Grup BSM apliquen els principis preventius establint un alt nivell de seguretat en els processos i les instruccions de treball. El Grup treballa per proporcionar un entorn segur i saludable, complint les normatives vigents, però treballant per anar més enllà de l'estrictament normatiu. El compromís amb la salut i la seguretat s'estén a les totes empreses col·laboradores.

El 2019 el Servei de Prevenció de BSM ha començat a operar a CBSA i PATSA.

A TERSA, s'ha posat en marxa a finals del 2019 el Programa de Cultura Preventiva, un projecte que vol millorar la sensibilització de tot l'equip professional del Grup TERSA envers la prevenció i seguretat en l'entorn laboral. S'han fet tres sessions de formació per a l'equip directiu i càrrecs intermedis de les tres empreses del Grup per explicar el Programa i iniciar el procés d'implantació. TERSA disposa d'un sistema de gestió de seguretat i salut laboral certificat segons OHSAS 18001.

BARCELONA DE SERVEIS MUNICIPALS, SA I SOCIETATS DEPENDENTS

Estat d'Informació no Financera consolidat de l'exercici 2019

Indicadors de salut i seguretat

	2018	2019
Índex de freqüència		
(núm. Accidents – sense in itinere/núm. hores treballades)*1.000.000	58,20	52,05
Dona	50,23	38,31
Home	62,67	60,32
Índex de gravetat		
(núm. jornades perdudes/hores treballades) *1000	1,30	1,62
Dona	1,07	1,11
Home	1,44	1,93
Nombre d'accidents sense baixa	105,00	107,00
Dona	26,00	38,00
Home	79,00	69,00
Nombre total d'accidents amb baixa	275,00	244,00
Dona	91,00	73,00
Home	184,00	171,00
Nombre d'accidents in itinere amb baixa	59,00	45,00
Dona	24,00	18,00
Home	35,00	27,00
Nombre d'accidents greus	0	0
Nombre d'accidents molt greus	0	0
Nombre d'accidents mortals	0	0
Nombre de malalties professionals	0	0
Nombre d'hores treballades	3.711.348,19	3.823.075,24
Dona	1.333.874,36	1.435.622,36
Home	2.377.473,83	2.387.452,88
Nombre de jornades perdudes	4.841,00	6.192,00
Dona	1.424,00	1.596,00
Home	3.417,00	4.596,00

BARCELONA DE SERVEIS MUNICIPALS, SA I SOCIETATS DEPENDENTS

Estat d'Informació no Financera consolidat de l'exercici 2019

Relacions socials

La interlocució social permet traslladar els interessos i expectatives del personal. A les empreses del Grup es disposen de comissions periòdiques que garanteixen el diàleg empresa-treballador/a. Aquestes reunions permeten informar, debatre i negociar aspectes com informació de l'empresa, condicions laborals, plans de formació i temes de seguretat i salut entre d'altres. Totes les empreses del grup disposen de convenis col·lectius propis i la major part de la plantilla està coberta pels convenis col·lectius aplicables, excepte personal de direcció o "fora de conveni".

	2018			2019		
	Dona	Home	Total	Dona	Home	Total
Persones cobertes pel conveni col·lectiu	1.007,07	1.556,20	2.563,27	944,69	1.563,07	2.507,76
Persones que componen els comitès de seguretat i salut	11,00	21,00	32,00	7,00	21,00	28,00
Persones que componen els comitès d'empresa	23,00	54,00	77,00	23,00	59,00	82,00

Formació

La formació entesa com l'element imprescindible pel desenvolupament de les persones del Grup BSM es treballa a través dels Plans anuals de Formació. Aquests capaciten a les persones i garanteixen el millor servei de les empreses del Grup.

La quantitat total d'hores de formació per sexe i categoria professional és:

Categoria	2018			2019		
	Dona	Home	Total	Dona	Home	Total
Personal directiu i responsables d'àrea	2.338,70	1.651,25	3.989,95	2.308,10	1.803,52	4.111,62
Personal comandament	1.198,00	3.752,25	4.950,25	1.737,96	3.345,42	5.083,38
Personal tècnic	2.923,50	2.525,00	5.448,50	3.113,98	4.026,81	7.140,79
Personal administratiu	3.826,75	1.511,25	5.338,00	2.888,80	907,07	3.795,87
Personal operatiu	10.302,50	18.272,18	28.574,68	10.964,12	20.094,96	31.059,08
Total	20.589,45	27.711,93	48.301,38	21.012,96	30.177,78	51.190,74

L'indicador associat d'hores de formació respecte la plantilla és:

Categoria	2018			2019		
	Dona	Home	Total	Dona	Home	Total
Personal directiu i responsables d'àrea	34,05	17,57	24,53	32,14	19,42	24,97
Personal comandament	36,82	34,72	35,21	45,12	31,66	35,26
Personal tècnic	36,09	28,78	32,29	32,05	42,51	37,21
Personal administratiu	24,64	16,53	21,64	20,37	11,12	16,99
Personal operatiu	22,89	17,73	19,30	26,29	19,31	21,31
Total	26,14	19,63	21,96	27,42	21,32	23,46

BARCELONA DE SERVEIS MUNICIPALS, SA I SOCIETATS DEPENDENTS

Estat d'Informació no Financera consolidat de l'exercici 2019

Accessibilitat

L'accessibilitat es treballa de manera desigual a les empreses del Grup, tot i això, no suposa un element de discriminació a cap d'elles. Es treballa per millorar l'accessibilitat universal física i digital de totes les persones. D'aquesta manera es cerca tenir espais adaptats i accessibles especialment per aquells col·lectius més vulnerables.

A la ciutat de Barcelona, la Unitat de Grues garanteix el dret a la mobilitat per a tothom, les places reservades per a persones amb discapacitats i els vehicles que bloquegen la mobilitat d'altres. Aquest any 2019 el temps mig de resposta de la unitat ha estat de 16 minuts i 21 segons. Destacar també el nou servei de bus llançadora que millora l'accessibilitat al Park Güell i disminueix la pressió sobre l'entorn immediat i les vies d'accés, oferint així una mobilitat més eficient. Correspon a un servei realitzat amb autobusos híbrids que donen servei des de 15 minuts abans de l'horari d'apertura fins a 45 minuts passats. Al finalitzar l'any gairebé el 40% de la compra online fa us del servei tot mostrant una tendència a l'alça del mateix (48% al desembre de 2019).

CBSA i PATSA, han realitzat visites o jornades per apropar les activitats a grups de persones amb discapacitat, com les visites guiades al cementiri de Montjuïc con el Fossar de la Pedrera , al propi cementiri i la col·lecció de carrosses fúnebres, així com al cementiri de Poblenou. I també, la festa que s'organitza al Tibidabo fa més 20 anys, l' "Estiu sense barreres", festa en la que es convida a entitats i associacions que treballen amb personal amb diferents capacitats.

PATSA, l'any 2019, ha potenciat la contractació de persones amb discapacitat intel·lectual, col·laborant amb la Fundació ACIDH. A més, les obres que es fan a les empreses del grup tenen en compte el condicionament, senyalització i la reducció o la eliminació de barreres físiques sempre que és possible.

Igualtat

El codis de conducta del Grup BSM deixen palès el compromís amb la no discriminació per raó de naixement, raça, sexe, religió, opinió o qualsevol altra condició o circumstància personal o social. En aquests es descriu que les relacions entre les persones han de ser de respecte mutu i amb igualtat de tracte i d'oportunitats. De la mateixa manera es condemna, qualsevol manifestació de violència, d'abús d'autoritat i qualsevol tipus d'assetjament (físic, psicològic o moral), així com qualsevol altra conducta que pugui generar un entorn de treball intimidador, ofensiu o hostil per a les persones.

Actualment BSM i Mercabarna i disposen de Pla d'igualtat. El Pla d'igualtat de BSM tenia una vigència de quatre anys, del 2014 al 2018. Amb l'objectiu d'ampliar els àmbits d'actuació del nou Pla d'Igualtat, es va sol·licitar una pròrroga de l'antic pla per l'any 2019. Al llarg d'aquest any i en compliment del Reial Decret-Llei 6/2019 d'1 de març, s'ha treballat i negociat amb la representació social de la companyia en el marc de la Comissió d'Igualtat. El de Mercabarna és del 2018, no té termini establert, però anualment es van fent les revisions i actualitzacions del diferents indicadors.

BARCELONA DE SERVEIS MUNICIPALS, SA I SOCIETATS DEPENDENTS

Estat d'Informació no Financera consolidat de l'exercici 2019

La resta d'empreses del Grup estan treballant per tenir al 2020 un Pla d'Igualtat. Mentrestant, disposen de protocols de gestió i actuació davant riscos psicosocials, d'agressió i/o assetjament així com els propis codis de conducta per regular la igualtat d'oportunitats. A PATSA i a CBSA s'ha treballat durant el 2019 per desenvolupar el corresponent Pla d'Igualtat.

Per tal de promoure la feina a les empreses del grup es fan servir mecanismes com les promocions internes, les col·laboracions, els entorns digitals, entre d'altres. Només a BSMSA, l'any 2019 s'han realitzat 8 Market Place amb Barcelona Activa per contractar persones a les unitats de Park Güell, Gruas, Agents Cívics, Aparcaments i Zoo, amb la participació de més de 300 persones, al web s'han publicat 31 ofertes i s'han inscrit 3.771 persones i a través de LinkedIn, on hi ha hagut 28 ofertes s'han inscrit 7.655 persones.

Organització del treball

A totes les empreses del Grup es disposen de mesures que afavoreixen la igualtat i faciliten la conciliació entre la vida personal i professional, com jornades laborals continuades, torns de treball específics que faciliten la conciliació, entre d'altres. Des de cadascuna de les empreses s'organitza la jornada laboral del personal atenent a les necessitats del servei i les possibilitats de conciliació en cada cas i els convenis aplicables.

Hores treballades per persona i categoria	2018			2019		
	Dona	Home	Total	Dona	Home	Total
Personal directiu i responsables d'àrea	1.732,85	1.760,73	1.748,96	1.759,66	1.770,56	1.765,81
Personal comandament	1.737,76	1.665,66	1.682,35	1.682,27	1.732,10	1.718,79
Personal tècnic	1.580,56	1.598,38	1.589,92	1.633,57	1.711,60	1.672,17
Personal administratiu	1.666,18	1.715,89	1.684,59	1.681,66	1.644,75	1.668,18
Personal operatiu	1.658,33	1.650,58	1.652,95	1.804,52	1.553,91	1.627,10
Total	1.661,64	1.660,01	1.660,60	1.751,21	1.596,59	1.651,33

Total Hores absentisme	2018			2019		
	Dona	Home	Total	Dona	Home	Total
Personal directiu i responsables d'àrea	3.774,52	4.755,56	8.530,08	2.440,40	5.548,80	7.989,20
Personal comandament	5.507,44	10.849,60	16.357,04	7.342,65	10.784,15	18.126,80
Personal tècnic	3.100,08	3.358,66	6.458,74	6.514,40	6.481,80	12.996,20
Personal administratiu	24.636,02	11.713,78	36.349,80	16.357,55	12.111,90	28.469,45
Personal operatiu	97.474,68	201.177,94	298.652,62	111.523,85	230.060,95	341.584,80
Total	134.492,74	231.855,54	366.348,28	144.178,85	264.987,60	409.166,45

BARCELONA DE SERVEIS MUNICIPALS, SA I SOCIETATS DEPENDENTS

Estat d'Informació no Financera consolidat de l'exercici 2019

RESPECTE PELS DRETS HUMANS

A través dels codis de conducta i els sistema d'integritat es fa palès el compromís del Grup BSM amb els drets humans. Així mateix, BSM ha renovat novament el seu compromís amb el Pacte Mundial de les Nacions Unides integrant els principis del Pacte amb el seu dia a dia i prenent com a full de ruta els Objectius de Desenvolupament Sostenible alineant-ne l'estratègia.

Al llarg de tot l'any 2019, les empreses del grup BSM no han registrat cap cas de vulneració dels Drets Humans. Així mateix, totes les empreses del grup respecten la llibertat d'associació i el dret a la negociació col·lectiva. A BSM el mes d'octubre de 2019 es van celebrar eleccions per escollir les persones que representaran al personal els pròxims quatre anys. CBSA han creat recentment una comissió paritària per tal de iniciar les negociacions del nou conveni col·lectiu. Aquest any 2019 a tot el grup BSM es van dedicar més de 22.000 hores a aquesta finalitat.

	2018	2019
Hores empresa	15.483,20	17.256,64
Hores sindicals	6.506,40	5.268,40

La representació de la plantilla del grup BSM l'any 2019 està composta segons el detall del següent quadre:

	2018			2019		
	Dona	Home	Total	Dona	Home	Total
Núm Persona delegada	13	13	26	16	16	32
CCOO	4	4	8	5	5	10
CGT	1	1	2	1	1	2
CSIF	1	1	2	1	1	2
CTTR (Col·lectiu de Treballadors de Tractament de Residus)	1	1	2	1	1	2
FESIT	1	1	2	1	1	2
INTERSINDICAL				1	1	2
UGT	4	4	8	4	4	8
Unió intersindical				1	1	2
USOC	1	1	2	1	1	2
Núm. Persona alliberada	7	7	14	9	9	18
CCOO	1	1	2	2	2	4
CGT	1	1	2	1	1	2
CSIF	1	1	2	1	1	2
CTTR (Col·lectiu de Treballadors de Tractament de Residus)	1	1	2	1	1	2
FESIT	1	1	2	1	1	2
INTERSINDICAL						
UGT	2	2	4	2	2	4
Unió intersindical				1	1	2
USOC						
Total	20	20	40	25	25	50

BARCELONA DE SERVEIS MUNICIPALS, SA I SOCIETATS DEPENDENTS

Estat d'Informació no Financera consolidat de l'exercici 2019

LLUITA CONTRA LA CORRUPCIÓ

El Grup BSM a través del codis ètics o de conducta manifesta el compromís contra la corrupció i el suborn. Apliquem els principis de bon govern i rebutgem qualsevol pràctica de corrupció, entesa com l'abús del càrrec o posició en benefici privat, ja sigui econòmic, social, polític o de qualsevol altre tipus, tant si els efectes tenen caràcter immediat o futur, en benefici propi o d'un tercer.

A les diferents Societats, es disposen de sistemes d'integritat o compliance que permeten prevenir, regular i detectar qualsevol conducta o delictes de pràctiques corruptes. Al 2019, Mercabarna va certificar el sistema de compliment penal amb la norma UNE 19601. En el cas del grup TERSA el Programa de Prevenció de Delictes es va estendre a SIRESA i SEMESA. També s'ha portat a terme formació en compliance, que engloba entre altres temes, la lluita contra la corrupció. En aquest sentit, s'han fet 7 formacions presencials i s'han elaborat 12 vídeos dirigits al comitè de direcció i un vídeo formatiu a la plantilla de la PVE i les deixalleries de SIRESA.

El Grup BSM rebutja els suborns així com fer a tercers o rebre de tercers serveis, favors, pagaments indeguts de qualsevol tipus o regals o atencions, que estiguin fora dels usos habituals, socials o de cortesia o que, pel seu valor o les seves característiques o circumstàncies, puguin alterar raonablement o condicionar el desenvolupament de les relacions comercials, administratives o professionals en què intervinguin les diferents empreses. No s'ha registrat cap cas de corrupció o suborn al llarg de tot l'any 2019.

Pel que fa les aportacions a fundacions i entitats sense ànim de lucre han estat:

	2018	2019
Aportacions a fundacions i entitats sense ànim de lucre (€)	664.087,20	796.310,23

Totes les empreses del grup tenen col·laboracions amb fundacions o entitats sense ànim de lucre sempre que treballin d'acord els seus valors o tipus d'activitat per tal d'afavorir l'accés a les instal·lacions o promoció de bones pràctiques.

BARCELONA DE SERVEIS MUNICIPALS, SA I SOCIETATS DEPENDENTS

Estat d'Informació no Financera consolidat de l'exercici 2019

INFORMACIÓ DE LA SOCIETAT

Desenvolupament sostenible

El Grup BSM treballa amb l'objectiu de contribuir al desenvolupament de Barcelona i a la millora de la qualitat de vida de la ciutadania. La majoria de les nostres activitats impacten directament en el desenvolupament local a la ciutat de Barcelona, tant des del punt de vista social com ambiental. Però per la diversitat d'activitat de les empreses que conformen el Grup, també s'impacta directe i indirectament en l'àrea metropolitana i la resta de la província de Barcelona. L'estratègia de les diferents empreses contempla línies d'innovació i de millora dels serveis relacionades amb la reducció dels residus, les energies renovables, la mobilitat sostenible, l'accessibilitat o la integració social entre altres.

Cadascuna de les empreses del Grup BSM identifica i gestiona els seus Grups d'interès segons el seu criteri i la seva metodologia.

Utilitzant la metodologia de BSM que determina els sis grans blocs de parts interessades (la Ciutadania, les Entitats, l'Administració Pública, l'Accionista, el Personal i els Col·laboradors Contractuals) i vinculant-ho al desenvolupament sostenible, totes les empreses desenvolupen les seves activitats de forma responsable, per això es realitzen accions dirigides a impactar positivament en la societat i en particular aquells Grups d'interès més vulnerables i a la vegada es treballa per minvar els impactes negatius de les pròpies activitats.

La ciutadania entesa com la clientela, en algunes empreses com CBSA, PATSA o activitats de BSM és la part directa receptora dels serveis, en d'altres és una part indirecta com a Mercabarna. En tot cas, sempre existeix un compromís per acostar la prestació dels serveis de forma igualitària.

El Grup BSM té identificades altres parts interessades com ara les Entitats, en les quals s'engloba un grup divers d'entitats socials, l'entorn educatiu, els gremis, els col·legis professionals, les entitats publico-privades o altres empreses del grup municipal. També es relaciona amb empreses veïnes o mitjans de comunicació. Es participa en més de 90 entitats o organismes per a la promoció dels objectius propis de cada empresa i del grup, amb un total de més de 200.000€ d'aportació.

Des de cadascuna de les empreses del grup es porten a terme mesures d'acció social, com la col·laboració amb entitats socials, i de millora de la sostenibilitat.

Subcontractació i proveïdors

El Grup BSM està subjecte a la Llei de Contractes del Sector Públic 9/2017, així com al Decret d'Alcaldia de l'Ajuntament de Barcelona de 24 d'abril de 2017. Les empreses del Grup incorporen en les seves contractacions mesures que s'alineen al Pla de contractació sostenible de l'ajuntament; socials, ambientals i d'innovació. Totes tenen mecanisme per realitzar seguiment ja sigui en el marc del sistema de gestió o d'altres procediments de control.

BARCELONA DE SERVEIS MUNICIPALS, SA I SOCIETATS DEPENDENTS

Estat d'Informació no Financera consolidat de l'exercici 2019

Entre els criteris valorats hi ha qüestions de drets laborals, economia cooperativa, social i solidària, comerç just, igualtat de gènere, respecte a la diversitat funcional, conciliació, eficiència energètica, gestió de residus, productes ecològics, sistemes de gestió ambiental, etc.

Tipus de contracte	2018	2019
Contractes de serveis	4.674 (59,82%)	2.905 (58,03%)
Contractes de subministraments	2.920 (37,37%)	1.961 (39,17%)
Contractes d'obres	219 (2,80%)	140 (2,80%)
Total	7.813	5.006

Proporció de despesa	2018	2019
Província de Barcelona	74,82%	84,12%
Catalunya i Espanya	24,43%	14,19%
Internacional	0,74%	1,69%

	2018	2019
Quantitat adjudicada en reserva social (€)	1.889.497,89	2.127.480,15

Aquestes taules no inclouen dades de PATSA.

Salut i seguretat dels consumidors. Sistemes de reclamació

Totes les empreses del grup BSM disposen de mesures per la salut i seguretat de les persones consumidores, tals que PAU, protocols específics, instruccions i revisions periòdiques per tal de garantir en tot moment la seva seguretat. Es detallen pels casos de PATSA i Mercabarna, on hi pot existir major risc per la salut i seguretat de les persones.

PATSA disposa de diferents maneres de garantir la seguretat: anualment es fa una revisió i certificació de les atraccions per una empresa externa juntament amb el Col·legi d'Enginyers, segons la norma UNE-EN 13814 de seguretat dels parcs d'atraccions, a més, es disposen d'instruccions de treball de les atraccions on s'explica quin és l'envolupant de seguretat, restriccions d'utilització de l'atracció, parada d'emergència de l'atracció i procediment d'evacuació dels clients i clientes. També, el checklist que s'efectua abans d'obrir les atraccions verificant que tot està correcte abans d'obrir-la al públic, entre tots els punts cal destacar la comprovació dels extintors. En restauració es disposa dels Anàlisi de Perills i Punts de Control Crítics (APPCC), revisió mèdica de punts de control crític i dels respectius checklists comprovant diversos punts importants.

Mercabarna disposa del servei externalitzat de neteja viària que fa control setmanal de l'execució d'aquests serveis. També s'efectua un control del cicle de l'aigua en les instal·lacions pròpies dins del recinte, i controls de la seva salubritat i de la càrrega contaminant. Pel què fa a la comercialització del producte alimentari, l'activitat s'efectua sota l'exclusiva responsabilitat d'aquestes empreses. En quant a l'activitat de matança de l'Escorxador de Mercabarna, l'empresa disposa d'un veterinari en plantilla, i l'activitat està controlada diàriament pels serveis veterinaris de l'Agència de Salut Pública de Barcelona, que, a més, fa inspeccions anuals i inspeccions no planificades. La supervisió de l'activitat

BARCELONA DE SERVEIS MUNICIPALS, SA I SOCIETATS DEPENDENTS

Estat d'Informació no Financera consolidat de l'exercici 2019

per part d'aquests veterinaris es fonamenta en el contingut dels controls previstos a l'APPCCs (Anàlisi de Perills i Punts Crítics de Control). Finalment, i en relació amb la seguretat dels usuaris del recinte, Mercabarna disposa d'un servei de seguretat i vigilància dins del recinte que efectua el control dels accessos al recinte, la gestió del tràfic, mobilitat i seguretat vial dins del recinte, i el control del compliment dels Reglaments de funcionament dels Mercats Centrals.

Sistemes de reclamació

El Grup BSM disposa de sistemes que permeten la comunicació amb els consumidors i les consumidoras. Totes les empreses del Grup responen abans de 15 dies resolent les queixes que es puguin haver identificat majoritàriament a través del sistema IRIS de l'Ajuntament de Barcelona.

Mercabarna no ha tingut queixes i reclamacions durant el exercicis 2018 i 2019. D'altra banda, només existeixen queixes i reclamacions en matèria de seguretat i salut per part de les persones consumidoras a PATSA.

Queixes i reclamacions	2018	2019
Núm queixes i reclamacions	4.896,00	11.851,00
Núm queixes i reclamacions resoltes	4.896,00	11.849,00
Núm queixes i reclamacions sobre salut i seguretat	14	10

Mitjana de dies de resposta	2018	2019
6 dies	75,67%	90,75%
abans de 15 dies	24,33%	9,27%

Informació fiscal

La Societat Dominant, excepte en l'activitat holding, les dependents del Grup TERSA, Parc d'Atraccions Tibidabo, SA, Cementiris de Barcelona, SA i Mercados de Abastecimientos de Barcelona, SA tenen una bonificació del 99% sobre els rendiments obtinguts per la realització de determinades activitats compreses a l'apartat 2 de l'article 25 de la Llei 7/1985 de Bases de règim local, d'acord amb l'article 34 del Reial Decret Llei 4/2005 del text de la Llei de l'Impost de Societats.

	2018	2019
Beneficis abans d'Impostos (€)	22.619.747,96	25.968.299,65
Impostos (despesa)/ingrés (€)	1.888.948,18	781.290,42
Subvencions rebudes (€)	2.017.743,22	2.033.227,86

BARCELONA DE SERVEIS MUNICIPALS, SA I SOCIETATS DEPENDENTS

Formulació de les comptes anuals consolidats
i de l'informe de gestió consolidat de l'exercici 2019

El Consell d'Administració de Barcelona de Serveis Municipals, SA en data 6 d'abril de 2020, i en compliment dels requisits establerts en l'article 253 del Text Refós de la Llei de Societats de Capital i de l'article 37 del Codi de Comerç, procedeix a formular els Comptes anuals i l'Informe de gestió de l'exercici anual acabat el 31 de desembre de 2019, els quals vénen constituïts pels documents annexos que precedeixen a aquest escrit.

Relació de membres del Consell d'Administració:

Il·lm. Sr. Jaume Collboni i Cuadrado (President)	Il·lma. Sra. Janet Sanz Cid (Vicepresidenta)
Il·lma. Sra. Maria Rosa Alarcón Montañes	Il·lm. Sr. Jordi Martí Grau
Il·lma. Sra. Maria Buhigas i San José	Il·lm. Sr. Eloi Badia Casas
Il·lma. Sra. Elsa Artadi Vila	Il·lm. Sr. David Escudé Rodríguez
Il·lm. Sr. Miquel Puig i Raposo	Il·lma. Sra. Eva Parera Escrichs
Il·lm. Sr. Francisco Sierra López	Il·lm. Sr. Jordi Coronas i Martorell
Il·lm. Sr. Oscar Ramirez Lara	Sra. Francina Vila Valls
Sr. Jordi Cases Pallarès (Secretari)	

Diligència per fer constar:

- a) Que les pàgines 1 a 148 d'aquest document inclouen els comptes anuals, l'informe de gestió i l'estat d'informació no financera del Grup Barcelona de Serveis Municipals, encapçalat per la companyia mercantil BARCELONA DE SERVEIS MUNICIPALS, S.A. Societat Privada Municipal corresponents a l'exercici 2019, la formulació dels quals ha estat aprovada mitjançant acord del Consell d'Administració adoptat, per NOU VOTS A FAVOR i CINC ABSTENCIONS dels catorze membres que l'integren, en data 6 d'abril de de 2020, per escrit i sense sessió, a l'empara d'allò disposat a l'article 40.2 del Reial Decret-Llei 8/2020, de 17 de març.
- b) Que, als efectes de l'article 253.2 de la Llei de Societats de Capital, cap dels membres del Consell d'administració subscriuen aquests comptes per la única i exclusiva raó de l'emergència sanitària causada pel COVID-19.

<p>Vist i Plau</p> <div data-bbox="268 1155 491 1200"> Ajuntament de Barcelona</div> <p>Jaume Collboni Cuadrado - DNI 36985346N (AUT) 2020.04.21 12:13:55 +02'00'</p> <p>Sr. Jaume Collboni Cuadrado President del Consell d'Administració</p>	<p>CPISR-1 C Jordi Cases Pallares</p> <p>Signat digitalment per CPISR-1 C Jordi Cases Pallares Data: 2020.04.21 09:30:09 +02'00'</p> <p>Sr. Jordi Cases i Pallarès Secretari del Consell d'Administració</p>
---	---